

Študijska knjižnica
„Miran Jarc.“
Novo mesto

Premogovnik Si pred 29. XI. izpolnil plan

Kolektiv premogovnika na Senovem je v novembru nekaj dni pred dnevom republike izpolnil letni plan in nakopal za čez milijardo dinarjev premoga. Vsem rudarjem in vsemu kolektivu v imenu delovnih ljudi našega področja iskrene čestitke!

Podaljšan mandat krajevnim odborom

63 krajevnim odborom na območju novomeške komune je mandat potekel. Ker pa sta v pripravi občinski statut in ustanovitev krajevnih skupnosti, bi bilo najbolje, da bi sedanji krajevni odbori kot najboljši poznavalci razmer na terenu sodelovali v teh pripravah.

Občinska skupščina Novo mesto je na zadnji seji sprejela sklep, da se mandatna doba sedanjim članom krajevnih odborov podaljša do ustanovitve krajevnih skupnosti, ki bodo prevzele tudi njihovo delo.

Z istim sklepom se razrešijo dolžnosti člani krajevnih odborov, ki so bili odborniki prejšnjega ljudskega odbora, novoizvoljeni odborniki občinske skupščine pa postanejo člani krajevnih odborov.

VREME

OD 12. DO 22. DECEMBRA

Sprva prehodna otoplitev. Sredi decembra zaprt mraz s snegom in burjo, vendar pa pričakujemo večje snežne padavine šele okrog 20. decembra. Nato suho ali jasno in hudo mraz.

Dr. V. M.

LJUBLJANA-GEVGEIJA. Mladina Novoga mesta je proslavila dograditev avtomobilske ceste, novega orjaškega uspeha mladosti. Slovesnost v Novem mestu je imela posebno oblečje. Sodelovali so tudi študentje iz tujih dežel, ki so delali na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti«. Na prireditvi so sodelovali s svojim nacionalnim spredom. Na sliki: ples mladega Burmanca s svečami. Obširnejše poročilo preberite na 4. strani.

V celjskem okraju-2 pokrajinska lista

V soboto se je sestel izvršni odbor okrajnega odbora SZDL v Celju, da bi razprav-

100 milijonov kilovatnih ur na tehtnici

V termoelektrarni v Brestanici te dni napeto prisluškujejo meteorološki poročilom in brnenju telefonskega aparata. Če ne bo padavin, če se voda na rekah ne bo dvignila in če bo dispečer naročil vsak dan dovolj toka, bodo letos prvič v zgodovini TE Brestanica proizvedli 100 milijonov kilovatnih ur! Lani je termoelektrarna dosegla svoj rekord z 82 milijoni kilovatnih ur, letos pa bi ga radi posekali in spravili na lepo številko: 100 milijonov. Če bodo v tem mesecu še naprej delali z vso zmogljivostjo tako kot v prvih dneh, bo velika želja kolektiva uresničena. Vsi potrošniki, ki nimamo posebno radi dežja in slabega vremena, se jim iz srca pridružujemo! Zelimmo jim, da bi dosegli veliko zmago!

ljal o pripravah za plenum o kulturnih vprašanjih. Ta bo v kratkem, na njem pa naj bi izoblikovali stališča predvsem o kulturni politiki in družbenom upravljanju na področju kulture. Izvršni odbor je ugotovil, da je bil v celjskem okraju hkrati z gospodarskim in celotnim družbeno-političnim razvojem velik napredek tudi na kulturnem področju, vendar je vse več nerešenih

vprašanj, ki zavirajo skladen razvoj z naraščajočimi potrebami. Zaradi tega so problemi kulture vse pogostejše na dnevnem redu raznih sestankov in posvetovanj. Prav to pa terja, da na razširjenem plenumu politične organizacije razčistijo poglede. V ta namen je posebna skupina pri ideološki komisiji okrajnega odbora SZDL že analizirala sedanje stanje na področju kulture in bo za plenum

prapravila temeljito analizo.

Hkrati je izvršni odbor razpravljal še o vprašanjih obveščeniosti občanov. Ugotovili so, da so občani marsikdaj bolj obveščeni o zunanje-političnih problemih in dogodkih ter z dogajanjem v zveznem in republiškem merilu kot s problemi svojih občin in krajev. Spridčo tega bo okrajni odbor SZDL sklical razširjeno posvetovanje o (Nadaljevanje na 4. strani)

OBVESTILO O ZDRUŽITVI LISTOV

Na pobudo občinskih odborov SZDL Kočevje in Ribnica na Dolenjskem je pred kratkim prišlo do razgovorov, da bi se lokalna (pokrajinska) časnika »NOVICE« (Kočevje) in »DOLENJSKI LIST« (Novo mesto) združila. O tem predlogu sta prejšnji teden razpravljala na skupni seji izvršnega odbora ObO SZDL Kočevje in Ribnica, prav tako pa so lastniki in izdajatelj Dolenjskega lista po svojih odgovornih predstavnikih iz občin Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško 3. decembra 1963 pozdravili predlog o združitvi obeh lokalnih tednikov. Z združitvijo NOVIC in DOLENJSKEGA LISTA bo dobila pokrajina, ki predstavlja zaokroženo celoto z že izoblikovanimi demogeografskimi, gospodarskimi in upravnimi središči, svoje medobčinsko glasilo Socialistične zveze. Dosedanje izkušnje Dolenjskega lista, glasila 7 občin na področju dveh slovenskih okrajev, potrjujejo pravilnost in koristnost takega regionalnega sodelovanja, ki ga trenutna ali trajna upravna razdelitev prav nič ne ovira v nekaterih skupnih področnih službah. Združena lista bosta

z močnejšo naklado, s kadrovsko okrepitevijo, čvrsto organizacijsko povezanostjo in s tesnim sodelovanjem svojih občin lahko kos nalogam, ki so zdaj pred sredstvi obveščanja.

NOVICE bodo izhajale do konca decembra 1963, DOLENJSKI LIST pa se bo predstavil vsem dosedanjim naročnikom in bralcem Novic 19. in 27. decembra 1963. Naročnikom Novic, ki ne bodo vrnili teh števil Dolenjskega lista, bo uprava združenega časnika od 1. januarja 1964 dalje začela redno pošiljati svoj list kot vsem drugim stalnim naročnikom.

Občinska odbora SZDL Kočevje in Ribnica na Dol. bosta podpisala še ta mesec pogodbi o solastništvu Dolenjskega lista. Občinski skupščini Kočevje in Ribnica na Dol. pa bosta hkrati pogodbeno prevzeli nase dolžnost, da z ustreznim zneskom pomagata pokrivati del stroškov za izhajanje medobčinskega glasnika SZDL na razširjenem področju.

KOLEKTIV UREDNIŠTVA IN UPRAVE

NOVIC, Kočevje DOLENJSKEGA LISTA

ODPRTO PISMO

občinski skupščini v Vidmu-Krškem in 2975 naročnikom našega tednika v krški občini

Prejšnji četrtek smo v uvodniku obvestili vse naše bralce, naročnike in sodelavce, da so predstavniki občin BREŽICE, ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, SEVNICA in TREBNJE na skupnem posvetovanju v Novem mestu kot lastniki in izdajatelj Dolenjskega lista sklenili podaljšati pogodbeno sodelovanje tudi za leto 1964. Medobčinsko sodelovanje v obliki skupnega lastništva in sofinanciranja našega pokrajinskega časnika je dobilo s tem najlepše priznanje tako za pretekli dve leti kot za bodočnost. Hkrati smo izrazili upanje, da se bo podaljšanemu pogodbenemu razmerju pridružila tudi občina VIDEM-KRŠKO in prevzela nase ustrezni delež stroškov, potrebnih za tiskanje našega skupnega glasila. V ta namen smo preteklo soboto obiskali občinski odbor SZDL v Vidmu-Krškem in obvestili sekretarja odbora o poteku posvetovanja, ki je bilo 3. decembra v Novem mestu; hkrati smo mu izročili tudi gradivo, kot so ga dobili vsi drugi lastniki našega tednika: osnutek proračuna Dolenjskega lista za 1964 in pregled soudeležbe pri financiranju tednika v prihodnjem letu. Po tem pregledu in doseženem narodnem dohodku v letu 1962 je občina Videm-Krško na 2. mestu med sedmimi občinami našega področja, takoj za Novim mestom, in pred petimi drugimi občinami bivšega okraja.

V torek dopoldne pa nas je predsednik občinskega odbora SZDL iz Vidma-Krškega tovariš Slavko Lipar telefonično obvestil, da se odgovorni predstavniki občinske skupščine v Krškem in občinskega odbora SZDL Videm-Krško niso mogli zediniti za izjavo, da bi svoje solastništvo pri Dolenjskem listu podaljšali za leto 1964. Kakor smo razumeli predsednika ObO SZDL iz Vidma-Krškega, takega sklepa o nadaljnjem solastništvu lista niso mogli sprejeti zaradi pomanjkanja denarnih sredstev v prihodnjem letu. Pri tem nam je tovariš Lipar naštel glavne okoliščine, zaradi katerih predstavniki občine Videm-Krško take pogodbe ne morejo podaljšati:

1. Takega sklepa odgovorni predstavniki v tej občini ne morejo sprejeti zato, ker še ne vedo, kakšna bo participacija (soudeležba) občine pri delitvi dohodkov v letu 1964. To je vzrok,

da se ne morejo odločiti za ustrezno dotacijo v prihodnjem letu, ki naj bi jo občina prispevala po ključu lani doseženega narodnega dohodka.

2. Občinski odbor SZDL Videm-Krško bo začel še ta mesec izdajati nov časopis: svoj lokalni mesečnik, v katerem bodo združili dosedanja krajevna glasila KO SZDL. To glasilo bo v marsičem prevzelo nase službo obveščanja občanov, po dosedanjih predvidevanjih pa bodo znašali stroški zanj približno 4 milijone dinarjev. To delno upravljuje ObO SZDL, da nima občina poslej več take potrebe po dosedanjem medobčinskem glasilu.

3. Predstavniki v Krškem menijo, da naj bi tudi letos okrajni skupščini (v Ljubljani in Celju) prispevali svoj delež kot sofinanciranje Dolenjskega lista v letu 1964, kar bi znatno zmanjšalo obveznosti občin do lista, ki izhaja za njihovo področje.

4. Občina Videm-Krško je po izjavi predsednika inž. Franca Dragana pripravljena tudi v prihodnjem letu prispevati toliko dotacije, kot je bo dala za sofinanciranje Dolenjskega lista letos, to je 500.000 dinarjev (!) oziroma toliko odstotkov več, kolikor bo večji občinski proračun, slednje pa le v mejah realizacije tega proračuna.

Iz tega pojasnila odgovornih predstavnikov občine Videm-Krško smo v torek torej zvedeli, da ta občina ne namerava podaljšati svojega dosedanjega solastništva pri Dolenjskem listu in da se z 31. decembrom 1963 odveduje pravicam in dolžnostim, ki jih imajo lastniki in izdajatelj Dolenjskega lista.

Smatramo za svojo dolžnost, da javno obvestimo občinsko skupščino Videm-Krško in hkrati vseh 2975 naročnikov našega tednika v tej občini, da bodo z iztekom dosedanje pogodbe konec leta 1963 prenehale tudi vse obveznosti uprave in uredništva našega tednika do področja videmsko-krške občine. Ker občina Videm-Krško v letu 1964 ni pripravljena prevzeti nase ustrezni del dotacije, s katero krijemo izgubo lista, bomo primorani z 31. decembrom 1963 ODPOVEDATI naš tednik vsem, ki so ga na območju vseh pošt te občine doslej prejeli. En izvod našega tednika nas stane 54 dinarjev, redni naročnik pa prispeva za številko komaj 17,30 din; vso ostalo razliko pokrivamo vsa leta z dotacijami lastnikov lista, oglaš in s tiskovnim skladom (naročenimi reportažami). Ker bodo ti viri iz občine Videm-Krško s 1. januarjem 1964 usahnili, Dolenjski list na račun drugih občin ne more razpošiljati svojega tednika z izgubo naročnikom v občini, ki za list ne prispeva primerne deleže v obliki redne dotacije. Hkrati bomo prenehali tudi poročati o delu in življenju v tej občini, kar bo prevzel nase novi občinski (lokalni) list v Krškem.

Uredništvo in uprava Dolenjskega lista obžalujeta, da odgovorni predstavniki krške občine ne bodo podaljšali pogodbenega razmerja in svojega dosedanjega solastništva pri našem tedniku. Do torka opoldne se je število naših naročnikov v tej občini povečalo že na 2975 in bo prihodnje dni prav gotovo presegle številko 3000. Zal nam bo, ko jim po 1. januarju 1964 ne bomo mogli več pošiljati našega časnika. Kdor pa bi se nanj po 1. januarju 1964 kljub temu naročil, ga bo seveda lahko predplačal in dobival; vendar naš tednik — ne po naši krivdi! — v novem letu ne bo več pisal o življenju, uspehih, delu in načrtih v občini Videm-Krško, ker ta ne bo več solastnik našega pokrajinskega medobčinskega glasila SZDL.

KOLEKTIV UREDNIŠTVA IN UPRAVE DOLENJSKEGA LISTA

Ne živi se samo od kruha!

Proizvod družbenega dela, ustvarjen v delovnih organizacijah, se kot osnovna družbene reprodukcije in zadovoljevanja družbenih potreb ter osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi razporeja v okviru enotnega sistema delitve ter po enotnih pogojih in merilih, s katerimi se zagotavljajo družbena reprodukcijska delitev po delu in družbeno samoupravljanje.

IZ USTAVE SRS

To je resnica. Zares se ne živi od kruha, še manj od besede. Na življenjski standard delovnih ljudi ni mogoče gledati samo skozi prizmo osebnega dohodka. Ni mogoče vsega pojesti, kar ustvarimo. Ne živimo samo od danes na jutri, iz rok v usta.

Take in podobne ugotovitve so povezane z vprašanjem razporejanja družbenega proizvoda. Obnavljati življenje na čedalje višji ravni, to ni samo razširjena reprodukcija v proizvodnji, ampak več: reprodukcija vse družbe. Vsa družba se mora obnavljati, iz dneva v dan, in to tako, da bo čedalje bogatejša — materialno in duhovno. Za bogato življenje je sicer odločilna proizvodnja, ker je ustvarjeni družbeni proizvod temelj družbene reprodukcije, toda potrebna so tudi stanovanja, šole, kulturni objekti, zdravstveni zavodi, državna uprava, narodna obramba itd. Potrebno je torej zagotoviti tudi splošno potrošnjo, ki mora naraščati skladno s povečanjem produktivnosti dela. Tudi splošna potrošnja se mora gibati v mejah ekonomskih zmogljivosti in razporejati jo je treba po načelu delitve po delu. Kdor ustvari večji družbeni proizvod, ta naj ima pravico do večje splošne potrošnje. To sicer ni idealno, absolutno pravično merilo, a v naših razmerah edino mogoče in napredno, ker zagotavlja hitrejši razvoj in ker spodbuja prizadevanja po večji gospodarski aktivnosti.

Da bi se povečali osebni dohodki in da bi se naš življenjski pogoj izboljšal tudi v večanjem splošne potrošnje, je treba ustvariti čimveč. Grešijo tisti, ki zane-

marjajo najrazličnejše možnosti za povečanje narodnega dohodka doma, pri tem pa pričakujejo, da jim bo kdo drug zidal šole, gradil bolnišnice, dajal sredstva za kulturno dejavnost in podobno. Razvijanje življenjskih pogojev je odvisno od nas samih, kajti nihče drug mimo nas ne bo povečal bogastva naše občine.

Obseg splošne potrošnje učinkuje spet nazaj na gospodarstvo — pospešujoče ali zaviralno. Gotovo je, da bi gospodarske organizacije ostale brez nujno potrebnih strokovnjakov, če ne bi imeli na voljo ustreznih šol za njihovo izobraževanje. In narobe: res je tudi, da bi gospodarstvo težko preneslo obseg splošne potrošnje, ki bi prerasčel okvir njegovih zmogljivosti. Zato je potrebna usklajenost med stopnjo naraščanja splošne potrošnje in stopnjo večanja proizvodnje oziroma produktivnosti dela, tako kot tudi osebni dohodki ne smejo prehitovati svojega pogoja: delovne produktivnosti. Na to pa kaj radi pozabljamo, saj pogosto, ko trošimo sredstva za družbene potrebe oziroma za skupne potrebe delovnih ljudi, kaj radi pozabljamo, da ne smemo zajeti iz sklade več, kakor smo vanjo dali. Cesto iščemo take možnosti za povečanje sredstev, ki ne spodbujajo tistega, ki ustvarja sredstva, namesto da bi pomagali razvijati pogoje za delo ljudi in za razvoj produktivnosti sil. S tem bi obenem bogatili tisti vir, od katerega je odvisno tudi naraščanje splošne potrošnje. Upravičeno se jezijo člani kake delovne organizacije, ko pridejo pred nje (ali celo samo pred vodilne ljudi podjetja) z vedno novimi potrebami. Zdalj manjka sredstev za ta objekt, potem bi bilo treba prispevati spet za kaj drugega. Le tedaj, ko v podjetju razmišljajo, kako bi prebrodili določene težave, ni nikogar blizu. Naj nam pomagajo še kako drugače — pravijo — ne pa, da nas samo pestijo, kadar se zatakne proizvodnja, ali pa moledujejo za denar!

Enako škodljiva je tudi druga skrajnost: težnja članov kolektiva, ki je ne srečujemo tako zelo redko, nam-

Pred nekaj dnevi je CK KP Sovjetske zvezce ponovno pozval Peking, naj bi opustili javno polemiko o nesoglasjih, »ker bi s tem nastali ugodnejši pogoji za to, da bi skrbno in vsestransko pripravili novo posvetovalje komunističnih in delavskih partij«. Poziv ne omejuje neposredno ne Pekinga ne kitajskih voditeljev, čeprav je popolnoma jasno, komu je namenjena.

Na ta najnovejši poziv še ni prišel odgovor iz Pekinga, toda hudo bi bili vsi presenečeni, če bi bil spravljen. Dolejš se stališče kitajskih voditeljev ni niti za las omajalo, še vedno vztrajajo pri tem, da pomeni sovjetska politika sporazumevanje z Zahodom in ZDA »kapitulacijo pred imperializmom«. Toda neizprosna logika položaja, v katerem je Kitajska, sili kitajske voditelje, da mrzlično iščejo stike prav s tistim zahodnim, kapitalističnim svetom, ki ima toliko zanimivih proizvodov, potrebnih LR Kitajski. Zato se Peking trudi povečati trgovino z Veliko Britanijo, Japonsko, Kanado, Francijo in celo vrsto azijskih, afriških in latinskoameriških držav. V tem primeru seveda ne gre za »kapitulacijo pred imperializmom«, ampak za koeksistenco med narodi in podporo Kitajske osvobodilnim gibanjem po svetu.

Skratka, Kitajska je začela pravo trgovinsko, politično in celo športno ofenzivo po svetu, posebno v Aziji, da ne bi ostala osamljena. Hkrati skuša na slehernem mestu izriniti »sovjetski vpliv« in uveljaviti svojega. To je najbolj čutili v deželah Jugovzhodne Azije oziroma v Burmi, Kambodži, Indonezi-

ji — pa tudi v Afriki in Latinski Ameriki. To je zelo široka akcija, ki utegne trajati tudi več let.

Ponekod dobiva to »metanje polen pod noge« zelo svojstvene in celo malenkostne oblike. Spremlja ga pogosto-krat naduto in vsiljivo vedenje kitajskih zastopnikov in emisarjev. Džakarta, glavno mesto Indonezije, je bila

starter v teku na sto metrov je dobesedno premagal najhitrejšega sprinterja Azije Indonezijsca Serengata. Ta je neupravičeno trikrat ponavljal start in po krivici opomnil Serengata, kitajskim sprinterjem pa je dovolil, da so pobegnili za celo sekundo. Isto se je zgodilo v telovadbi Galini Buruhevi (ZSSR), ki je izgubila prvo mesto zaradi pristranskega sojenja. Prvo mesto je dobila Kitajka, čeprav je bila za razred slabša.

To, kar najbolj odbija, je kitajska nadutost in nasilnost, sklicevanje na 700 milijonov prebivalcev, kakor da jim to daje posebne pravice, predvsem pa pravico vodilne sile »naprednega« sveta in vodilne sile v Aziji in v svetu.

Od kod ta nestrpnost? Kitajski voditelji so »nezmisljivi«. Vse napake, ki so jih zagrešili (in marsikatera je bila morda neizogibna in razumljiva), niso bile napake. Priznati jih kot napake, bi pomenilo, priznati zmotljivost. Stvari se niso razvijale vedno tako, kakor si je želel Peking — ne v notranji politiki (katastrofalni revolucionarni »skokci«), v zunanji politiki — napad na Indijo, spor s Sovjetsko zvezo itd. In čim več je bilo napak, tem bolj nepopustljiva mora biti politika, tem bolj domišljiva mora biti propaganda in tembolj nesramno vedenje kitajskih predstavnikov v tujini.

Zato tudi ni pričakovati, da bi kitajsko vodstvo privolilo v sporazumevanje s sovjetskim vodstvom, kakršno je danes. Ideološki spopad med Pekingom in Moskvo ima zelo globoke korenine, ki so v bistvu vse kaj drugega kot ideološke.

Poziv Pekingu

v zadnjem času dostikrat prizorišče nadvse poučnih kitajskih »posegov«. Džakarta že tri mesece živi v znamenju »Ganefa«, to je kulturnih festivalov in športnih iger mladine dežel v razvoju. Čeprav festival »Ganefo«, ki naj bi ga organizirali vsaka štiri leta drugje, ni mišljen za protiutež olimpijskim igram, so kitajski predstavniki skušali spreminiti »Ganefo« v organizacijo, v kateri bi smeli biti včlanjeni samo tisti, ki podporajo kitajsko politiko. Negativni kitajski vpliv je bilo čutili tudi med športnimi igrami. Nekemu indonezijskemu novinarju so Kitajci dejali: »Kako more narod 700 milijonov ljudi dovoliti, da ne bi zmagal na takšni prireditvi?« In kitajski športni sodniki so poskrbeli, da bi se to zgodilo. Odbojkarški sodnik Sui Peng Sun je s krivičnim sojenjem odvzel cel set svetovnim prvakinjam — sovjetskim odbojkaricam. Prokitajski

reč čimveč razdeliti neposredno, v obliki osebnih dohodkov. Ko pa se kolektivno očič s stanovanjskim problemom, pokaže s prstom na občino, češ: ta mora skrbeti za to! Pri tem pa ne pomisli, da občina ne more delati čudežev in da je njen dohodek odvisen samo od tega, koliko je na njenem območju ustvarjenega družbenega proizvoda. Član kolektiva ni eno, potrošnik pa drugo. Oba se pojavljata v eni in isti osebi!

■ Zato naj proizvajalec in upravljavec v podjetju razmišlja tudi o tem, kako bodo njegove odločitve in njegovi uspehi ozir. ne trošnika-občana. In narobe: potrošnik-občan naj ne pozabi, ko terja novo šolo in lepši kulturni dom pa novo samopostrežno trgovino in še sto drugih stvari, kje in v kakšnih pogojih se ustvarjajo sredstva za te namene.

J. B.

Svetovni dosežek na področju merilne tehnike — uspeh ISKRE!

V razvojnih laboratorijih podjetja »Iskra« so dosegli v letošnjem letu lepe uspehe, tako v projektiranju novih naprav kot v bazičnih raziskavah. Pod vodstvom konstruktorja inž. Peternela so med drugimi izdelali tudi nov sistem univerzalnega instrumenta VF in NF generatorja, ki prekaša po svojih lastnostih vse tovrstne instrumente na svetu. Prednost instrumenta pred drugimi je njegova skoraj absolutno nastavljiva točnost, saj znaša le — 3 Hz na celotnem področju ali, izraženo v procentih: komaj nekaj tisočink promila.

Uporabnost instrumenta je večstranska, ker združuje tri instrumente hkrati. Zato ga bodo s pridom uporabljali tako v laboratorijih kot v industriji za dolžitev in primerjavo točnih frekvenc merilnega območja.

Za novi instrument, ki je sedaj šele laboratorijski prototip, se zanimajo že mnogi tuji inštituti in ugledne inozemske tovarne.

■ Zelezarna v Sisku je začela izdelovati čevlji »Venez«, ki jih uporablja gradbeništvo za podporne. Poleg tega tovarna izdeluje za potrebe gradbeništva univerzalne gradbene hidromontažne odre brez spojnic, drogeve za razsvetljavo in elektrifikacijo železniških prog ter trokanitni bikete.

■ V prvih devetih mesecih je znašal izvoz iz SR Slovenije okrog 90 milijonov dolarjev, kar je za 49,2 odstotka več kot v istem času preteklo leto. Industrija je izvozila za bilnu 75 milijonov dolarjev blaga, kmetijstvo pa za nekaj manj kot 15 milijonov dolarjev raznih pridelkov.

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: DOLENJSKI LIST si naročite na svoj naslov!

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ V Parizu sodijo, da de Gaulle ni dolžan obiskati Washingtona, ker je ta obveznost odpadla s smrtjo predsednika Kennedyja. Zato Pariz želi, da bi novi ameriški predsednik Johnson najprej obiskal Pariz, de Gaulle pa bi mu pozneje obisk vrnil.

■ Kitajski zunanji minister Cen Ji bo zastopal vlado LR Kitajske ob razglasitvi neodvisnosti Kenje 12. decembra. Potem bo odpotoval v Kairo, kjer se bo pridružil premieru Cu En Laju. Iz Kaira bosta odpotovala v več azijskih in afriških dežel. Baje mislija obiskati tudi neko evropsko državo.

■ Zahodnonemški kancler Erhard zaradi varčevanja in trdnosti valute ne dovolji, da bi državni proračun preoračil 60,3 milijarde mark. Prizadeži vojni invalidi groze s spohodom na Bomo.

■ Kanadski minister za transport je v parlamentu izjavil, da je površnost pri manipuliranju kriva, da so v žitu, ki so ga dobavili Sovjetski zvezi, našli drobce stekla. Sovjetski inspektorji so našli drobce stekla v zadnjih pošiljkah kanadskega žita.

■ Po vesteh iz Bagdada je nova iraška vlada sklenila poostrižiti ukrepe proti pripadnikom razpuščene nacionalne garde, bivše vojaške organizacije stranke Baas. Libanonski notranji minister pa je prepovedal delovanje stranke Baas na vsem libanonskem ozemlju.

■ Nekateri vodilni ameriški listi pišejo, da dosedanja preiskava o umoru predsednika Kennedyja ni pokazala nič novega, kar ne bi bilo doslej znano. Oswaldova mati še naprej vztrajno zatrjuje, da njen sin ni morilec.

■ Voditelj britanskih laboristov je posebej zaščitila policija, ker je neznanec zagrožil, da bo izvršil atentat nanj.

■ Po uspešnem zasedanju afrčke arbitražne komisije v Abidžanu prevladuje mnenje, da bo afriško-maroški obmejni spor kmalu rešen.

■ Novi predsednik ZDA Lyndon Johnson je napovedal varčevanje: za enajst milijard manj davkov in skromnejši proračun.

Kljub velikemu pro- metu iste cene

1204 pujskov so pripeljali kmetovalci pretekli ponedeljek na novomeško sejnišče: od teh so jih 1048 prodali. Kupci so prišli predvsem od daleč in kot je videti, niso preveč »glijhale«, saj je cena od zadnjega sejmata ostala neizpremenjena. Znašala je 6000 do 10.000 din.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Zvezni izvršni svet je na svoji zadnji seji obravnaval in sprejel predlog družbenega plana za prihodnje leto. Po planskih predvidevanjih bo celotna proizvodnja narasla za 10 odstotkov, proizvodnja v družbenem sektorju pa za 12 odstotkov. Namen plana je spodbujati letošnja ugodna gibanja v proizvodnji in potrošnji ter krepiti materialno osnovo gospodarskih organizacij, ki bodo imele v prihodnjem letu za 25 do 30 odstotkov več sredstev v skladih.

Zvedeli smo, da so predlagane spremembe v amortizaciji, ker sedanji predpisi s tega področja niso več v skladu s težnjami po hitrejši modernizaciji proizvodnje. V prihodnjem letu naj bi ukinili rudniški prispevek in prispevek na izredni dohodek. Predvidevajo tudi ukinitve splošnega investicijskega sklada. Prihodnje leto naj bi razpisali posojilo 90 milijard din, ki naj bi ga vpisale gospodarske organizacije, poslovne banke in družbeno-politične skupnosti.

Izbodišče za začetni start proizvodnje v prihodnjem letu je kar ugodno, če bomo le napeli vse sile in če ne bomo preveč odlagali, češ, saj je še čas. Letošnja proizvodnja bo za 15 do 16 odstotkov večja od lanske. Decembrska proizvodnja v industriji bo najmanj za 28 odstotkov nad lanskim mesečnim povprečjem. To je ugodno znamenje, ki bi moralo spodbudno vplivati na proizvodnjo že takoj v začetku — takoj januarja.

● V Ljubljani je bil v nedeljo IV. kongres ljudske tehnike Slovenije, ki je izvenen v želji, da bi v prihodnje posvetili še več pozornosti najširši tehnični kulturi, ki je nuja slehernega proizvajalca. V prihodnje bo treba storiti več za razvoj tehnične vzgoje v šolah in industriji. Zlasti kadri morajo biti nosilci industrijskega razvoja

in celotnega napredka v industriji. Zatorej je uspešna vzgoja kadrov obenem tudi skrb za vsestranski razvoj tehnične kulture in tehničnega napredka. Truditi se moramo, da bo šla tudi naša država vstrie z naprednimi, tehnično visoko razvitimi deželami.

NADALJNJA KREPITEV MATERIALNE OSNOVE GO- SPODARSKIH ORGANIZACIJ

● Predsedstvo CK ZMJ je na svoji zadnji seji sklenilo, da je treba še nadalje razvijati kriterije za volitve fantov in deklet v vodilne organe Zveze mladine. V vodilnih je treba izbirati marljive mladince in mladinke, take, ki kažejo vnujo pri delu in ki so nesebični, skromni, skratka zgled vsej ostali mladini. V vodilnih organih ZM morajo biti mladinci in mladinke s svojim socialističnim likom posebej biženje mladega rodu. — Na seji predsedstva so tudi kritično ugotovili, da je v sedanjih vodstvih ZM le malo deklet.

● Danes in jutri bo zasedal v Ljubljani plenarni glavni odbor SZDL, na katerem bodo razpravljali o gospodarskem in družbenem razvoju. — Te dni je bila seja izvršnega komiteja CK ZKJ, na kateri so obravnavali nekatera načelna vprašanja družbenega plana za leto 1964. Na seji so razpravljali tudi o sklicanju plenuma v zvezi s pripravami na VIII. kongres ZKJ. Sklenili so, da bo plenum februarja. Na njem bodo

sklepali o dnevnem redu in datumu VIII. kongresa ZKJ.

● Na plenumu centralnega odbora sindikata družbenih služb Jugoslavije so med drugim podarili, da je dekletve po delu ključno vprašanje v urejanju družbeno-ekonomskega položaja delavcev ustanov. Posebej so naglasili, da terjajo spodbudne delitve dohodka sodobnejšo organizacijo dela.

● Kvalitetna raven naše industrije se kaže tudi v tem, da je čedalje več pomembnih tehničnih iznajdb in izpopolnitve domačega izvora. Tako smo nedolgo tega brali poročilo o prvem poizkusu z barvno televizijo v inštitutu Mihaelo Pupin v Beogradu. Poizkus, ki so mu prisostvovali tudi novinarji, se je obnesel. Ponosno lahko zapišemo, da je to naš velik uspeh. Ni več daleč dan, ko bomo gledali reden televizijski program v barvah. S to pomembno iznajdbo se naša država lahko upravičeno ponaša. Razvoj naše industrije je dosegel že tako stopnjo, da smemo pričakovati v prihodnje nove in nove dosežke naše domače znanosti in tehnike. — Obenem s vestjo o poizkusu z barvno televizijo je pripela tudi novica, da so naši strokovnjaki izdelali prvi domači elektronski teleprinter. Tudi ta pomembna iznajdba bo povečala sloves naših inštitutov.

● V Skopju je že pod streho 5000 novih stanovanj, kar je seveda malo v primeri s potrebami in tegobami ljudi, ki se zmeraj nimajo zanesljive strehe nad seboj, a vendarle spodbudno in ohrabruje, saj z napore vse skupnosti začena mesto spet kolikor toliko normalno živeti. Te dni bodo dokončali in izročili stanovalcem novih 1000 stanovanj.

„BELA KRAJINA“ po metliškem okusu

»Koliko hotelov ima Bela krajina?«

Štetje se ustavi pri drugem prstu. Hotel »Lahinja« v Črnomlju, v Metliki pa...

»Od kdaj pa hotel v Metliki?«

»Dobili smo dvoje hkrati: gorjansko cesto in hotel »Belo krajino«.

»Tako ste ga imenovali?«

»Da. Po gorjanski cesti se pride najprej v Metliko. Tostran Gorjancev je Bela krajina. Z imenom novega hotela smo hoteli to še bolj poudariti.«

Od občinskega praznika sem je skoraj v vse pogovore med Metličani in njihovimi znanci, sorodniki ali tuji vpleten novi hotel. Če to besedo izreče Metličan, stori to še s posebnim ponosom.

Metličani so novi hotel pričakovali nestrpnost kot mati svojega prvega otroka. Lahko si mislimo, koliko veselja in navdušenja je napravila že sama prva vest, da bodo v Metliki gradili hotel. To je bilo 1961.

Ko so začeli rasti temelji novemu objektu, se je zdela rast prepočasna. Hoteli so, da bi čez noč dobili tisto, na kar so čakali dolga desetletja. Vendar je bilo to nemogoče, kajti eno so želje, drugo možnosti... Metliška občina je s precejšnjo težavo zbrala potrebna sredstva. Že to je bil uspeh.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslovi!

SEMIČ: stanovanja in trgovina

V Semiču so nedavno izročili svojemu namenu 9-stanovanjski blok, ki ga je zgradil »Pionir« iz Novega mesta, financirala pa sta ga tovarna kondenzatorjev in stanovanjski sklad skupščine črnomljske občine. V bloku je določeno eno stanovanje za zdravnika, ki bo v

Metličani, posebno njihovi gostinski in turistični delavci, so želeli, da bi bil hotel dograjen vsaj v istem času kot gorjanska cesta. Dasiravno otvoritev obeh pomembnih objektov nista padli na en dan, se je »planiranje« po željah lepo posrečilo. Kajti nečesa se je bilo treba zavedati: če hočejo gosta, ki se

bo pripeljal čez Gorjance, zadržati v Metliki, mu morajo nuditi večjo udobnost, kot bi jo lahko imel v majhnem in zastarelem gostinskem lokalu. In priznati je treba, da so zadevo uredili, vsaj gosti so to potrdili s pohvalami.

Hotel »Bela krajina«, kateremu so odmerili prostor ob Cesti bratstva in enotnosti, so odprli 29. novembra letos. Čeprav je sposoben za poslovanje, še ni dokončno urejen. Zlasti ne njegova okolica, kar bo treba napraviti takoj na začetku prihodnjega leta.

Stavba ni majhna. V njej

telom uredili večji vrt, kjer bo možno postaviti 60 do 80 sedežev.

Prvi hotel v Metliki bo moral odigrati pomembno vlogo v gostinstvu in turizmu. Kakor pravijo, so ga gradili z namenom, da bi nudili gostom značilno metliško udobje. Prepričani smo, da jim bo to uspelo. Vsekakor pa v »Beli krajini« ne bodo smeli pozabiti na pristna domača jedila in pijače, za kar je dovolj pogojev. Zato rokave gor, gostoljubni Metličani!

IVAN ZORAN

Takšen je nov raztezalni stroj, ki je stekel v metliški Beti na občinski praznik 26. novembra. Vsak drugi dan je doslej en kamion vozil iz Beti svileno trikotaržo v barvanje in plemenitenje v razne tovarne po SRJ, celo v Prizren je bilo treba voziti večasih. Odslej pa bodo vse opravili doma, v tovarni

„LISCA“ SE ŠIRI NA SENOVO

Kolektiv »Lisca«, tovarne ženskega perila v Sevnici, se že nekaj let sem pripravlja na razmah. Skrbno so izpopolnjevali proizvodnjo, tiho zbirali sredstva, zdaj pa so že pred ureditvijo načrtov za razširitev. Tržišče zahteva in bo še dolgo časa zahtevalo vedno več njihovih izdelkov, to pa je trden temelj, na katerega veliko gradijo. Letos bodo pri realizaciji 1 milijarde 400 milijonov dinar-

jev ustvarili okoli 80 milijonov dinarjev skladov. Povečanje proizvodnje, ki ga imajo v zvezi z novimi naložbami v načrtih za leto 1964, gre v dve smeri: na Senovem v občini Videm-Krško bodo gradili nov obrat, ki bo konec leta pod streho in bo takrat v njem tudi stekla proizvodnja, v matičnem obratu v Sevnici pa bodo začeli prvo stopnjo rekonstrukcije.

Na Senovem in v senovski okolici je precej ženske delovne sile, ki na domačem področju ne more najti zaposlitve. V sodelovanju z občinsko skupščino Videm-Krško in v dogovoru z njo bodo tam zgradili nove proizvodne prostore za Lisca področni obrat. V obratu bo, ko bo proizvodnja popolnoma stekla in ko bodo končali priučevanje delavk, zaposlenih okoli 200 žensk. Vrednost proizvodnje se bo postopoma povečevala in bo do konca leta 1970 dosegla 670 milijonov dinarjev.

Za gradnjo stavbe in za celotno strojno opremo bodo potrebovali le 75 milijonov dinarjev. Za novo tovarno so potrebni usposobljeni delavci, to pa velja zlasti za proizvodnjo, ki se odvija v Lisca, kjer imajo posla s finimi izdelki. Zato ne pozabljajo na priučevanje delavk. Z njim bodo začeli že mnogo prej, preden bodo na gradbišču nove tovarne na Senovem položili prvo opeko. Konec 1963 in v prvih dneh 1964 bo Lisca prevzela krojaštvo v Brestanici, v katerem se bo priučevalo 24 žena, v termoeletrani v Brestanici pa bodo preuredili nekaj prostorov, v

katerih bodo začeli priučevati 25 žensk. Ko bo prva skupina 50 delavk priučena, bodo zasedli prostori v termoelektromi že urejeni. Te delavke bodo delale nato v redni proizvodnji v eni izmenici, v drugi izmeni pa se bo priučevala druga skupina 50 delavk. Do konca leta, ko bodo zgradili novo tovarno na Senovem, bodo delavke z delom v zasilnih prostorih v Brestanici družbi že vrnille del tega, kar bo leta porabila za njihovo zaposlitev. Največ pa bo seveda vredno to, da bodo usposobljene za delo v novi senovski tovarni, še preden bo dograjena.

V letu 1964 bodo v Lisca porabili 90 milijonov dinarjev za povečanje matičnega obrata. Dogradili bodo novo krilo stavbe, v katerem bodo razmestili skladišča in nekatere druge službe, ki se zdaj stiskajo v premahni stavbi. Po dograditvi tega krila stavbe bodo lahko zaposlili še 90 delavk, proizvodnja pa se bo povečala za 200 do 250 milijonov dinarjev. S tem bodo opravili prvo stopnjo rekonstrukcije matičnega obrata Lisca. V drugi stopnji namenjajo razvoj tovarne zaključiti. Takrat bodo dogradili še dve krili stavbe, tako da bo tovarna dobila obliko četverkotnika. Po drugi stopnji rekonstrukcije bodo pridobili okoli 1200 kvadratnih metrov površine, namenjena proizvodnji. Tam se bo lahko v dveh izmenah zvrstilo 800 delavk. Načrti so zelo obsežni, zlasti če upoštevamo, da delavci v Lisca danes nekaj več kot 400 delavk.

Novoles: milijon dolarjev izvoza

Novoles je 2. decembra izpolnil svoj izvozni plan za leto 1963 — S tem, kar bodo izvozili do konca decembra, bodo z izvozom svojih izdelkov presegli znesek 1 milijon dolarjev

V zadnji številki našega tednika smo med drugim poročali tudi o Novolesovem izvozu. Ko smo pri njih zbirali podatke, ki smo jih uporabili v sestavku, so poudarili, da bodo svojo izvozno obveznost ysekakor izpolnili pred rokom in da jo bodo

do konca leta prekoračili. Veselo smo bili presenečeni, ko so nam takoj po izidu zadnje številke telefonirali: »2. decembra smo izpolnili izvozni plan!« Mnogo sreče, zadovoljstva pa tudi upravičenega ponosa je bilo v tem sporočilu. Prizadevnemu kolektivu iskreno čestitamo za veliko zmago in mu želimo še več takšnih uspehov!

Plan za leto 1963 nalaga Novolesu izvoz v skupni vrednosti 986 tisoč 922 dolarjev. Izvozili naj bi žagan les iglavcev v vrednosti 296 tisoč dolarjev, bukov žagan les v vrednosti 120 tisoč dolarjev, ostali žagan les v vrednosti 4500 dolarjev, luščeni furnir za sedeže v vrednosti 54 tisoč dolarjev, vezane plošče v vrednosti 237 tisoč dolarjev ter drobno pohištvo in galanterijo v vrednosti 275 tisoč dolarjev.

Vse leto so imeli v proizvodnji precej težav, deloma zaradi slabe oskrbe obratov s hlodovino, pa tudi zaradi hitro se izpreminjajočih tržnih pogojev. Izvoz, ki zajema po vrednosti več kot polovico vsega, kar v Novolesu naredijo, so razumeli kot svojo prvo nalogo in mu podredili vso proizvodnjo. Novolesovi izdelki so dandanes na tujih

V »SAVI« so plan že izpolnili

Kolektiv gradbenega podjetja Sava iz Vidma-Krškega je že konec oktobra izpolnil letni plan in z gradbeno dejavnostjo ustvaril 350 milijonov dinarjev. Odtlej se na vso moč trudijo, da bi končali gradnjo stolpiča na Vidmu, v katerega bi se stanovalci radi vselili še pred novim letom. Vse kaže, da bodo letni plan presegli za 15 do 20 odst. Vse zmožnosti za prihodnje leto so že oddane. V letu 1964 si obetajo še večje uspehe, ker bodo z gradnjo novih upravnih prostorov in stanovanj za delavce ter z dograditvijo stavb za zunanje obrate odpravili težave pri zaposlovanju gradbenecov. Kot smo že poročali, so imeli letos zavoljo naštetih nerešenih težav v kolektivu precejšnjo fluktuacijo.

tržiščih že močno cenjeni. Dober sloves so si zagotovili s kvaliteto svojih izdelkov. Zdaj pa poglejmo, koliko so izvozili.

Do 2. decembra, ko so svoj celoletni izvozni plan že presegli, so izvozili za 247 tisoč dolarjev žaganega lesa iglavcev, za 129.600 dolarjev bukovega žaganega lesa, za več kot 11 tisoč dolarjev žaganega lesa ostalih vrst, za 64.500 dolarjev luščnega furnirja za sedeže, za 185.400 dolarjev vezanih plošč in za skoraj 295 tisoč dolarjev drobnega pohištva in galanterije. Poleg naštetega pa so mimo planskih obveznosti izvozili še za 4574 dol. parketa, za 55.950 dolarjev šivanih za bojev in za 135 dolarjev bukovih drv. S tem so namesto za 986.622 dolarjev izvozili za 993.494 dolarjev izde kov.

ZATO, KER SMO SE TRUDILI, NAJ ZDAJ PLAČAMO VEČ?

Tako se vprašujejo v premogovniku Senovo, ko primerjajo podatke o bolezninah v lanskem letu z onimi v letošnjem. V prvem polletju 1962 so imeli vsega 9,29 odst. bolezenskih izostankov, tisti del izplačil za boleznine, ki jih mora plačati kolektiv, pa so lahko poravnali z namenskimi sredstvi. Z vztrajnim delom, v sodelovanju z zdravstvenimi organi so letos uspeli zmanjšati bolniške izostanke na 6,45 odst. V prvem polletju so znesli stroški boleznin nekaj več kot 7 milijonov dinarjev. Komunalni zavod za socialno zavarovanje je od tega povrnil rudniku 3 milijone 698 tisoč dinarjev, preostale 3 milijone 324 tisoč dinarjev pa je kolektiv izplačal v breme osebnih dohodkov. Sodijo, da bodo do konca letošnjega leta izplačali iz osebnih dohodkov zaradi boleznin okrog 6 milijonov dinarjev.

Zakaj tako? Bolniške izostanke so letos z nemajhnimi napori v primerjavi z lanskimi zmanjšali za 2,84 odst., kolektiv pa bo moral kljub temu izplačati iz osebnih dohodkov kar 6 milijonov boleznin. Lani, ko je bilo bolniških izostankov več, ni bilo tako. Mar je to spodbudno? Ko je skupščina komunalne skupnosti zavarovancev v Zasavju sprejemala sklep, po katerem pripada rudniku za boleznine 1,07 odst. bonifikacij in za nesreče pri delu 0,22 odst. bonifikacij, so bili predstavniki rudarjev proti takšnemu sklepu in so svoje stališče utemeljili. Upravičenost njihovih stališč je potrdila praksa, saj morajo letos zaradi izpada, ki je posledica sklepa skupščine, pri izplačevanju boleznin, posegati v osebne dohodke. Kolektiv se bo še naprej trudil, da se zmanjša število bolezenskih dni, čeprav je očitno, da sklep skupščine takšnih težej ne spodbuja. V senovskem premogovniku pa pričakujejo tudi to, da bo skupščina zasavske komunalne skupnosti zavarovancev sklep, ki je za rudnik krivičen, popravila.

KZ in KGP Brežice polnita hleve

Skladno z važno nalogo, ki jo ima kmetijstvo v občini Brežice, rastejo tudi naložbe za njegov hitri razvoj. S pravičnim gospodarjenjem bi ob naravnih pogojih na tem področju lahko dosegli nekajkrat večje poljedelske in sadjarske pridelke, pa tudi več živine bi lahko vzredili.

Za gradnjo hlevov sta Kmetijsko gozdarsko podjetje in Kmetijska zadruga Brežice letos vložila precej sredstev. Kmetijsko gozdarsko podjetje dograjuje trenutno šest hlevov za govejo živino. V njih bo prostora za 960 odraslih goved. Število glav se bo še povečalo, če upoštevamo, da bodo v hlevih pitali tudi teleta.

Živino bo podjetje začelo odkupovati po 10. decembru. Pogodbe za odkup že sklepajo. Govedo, težje od 200 kg, bodo odkupovali na širšem območju, telet pa bo dovolj v domači občini. Pitano živino bodo prodajali doma in v inozemstvu.

Za potrebe živinoreje Kmetijsko gozdarsko podjetje sproti pridobiva nova zemljišča. V programu ima odkup zemljišč ob levem in desnem bregu Save (skupaj 680 ha), za kar so odobreni tudi krediti. Do sedaj je podjetje odkupilo 219 hektarov zemljišč, izkrcilo 160 hektarov gozdne površine, 20 hektarov pa ima v zakupu. Ta površina še ni dovolj za zadosten pridelek krme, ker je del teh zemljišč zasajen s topoli. Pridobivanje novih površin bo torej potrebno tudi v bodoče. V postopku je

arondacijski predlog za okoli 37 hektarov zemljišč. Reševanje je težavno, ker podjetju primanjkuje zemljišč za zamenjavo. Hl-treje bi bilo moč uspeti le, če ne bi bile odkupne cene tako nizke. Tudi sprejetje odloka o preživninah bi celotni postopek nekoliko pospešilo.

Kmetijska zadruga glede površin za osnovna krmila za govejo živino ni v zadregi. Hleve pridno polni. Odkup poteka normalno. Trenutno nabavlja teleta za en hlev v Cerkljah in en hlev v Trnju. V januarju bosta zasedena oba hleva. V prvem bo 280 telet, v drugem pa 320, skupaj torej 600. Ta teleta bodo vzredili do teže 150 kg, nato pa bo sledila delna selekcija. Nekaj jih bodo odbrali za prodajo, nekaj pa jih bodo odbrali še naprej v hlevih.

Zadruga ima živinorejski obrat s tremi hlevi v Cerkljah in živinorejski obrat s tremi hlevi v Trnju. V Globokem bodo do avgusta prihodnjega leta zgrajeni štiri hlevi, razen tega pa namerava zadruga dograditi po en hlev tudi v Cerkljah in v Trnju. Skupaj bo 2086 stolišč, od tega tisoč za teleta in tisoč za odraslo govedo. Za pitanje telet je potrebno šest mesecev, za odraslo živino pa eno leto. Kmetijska zadruga Brežice bo tudi v živinorejski panogi skušala čimbolj razviti kooperacijske odnose z zasebnimi kmetovalci, posebno v tistih področjih, ki so predvidena za razvoj zasebnega kmetijstva. Jt.

Delavsko samoupravljanje je močan ekonomski in družbeni činitelj

Preteklo sredo je bil v Celju občni zbor okrajnega sindikalnega sveta, ki se ga je udeležil tudi predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Franc Popit. Po razpravi o vseh vprašanih, s katerimi se sindikalne organizacije srečujejo pri svojem delu, so izvolili 39-članski plenim in 5-članski nadzorni odbor sindikalnega sveta, 37 delegatov za občni zbor republiškega sveta Zveze sindikatov in 24 delegatov za V. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Za predsednika OSS so ponovno izvolili Vlada Črešnika, za tajnika pa Igorja Beleta.

Letošnji občni zbor okrajnega sindikalnega sveta v Celju je potekal v znamenju prizadevanj za skladen razvoj na vseh področjih družbene dejavnosti. Zaradi tega so v poročilih in v razpravi obravnavali vsa aktualna vprašanja v gospodarstvu in družbenih službah.

Na splošno je razvoj proizvodnih sil in proizvodnih odnosov vplival tudi na kakovostnejše delo sindikalnih organizacij, v katerih so se zavzemali za odpravljanje slabosti ter za krepitev samoupravljanja in boljše proizvodne uspehe. Tako se je proizvodnja v preteklih dveh letih povečala v tem okraju za 46 odst., produktivnost pa za 16 odst. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je gospodarskim organizacijam v celjskem okraju ostalo v letošnjem prvem polletju 45,7 odst. več sredstev kot v lanskem, medtem ko je družbena skupnost dobila 36 odst. več sredstev. Izboljšala se je učinkovitost, presegajo pa tudi izvozne naloge.

Omenili so tudi nekatere pomanjkljivosti in slabosti, ki spreminjajo dosežene uspehe in s katerimi so se spopadale sindikalne organizacije. Tako je v nekaterih podjetjih še vedno odpor proti zaposlovanju tehničnega kadra, zaradi zaskrbljenosti nekaterih ljudi, ki se boje za svoje položaje. Sindikalne organizacije bodo morale bolj spremljati razvoj materialnih odnosov ter na osnovi temeljitih analiz delo zastaviti tako, da bo lahko sodeloval vsak proizvajalec.

Glede investicij so na občnem zboru poudarili, da naj bo težišče prihodnjih investicijskih vlaganj v modernizacijo bazične industrije, vendar so delegati hkrati menili, da ne bi smeli prezreti vlaganja za razvoj predelovalne industrije in terciarnih dejavnosti.

Iz razprav je bilo razvidno, da si tudi v delovnih organizacijah družbenih služb prizadevajo uvesti delitev dohodka po delu, v celoti pa bi uspehi na vseh področjih družbene dejavnosti v celjskem okraju lahko bili boljše, če bi hkrati z razvojem

gospodarstva skrbeli za skladnejši razvoj družbenih dejavnosti.

Statuti in delitev dohodka

Ob koncu je posegel v razpravo še predsednik republiškega sveta sindikatov Franc Popit in poudaril, da bi sindikalne organizacije morale v prihodnje usmeriti svojo aktivnost na oblikovanje in sprejem statotov, ki pomenijo utrjevanje in nadaljnji razvoj družbenega in delavskega samoupravljanja. Razen tega bi svojo dejavnost morali osredotočiti na delitev dohodka v delovnih organizacijah, na probleme ekonomike in prehoda na 42-urni teden, na reševanje problemov sezonskega zaposlovanja in na aktualna vprašanja kadrovske politike, prav tako pa tudi na nadaljnje izpopolnjevanje gospodarskega sistema.

V zvezi z doseženimi uspehi v celjskem okraju je dejal, da ti podatki kažejo, kakšna je zasluga samoupravljanja in nagrajevanja po delu in kako se vloga delavskega samoupravljanja zrcali v rezultatih proizvodnje, gospodarjenja itd. Da postaja delavsko samoupravljanje močan ekonomski in družbeni činitelj, je razvidno tudi iz priprav za sestavljanje statotov delovnih organizacij. Poudaril je, da so razprave o statutih v Sloveniji dokaj živahne. Zastajajo predvsem v manjših delovnih organizacijah, in sicer zaradi pomanjkanja strokovnega kadra. Ugotavljal je, da nekatera določila v statutih podjetij marsikje pomenijo nov pristop k razvijanju in utrjevanju samoupravljanja in da bodo statuti dejansko pomenili napredek družbenega in delavskega samoupravljanja. Iz statotov je tudi razvidno, da v marsikaterem podjetju položaj proizvajalcev že bistveno drugače urejajo kot doslej. V statutih predvide-

vajo oblike, ki omogočajo proizvajalcem neposredno sodelovanje o vseh vprašanih delovne organizacije, in ne samo o najpomembnejših kot doslej.

Samoupravljanju materialno osnovo!

Nadalje je govoril o tem, da so v statute vnesli ne samo določila o pravicah, temveč tudi o dolžnostih neposrednih proizvajalcev. Značilnost nekaterih statotov je tudi v tem, da izpolnjujejo sistem delitve dohodka. Med slabostmi je omenil zlasti nekatera stališča o viogi strokovnih kolegijs, ki jim hočejo dati več pravic, kot jih lahko imajo. Ponekod razmišljajo tudi o nekakšnih političnih kolegijs, ki naj bi reševali vprašanja, ki so v pristojnosti organov delavskega samoupravljanja. Kot izredno pomembno je omenil materialno osnovo delavskega samoupravljanja, najsi bo to pri ekonomskih enotah ali pri odnosu kolektiva do skupnosti. Tega vprašanja ne bi smeli zapostavljati, če nečemo, da bo delavsko upravljanje le politična forma. Nekateri kolektivi so zašli v težave po lastni krivdi, zaradi slabe skrbi za boljše organizacijo proizvodnje, za večjo produktivnost, za boljše prodajo svojih izdelkov, za prilagajanje tržišču itd., deloma pa tudi zaradi objektivnih vzrokov v pogojih, v kakršnih so se znašli v splošni gospodarski situaciji.

Za ta vprašanja bi morala bolj skrbeti tudi skupnost, ne samo podjetja. Podatki kažejo, da so podjetja varčno gospodarila in vložila v sklade več sredstev kot lani, navzlic temu pa so za 7 milijard manjša kot v prejšnjih letih. Če bomo šli po tej poti, bomo zoževali osnovo, s katero razpolagajo samoupravni organi, in bomo s tem omejevali njihovo dejavnost, je dejal ob zaključku razprave Franc Popit.

S. P.

MLADINCI, IZBERITE SI VOJAŠKI POKLIC!

Kakor vsako leto so tudi letos razpisani pogoji za vpis v vojaške podoficirske šole in gimnazije DSNO, ki so priprava za študij na vojaških akademijah. Mladini, ki jo veseli vojaški poklic, je spričo več olajševalnih okoliščin, ki jih nudijo te šole, omogočeno, da prej pride do kruha. Šolanje je na vseh šolah brezplačno, zagotovljeni pa so tudi drugi ugodni življenjski pogoji med šolanjem.

Pred vpisom v podoficirske šole in gimnazije DSNO morajo zainteresirani, ki izpolnjujejo pogoje do 1. februarja 1964 predložiti občinskemu organu za narodno obrambo s 50 dinarji kolkovano prošnjo, kateri je treba priložiti izpisek iz rojstne knjige in prepis spričevala o dokončanem osmem razredu osnovne šole.

Med važnejšimi pogoji, ki jih mora kandidat za gimnazijo izpolniti, so: starost (rojeni od 1949 naprej), zdravje in sposobnost za letalsko službo, da mladinec ni kaznovan niti v kazenskem postopku, da so mu prestop v vojaško šolo dovolili starši in da se pri vpisu v gimnazijo DSNO obveže nadaljevati šolanje na vojaški letalski akademiji.

Kandidati za 16 podoficirskih šol morajo v glavnem izpolniti vse prejšnje pogoje, le da so lahko leto dni starejši.

Pouk na gimnazijah DSNO in podoficirskih šolah se prične 1. septembra 1964. Medtem ko traja šolanje na gimnaziji 4 leta, šolanje na letalski akademiji pa tri leta, traja pouk v podoficirskih šolah tri leta, z izjemo vojaške glasbene, kjer je pouk štirileten.

Da je vojaški poklic lep in časten, dokazuje med drugim tudi vedno večje zanimanje za te šole. Samo v letih 1959 do 1963 je odšlo s področja bivšega novo-meškega okraja v te šole 55 mladih ljudi. Prijavilo se jih je sicer več, ker pa vsi niso imeli ustreznih pogojev, so bili odklonjeni. Upamo, da bo tudi tokratni vpis ploden in da bo s tega področja spet vrsta prijav, s katerimi bo zagotovljeno zadovoljivo število kadrov za službo v JLA.

Pereča zadeva medobčinskega zdravstvenega varstva rešena

V Novem mestu je vrsto let delal Zavod za zdravstveno varstvo okraja Novo mesto, ob reorganizaciji okrajne pa je številni kolektiv naletel na težave. Delal je naprej, nihče izmed članov kolektiva pa ni vedel, kaj bo z zavodom in kdo ga bo v bodoče financiral. Okrajna skupščina je na seji februarja letos sprejela odločbo o prenosu ustanoviteljskih pravic na občino, tu pa se je zataknilo kar za več mesecev. Novomeška občinska skupščina je po razgovoru s

predstavniki občin Črnomelj, Metlika in Trebnje razpravljala o tem letos maja in ugotovila, da ima zavod preveč kadra za delovanje v zmanjšanem obsegu in da poslovanje s tolikšnim številom zaposlenih ne bi bilo rentabilno. Sklenili so, naj se zavod v takem obsegu ukine in ustanovi nov zavod s primernim številom zaposlenih uslužbencev in strokovnjakov, ki bo deloval za področje občine Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje. Kolektiv je bil dije časa v

Pomoč otrokom in staršem

Pred kratkim so na občnem zboru DPM v Luki, ki ima 54 članov, obravnavali uspehe in težave, ki jih ima ta organizacija pri svojem delu. Doslej so še kar uspešno delali, posebno pa so si prizadevali v sodelovanju s pionirji. Sredstva za razne prireditve, namenjene najmlajšim, so dobili v nabiralni akciji. Ker je DPM odgovorno za vzgojo otrok, bo organiziralo več vzgojnih predavanj za starše. Otrokom je treba med počitnicami zagotoviti primeren odih. To pa bo možno le tedaj, če bodo pomagale tudi ostale organizacije in podjetja. Med važnejšimi sklepi je tudi ta, da mora društvo povečati število članstva.

S. Sk.

Predavanja v Starem trgu

V Starem trgu ob Kolpi so imeli predavanje o obrambi majhnih držav. Obiskalo ga je nad 50 poslušalcev. Predavatelja Paravino iz Črnomajškega garnizona so navzočji z zanimanjem poslušali. Drugi del predavanja pod naslovom »O obrambni sposobnosti Jugoslavije« bo v nedeljo, 15. decembra. Z diapozitivni opremljena predavanja organizira ljudska univerza.

hudi zagati, saj več mesecev ni vedel, kam pravzaprav spada, razen tega je bil tekoči račun v banki že skoro prazen. Perečo zadevo so pred nedavnim uredili tako, da je za vse prav. Manjkajoča sredstva v zadnjem tromesečju letošnjega leta prispevajo občine, za katere zavod posluje, v prihodnjem letu pa bo občina Novo mesto prispevala 56 odst. sredstev, Črnomelj 18, Metlika 6 in Trebnje 20 odst. sredstev, ki so potrebna za nemoteno delovanje zavoda na tem območju.

5. decembra je bila zadeva rešena tudi s pravne strani, ko so odborniki občinske skupščine Novo mesto sprejeli odločbo o prevzemu ustanoviteljskih pravic in dolžnosti do novega medobčinskega Zavoda za zdravstveno varstvo.

Naš naročnik F. Kostevc iz Brežic, Pod obzidjem 26, nam je pred dnevi hkrati z rešitvijo uganke poslal v pismo tudi lep šopek svežih trobentic in vijolic — prisrčen pozdrav tik pred zimo. Kakor vidimo, se je narava letos

HVALA ZA TROBENTICE!

ponovno poigrala; čeprav je prejšnji četrtek marsikje na Dolenjskem in v Spod. Posavju že kar pošteno snežilo, se je sneg na veliko veselje vseh tistih, ki imajo premož in drva še pri »KURIVU« ali v gozdu, spet hitro umaknil. Pravijo, da letos še ne bo hude zime; mrz zadnjih dni pa nas o tem ravno ne prepričuje...

CELJE: z zasedanja okrajne skupščine

9. decembra je okrajna skupščina v Celju razpravljala o aktualnih problemih na področju šolstva in socialnega varstva s posebnim ozrom na prihodnje naloge. Iz obširne in tehtne razprave odbornikov povzemamo le nekatere bistvene stvari.

V celjskem okraju so na področju šolstva dosegli velik napredek, zaradi družbenih potreb po izobraževanju pa nastajajo razni problemi, izmed katerih bo nekatere najbolj pereče potrebno čimprej rešiti in jih zajeti že z družbenim načrtom za leto 1964.

Težave nastajajo že pri

vzgojno-varstvenih ustanovah. Te imajo premajhne prostore ali so za nekatere starše predrage. Se večje težave so v obveznem šolstvu, zlasti pa v strokovnem. Hkrati z reorganizacijo šolske mreže se pojavljajo kadrovske problemi, vprašanje nagrajevanja učnih moči, stanovanj in razmerja med osebnimi dohodki in materialnimi izdatki šol. Predvsem bo treba posvetiti več skrbi strokovnemu izpopolnjevanju učnih moči. Zdaj je v tem okraju na 4 učne moči s srednjo izobrazbo le ena z višjo ali visoko izobrazbo.

V zvezi s tem so razpravljali o dokvalifikaciji

prosvetnih delavcev in hkrati kadrov z gospodarskega in drugih področij. V celjskem okraju je že zdaj približno 300 izrednih študentov, v celoti pa je približno 800 ljudi, za katere se na sedanjih delovnih mestih zahteva višja ali visoka izobrazba. Zaradi tega so se na zasedanju zavzeli za ustanovitev višjega in visokošolskega središča v Celju, ki bi s predavanji, tečajmi in s pomočjo pred izpiti lahko pomagal, da bi ljudje iz neposredne prakse dosegli višjo kvalifikacijo.

Glede nagrajevanja prosvetnih delavcev so ugotovili, da to še ni zadovoljivo, nič manj pereče pa ni vprašanje stanovanj za šolnike. Ena izmed rešitev bi bila, da bi šole formirale svoje sklade za gradnjo stanovanj.

Poseben problem je razmerje med osebnimi dohodki in materialnimi izdatki šol. Šolski skladi se namreč niso povečevali v skladu z večjimi potrebami, zato so osebni dohodki naraščali na račun materialnih izdatkov. Tako je ponekod ostalo le 11 odstotkov za materialne izdatke, kar je vsekakor premalo za vzdrževanje šol in opreme. Pri sedanjem stanju naj bi v prihodnje do delili vsaj 20 odstotkov za materialne izdatke, kar so

v nekaterih občinah že dosegli.

Se bolj kot v obveznem šolstvu se pojavljajo problemi v strokovnem šolstvu, čeprav jih težijo isti problemi kot osnovne šole. Šole II. stopnje so namreč skokovito napredovale. Povečalo se je število študentov in oddelkov, medtem ko so prostori ostali isti. Nastaja torej vprašanje, kako zajeti vsoto tisto mladino, ki končuje osnovne šole. Vzrok za te težave so predvsem v neurejenem financiranju. Celotno breme za vzdrževanje takšne šole je ležalo na občini, kjer ta šola je, čeprav dejansko krije potrebe več občin. Zaradi tega bi za delo srednjih šol morale biti zainteresirane vse občine, še posebej pa gospodarske organizacije. Da bi to dosegli, so na zasedanju predlagali ustanovitev skupnega sklada za financiranje šol II. stopnje. Ta bi skrbel za razvoj srednjih in posebnih šol, za pravilno razmerje med osebnimi dohodki in materialnimi izdatki ter za investicijsko dejavnost, sredstva v ta sklad pa bi prispevale vse občine in gospodarske organizacije.

V razpravi o socialnem varstvu so poudarili, da je na tem področju še precej zastarelih gledišč in da boljše življenjski stan-

V celjskem okraju 2 pokrajinska lista

(Nadaljevanje s 1. strani) vprašanih obveščanja občanov v komuni. V zvezi s to razpravo je izvršni odbor poudaril, da je DOLENJSKEMU LISTU uspelo ustvariti takšno vsebinsko in zunanjo obliko časnika, ki v celoti ustreza tistim območjem, na katerih je razširjen. Zaradi tega so je DOLENJSKI LIST krepko uveljavil v posavskih občinah celjskega okraja in bi ga težko nadomestilo katerokoli drugo glasilo. Podoben pomen ima Celjski teden za pre-

ostale občine celjskega okraja. Spričo tega naj bi v tem okraju še naprej obstajali dve medobčinski glasili, ker bi sicer lahko nastala občutna praznina v obveščanju občanov.

Kljub temu še ostaja praznina spričo pomanjkljivega obveščanja občanov o mnogih manjših vprašanih, ki neposredno zadevajo občane in pri katerih naj bi sodelovali in odločali. To povzroča težnje po ustanavljanju občinskih glasil, ukinjanju to-

varniških glasil in ustanavljanju enotnih glasil v komuni. Vsa ta vprašanja bo treba temeljito preučiti in najti najustreznejšo in učinkovito obliko obveščanja, ki pa naj bo le dopolnilo pokrajinskim listom.

Ker po številu naročnikov prednjačijo radijski naročniki, bo treba več skrbi posvetiti izkoriščanju lokalnih radijskih postaj kot sredstev za najhitrejšo obveščanje.

Srečko Pratnemer

„VELIKI DAN“ V NOVEM MESTU

Veliki dan, praznik mladosti Novega mesta — 8. december 1963 Proslava leta! To so bile teme, o katerih so v zadnjih dneh razpravljali mladinci in mladinke našega mesta. Slednjic je le napočil ta nestrpno pričakovani de-

da Amaria iz Tunizije. Magnetofonski trak je skrbno zapisoval Muhamedove besede, izgovorjene s simpatičnim slovenskim naglasom...
»Dvakrat sem sodeloval v mladinskih delovnih akcijah v vaši deželi,« je re-

Predsednik občinske skupščine Novo mesto je odgovarjal na številna vprašanja tujih študentov. »Koliko prebivalcev šteje Novo mesto?« je vprašal Djamal Ibrahim Said, Sudanec, študent stomatologije.

rabila čas v pripravah za akademijo in tehnično snemanje Radia Beograd. Vsi tuji študenti, ki niso sodelovali pri sporedu, so se sprehajali po Novem mestu in si ogledovali njegove kulturno-zgodovinske zanimivosti.

Slovesna akademija je bila ob 20. uri. Pred blagajno v Prosvetnem domu gneča. Vse razprodano. Organizator v škripcih. Veliko zanimanje, premalo sedešč. Potem so na hitro dali v prodajo sto stojišč. Nekateri so kasneje godrnjali, češ da stojišč ne bi smeli dati v prodajo, toda take manifestacije ni vsak dan, zato sodimo, da je bilo to prav.

Zanimiv in bogat spored

Prvi del akademije je zajel resen program. Odloemek Mozarta, kratkometražni film ob sodelovanju pevskega zbora učiteljskega, nekaj plesov in pesmi tujih študentov. Občinstvo je s ploskanjem bogato nagradilo pesmi iz Sudana, indonezijske plese itd.

»Mnogo je bilo konkurentov, a malo udarniških značk!« je med drugim dejal Tunizijec Mohamed Amari, udeleženec dveh delovnih akcij v Jugoslaviji

Brigadirji in njihovi gostitelji so obiskali tudi Kostanjevico na Krki, kjer so si ogledali razstavo kipo v galeriji FORMA VIVA na prostem

cembrski dan. Vedro razpoloženje, proslava z res bogatim sporedom. Hladno, suho vreme ni kvarilo načrta organizatorjev ne dobre volje slavlencev. Kot vedno je bila to tipična mladinska manifestacija, do kraja izpolnjena s prijetnim vzdušjem mladosti.

Malo pred deveto uro zjutraj so se pred starim gradom Otočec ustavili trije avtobusi. V prvem je bila domača mladina, v drugih dveh gosti — tuji študenti, ki študirajo v Zagrebu in Ljubljani. Isti, ki so v zadnjih letih sodelovali pri največji mladinski zmagi, zmagi bratstva in enotnosti. Vmes

kel mladi Tunizijec. »Oba-krat sem postal udarnik, moram pa poudariti, da je bilo zelo težko doseči to priznanje. Polno konkurentov, značk pa malo.«

Na drugem koncu se je skupina tujih študentov živahno pogovarjala z učiteljskimi. Mladinec Jure Perko se je zanimal za študiranje gostov, ker pojde prihodnje leto tudi sam na fakulteto. Sudanec Osman Abdul Motelib je odlično govoril srbohrvatsko.

Prijetna srečanja

»V Zagrebu študiram drugi letnik medicine, moj rojak Ismail Sulejman pa

»Okrog devet tisoč,« je odgovoril predsednik.

»Katero so glavne gospodarske panoge, s katerimi se ukvarjajo prebivalci Novega mesta?« je zanimalo Djamala.

Predsednik je izčrpno pojasnjeval.

Približal se je čas odhoda. Avtobusi so odpeljali proti Kostanjevici — k »Formi viva«. Mladina Novega mesta je pokazala svojim vrstnikom iz afriških in azijskih dežel to edinstveno razstavo.

Obisk v pleterskem samostanu

Nadaljnji obisk je veljal kartuziji Pleterje. Tu so bile mladinke prikrajšane. Predpisi kartuzijanskega reda žensk ne pustijo v samostan. Morale so ostati v avtobusih in si po svoje krajšati čas. Medtem pa so mladinci za zidovi tega starega samostana spoznali življenje in delo kartuzijancev. Tolmačil jim je ustrezljivi pater Ciril. Najprej jim je pokazal staro sončno uro, ki je edinstvena v naši deželi. Nato so si ogledali cerkev z bogatim oltarjem, darilo markize Pompadour, veliko knjižnico in slike Rubensovih učencev. Pater Ciril je govoril tudi o sodelovanju kartuzijanov s partizani. Pokazal je mladincem staro gotško cerkev in rov, v katerem so se skrivali partizani. Na koncu so si ogledali še partizanski muzej.

Zatem je karavana mladih prijateljev spet šla na pot. Tokrat na kosilo v Novo mesto. Popoldne je mladina iz-

Ustrežljivi kartuzijanec pater Ciril razlaga gostom, kako kaže ura na samostanskem dvorišču čas za vse kraje sveta

Zlasti je ugajala znana pesem o Lumumbi, ki jo je zapel sekstet študentov vseh afriških dežel. Študent iz Konga je najprej v tekoči slovenščini razložil poslušalcem vsebino pesmi, ki je postala simbol osvobođenja vseh afriških dežel.

V drugem, vedrem delu akademije je nastopil »Dizzy Combo« s sodelovanjem pevke Tatjane Grosve in Majde Udovičeve, pevca Milana Zucajca in humorista Tonija Gašperšiča, dijaka učiteljskega. Program je izpopolnila še redakcija Radia Beograd

»ljubezniv, Didi je povedal, kako je neko mladinko iz Sarajeva vprašal, če je »trudna« (kar pomeni v srbohrvaščini noseča). Mlada Bosanka je seveda narobe razumela pomen te besede, ki jo je indonezijski povedal po slovensko. Osman je pripovedoval o življenju v brigadirskem naselju. Ker žirija (publika) ni mogla določiti zmagovalca, je novinar »Večernih novosti« Dragan Jelić podelil nagrade vsem trem.

Pozdrav »najstarejšega« in najmlajšega brigadirja

Sledil je intervju Miodraga Marinkovića z najstarejšim in najmlajšim udeležencem mladinskih delovnih akcij. Kot najstarejši brigadir je stopil pred občinstvo Janez Gartner, predsednik sodišča v Trebnjem. Na avto cesti je bil osemkrat. Petkrat je bil komandant in enkrat udarnik. To je bilo v času 1948—1955. Delal je v Spačvi pri Vinkovcih, v Kutini, Doboju, Banjaluki in drugod. Najmlajši brigadir pa je bil Jure Perko, učiteljski. Doslej je bil na avto cesti trikrat. Od 1961 do 1963. Dvakrat komandant, dvakrat udarnik. Oba sta povedala nekaj spomni-

kdaj srečali z mladino Novega mesta, in sicer v kateri svojih dežel. Naši so obljubili, da se bodo odzvali vsem vabilom.

V soboto in nedeljo — 14. in 15. decembra — bo v Ljubljani zadnja manifestacija pod geslom »Veliki dan«. Od 27. septembra do danes so bile ob avto cesti »Bratstva in enotnosti« na vsakih 100 kilometrov mladinske manifestacije.

Na svidenje v Ljubljani! Tekst in posnetki: Edo Pezzi

Najmlajši brigadir Jure Perko in napovedovalec Miodrag Marinković - Mališa

»Lumumbina smrt je rodila tisoče novih Lumumbov...« so peli postavni črnski fantje na novo-meškem odru

snemalci RTV Ljubljana in Beograd. Kmalu so vsi udeleženci te velike mladinske manifestacije nosili lep emblema z napisom »Veliki dan«. Aperitiv v impozantni dvorani hotela Otočec in slovesna otvoritev proslave.

Pozdrav predsednika občinske skupščine

»Tovariši, dovolite mi, da začnem današnjo veliko svečanost mladine, je spregovoril predsednik občinske skupščine Sergej Thorževski. Potem se je začelo tisto najpristnejše — seznanjanje. Mnogi, ki so delali v sklopu mednarodnih brigad, so srečali stare znance ali spoznali nove. Z odprto beležnico smo šli skozi dvorano. Reporter RTV Beograd Dragan Savić je ravno intervjuval mladince Muhame-

V izredno lepem srbohrvatskem jeziku je Sudanec Osman Abdul pripovedoval novomeškim učiteljskikom, da že dve leti uspešno študira medicino v Zagrebu

Profesor Milan Dodič - petdesetletnik

Pred nedavnim je sredi dela in sredi svojih ljubljencev — knjig praznoval 50-letnico rojstva znani dolgoletni slavist novomeške gimnazije in sedanjji bibliotekar študijske knjižnice profesor Milan Dodič. Jubilant pripada tisti generaciji slovenskega izobraženstva, ki ji je v življenju bilo prihranjeno le malo katere gorje, saj je odrasčala v letih strahote prve svetovne vojske, si iskala pot v življenju v idejnih zmedah in gmotnih stiskah po vojni ter je morala neusmiljeno tudi skozi vse grozote drugega svetovnega požara. To je generacija, ki ji ni bilo nič podarjeno, ampak si je morala vse priboriti sama.

Jubilant se je rodil 30. novembra 1913 v Novem mestu. Po končani osnovni šoli je študiral gimnazijo, kjer sta mu med drugimi bila učitelja slovenista Ivan Koštič in dr. Alojz Turk. Ko je 1934 stopil pred maturitetno komisijo, je bil njen predsednik znameniti slovenski zgodovinar dr. Ivan Prijatelj. Nemara je prav to vplivalo, da se je mladi maturant odločil za študij slavistike, čeprav se je dotlej močno nagibal k misli, da bi se posvetil študiju zgodovine.

Jesen 1934 se je vpisal na slavistični oddelek filozofske fakultete v Ljubljani. Tu si je pod vodstvom izbornih akademskih učiteljev Prijatelja, Kidriča, Nahtigala in Ramovša poglobil znanje o domačem jeziku in književnosti ter razširil pogled v svetovno literaturo, posebno slovansko. Poleg študija pa se je posvečal tudi političnemu življenju med akademsko mladino in bil član levičarsko usmerjenega Slovenskega kluba.

V šolskem letu 1938-39 je odšel na Poljsko kot štipendist Slovenskega inštituta na

Jagiłonski univerzi v Krakovu. Tedaj se je poglobil v študij poljske književnosti in se поблиže spoznal z deli Mickiewicza, Żeromskiego, Reymonta in Wispląskiego, ki so mu še danes nad vse dragi.

Po povratku v domovino je 1939 diplomiral, odšel za 9 mesev k vojakom in nato nastopil suplientsko službo na gimnaziji v Murški Soboti. Napad na Jugoslavijo 1941 je tudi njega pregnal in spet se je zatekel v Novo mesto. Tu so ga marca 1942 Italijani odpeljali v zapor. Najprej je bil zaprt v Anconi, nato v Bologni in Piacenzi, zatem pa v konfinaciji v krajih Ferriere, Ottone, Rivergaro. Temu je sledila nemška internacija v Dresdnu in Brücku, kjer je poleg drugega doživel 22 bombardiranj. Doživetij in trpljenja za celo knjigo!

Po končani vojni se je vrnil z omajanim zdravjem v domovino in poučeval eno leto na gimnaziji v Novem mestu, 1946—1948 v Tolminu, nato pa ponovno v Novem mestu do 1961. Tedaj se je poslovil od šolskega dela, spoštovan od številnih generacij dijakov, ki so šli skozi njegove roke, ter postal bibliotekar v študijski knjižnici Mirana Jarca Jarca.

Vsa leta po vojni pa je prof. Dodič delal tudi na številnih drugih področjih: poučeval je na učiteljski in ga prvo leto celo vodil, na vaješki šoli, na izobraževalnih tečajih za oficirje JLA in drugod, da bi danes verjetno še sam ne vedel več naštetih vsega; predaval je o književnosti na javnih prireditvah, sodeloval pri Dolenjskem listu, napisal izčrpno Kroniko vajejskih šol v Novem mestu, priredil za Dolenjsko založbo Jurčičevega Kloštrskega zbornika in Tihotopca ter knjigo opremil z uvodom in opombami. — Zadnja leta pa je za Biografsko-bibliografski leksikon jugoslovanskih književnikov, ki ga pripravljata Matica Srpska, prispeval 16 biografij slovenskih književnikov, kar znaša z dokumentacijo vred blizu 100 tipkanih strani.

Skratka: notranje bogato in nazven plodno življenje široko razgledanega solnika in kulturno-prosvetnega delavca.

Slika pa ne bi bila popolna, če ne bi vsaj naštetil jubilarnega povojnega dela, ki ga je opravil v družbenih organizacijah, katerih član oz. odbornik je: v Zvezi borcev, ZROP Novo mesto, terenskem odboru SZDL, upravnem odboru Studijske knjižnice itd.

Cestitkam jubilarntovih učencev, prijateljev, poklicnih tovarišev in sodelavcev se pridružuje tudi Dolenjski list z iskreno željo, da bi prof. M. Dodiču bilo dano še dolgo v zdravju uresničevati svoje načrte in tako še nadalje prispevati k razvoju naše kulture. I. Z. L. R.

Joža Gorjup: ZETEV (iz Gorjupove galerije v Kostanjevici na Krki)

Srečno, dragi Kekec!

Uredništvo časopisa »KEKEC«, beograjska BORBA, VIBA FILM in VESNA FILM so pripravili pretekli četrtek za Novo mesto kaj neobičajno proslavo: premiero novega domačega barvnega filma SREČNO KEKEC! V polni dvorani je pozdravila ustvarjalce filma in obiskovalce kina predsednica občinskega sveta za kulturo prof. Nada Gostič, ki je v imenu Novomeščanov hkrati toplo čestitala umetnikom. Po predvajanju filma, ki smo ga sprejeli s ploskanjem in vidnim zadovoljstvom navzočih, so se predstavili na odru glavni junaki filma: prikupna Mojca, Kekec in Rožle, razen njih pa tudi režiser filma Jože Gale, direktor fotografije naš rojak Ivan Marinček in komponist glasbe v filmu Marijan Vodopivec. Mladinke so na odru odbarile igralce in ustvarjalce filma, ljudje pa so jih ponovno navdušeno pozdravljali in tako najprisrčnejše sprejeli novi domači film. — V naslednjih dneh KEKCU ni manjkalo prijateljev, vsi pa smo bili hkrati veseli prizadevnosti domačega kina »KRKA«, ki je povabilo v Novo mesto ustvarjalce prvega slovenskega barvnega filma.

Spet nas je obiskal Kekec, tokrat v barvnem slovenskem filmu in v družbi hude tete Pehte. Novomeščani, ki so imeli čast, da se udeležijo prve javne predstave tega filma, bodo še in še hodili gledat junaka Vandotove pripovedke, po kateri sta bila doslej posneta še dva filma o Kekecu. Navdušena pa je zlasti mladina, kateri je film v prvi vrsti namenjen.

Ko sem pred kratkim v novomeški kino dvorani spet

občudoval na platnu Kekecovo razposajenost, pogum in ljubezen do vseh, ki jih je srečal, sem se zamislil v svoja mlada leta. Takrat je mladina najbolj prebirala svoj list »Zvonček«, v katerem je bila prvokrat natisnjena tudi Vandotova zgodba o Kekecu, ilustriral pa jo je Ivan Erbežnik, vzgojitelj iz Kostanjevice na Krki.

Posebno mi je v spominu čas pred 30 leti, ko sem učiteljeval v Trebnjem. Takrat

mi je prišla v roke tudi prva dramatizirana zgodba o Kekecu, ki je nosila naslov »Pehta«. Zaigrali so jo takratni trebanjski učenci: Vilma Bukovec, Jožek Suštar, Zvonka Vrt in drugi. Se zdaj so mi v spominu vriski otrok, tolikšen uspeh je požela igra. Glas o uspehu je prišel tudi do studia ljubljanskega radia. Kot režiser sem bil pred tožko nalogo, zato sem zahteval od igralcev, da se dobro naučijo teksta. Teže je bilo predvsem zato, ker takrat radio ni imel vrste pripomočkov, ki omogočajo boljše smenjanje. In vendar je šlo, čeprav je radijska napovedovalka ob koncu prvega dejanja opozorila poslušalce, da je igre konec, ker je mislila, da ima zgodba samo eno dejanje. Slovenska javnost pa je tačo prvč zvedela za trebanjsko igralsko družinico.

Misleč na ta prvi nepopisni uspeh izpred 30 let, sem se navdušil tudi ob režiji Jožeta Galeta, kameri Ivana Marinčka in ob vseh ostalih sodelavcih, ki so znali lepo prikazati Kekeca v novi verziji. Zato lahko želimo novemu slovenskemu filmu ob odhodu iz Novega mesta samo: Srečno, Kekec!

Marijan Tratar

Zavod za izgradnjo in urejanje naselij v Novem mestu

5. decembra sta oba zborra občinske skupščine Novo mesto sprejela odlok o urejanju mestnega zemljišča in odločbo o ustanovitvi Zavoda za izgradnjo in urejanje naselij. Za v. d. direktorja je bil imenovan ekonomist Miha Hrovatič.

Ze dalj časa čutimo potrebo po predpisih, ki zadevajo urejanje in uporabo mestnega zemljišča, odkar pa so bila nacionalizirana gradbena zemljišča v ožjih gradbenih okoliših mest, je nastala prava zmešnjava. Lani marca je zvezna skupščina sprejela splošni zakon o urejanju in uporabi mestnega zemljišča, zatem je bil sprejet republiški zakon, le ustreznega občinskega odloka še nismo imeli. Vse to je občinsko skupščino privedlo do tega, da je na zadnji seji sprejela odlok o urejanju mestnega zemljišča, s tem v zvezi pa odločbo o ustanovitvi novega Zavoda za izgradnjo in urejanje naselij.

Dan pred občinsko sejo je bil sklican svet za urbanizem in komunale zadeve, ki naj bi o tem rekel svojo besedo. Udeležba pa je bila slaba, tako da svet ni bil sklepčen. Prisotni člani so v razpravi o novem odloku in ustanovitvi zavoda izrekli nekatere pomisleke, o čemer so govorili tudi na seji. Več odbornikov je predlagalo spremembe v posameznih členih odloka, napolned pa ga je skupščina sprejela.

Zavod za izgradnjo in urejanje naselij bo opravljal vse posle, nakazane v republiških in zveznih predpisih, proučeval bo pogoje za sodobno izgradnjo in ureditev naselij, skrbel bo za programe in načrte posameznih predelov, urejal mestna zemljišča in jih oddajal v uporabo. Poleg tega bo lahko kot investitor gradil in prodajal stanovanja in poslovne prostore ter zbiral sredstva za gradnjo stanovanjskih in poslovnih objektov ali naselij, opravljal bo investitorske posle in teh-

nično nadzorstvo po naročilu. Največja naloga, ki jo bo moral zavod opraviti, pa je evidenca zemljišč in objektov na območju občine. — Tega doslej sploh nismo imeli.

Zavod za stanovanjsko izgradnjo je že sprejel sklep o pripojitvi k novemu zavodu, ki bo začel poslovati takoj po vpisu v register. Skupščina pa je določila rok: vse to mora biti urejeno najkasneje do konca marca 1964.

■ V oktobru je Slovenija izvozila za 3,9 milijarde dinarjev blaga, kar je za 0,3 milijarde več kot v lanskem oktobru. Povečal se je izvoz izdelkov kemične industrije, lesne industrije, papirja, tekstila, usnarstva in živine.

■ V mariborski Metalni so letos začeli graditi po svojih načrtih nove specialne žerjave za plavajočo doka. Prva dva taka žerjava je mariborska tovarna dobavila trogirski ladjedelnici. Skupno bo Metalna letos dobavila tej ladjedelnici 8 žerjavov, od tega 6 dokovskih.

■ Ob dnevu republike je reška ladjedelnica potisnila v morje ladjo nosilnosti 24.000 ton, ki jo gradijo za neko panamsko družbo. Hkrati gradi za neko švedsko družbo ladjo s 25.000 tonami nosilnosti. Ladja sta grajeni za prevoz razsutih tovorov in spadajo med največje, kar so jih zgradili v naših ladjedelnicah.

„STEZICE“ novomeške gimnazije

»Steziče«, glasilo novomeških gimnazijcev, stopajo s prvo in drugo letošnjo številko v dvanajsti letnik. To je vsekakov redek jubilej šolskega glasila, ki pa hkrati dokazuje, da je list »Steziček« bran in mlademu človeku tudi potreben. V glasilo pišejo mladi ljudje o svojih problemih, ki jih v primerni obliki posredujejo ostalim. Če prebramo posamezne strani, občutimo, da problemov ni malo, pa še nekaj: to, da jih znajo pisati tudi pogumno povedati. Če upoštevamo še pestrost vrst, je to največja odlika šolskega glasila. Od iskrenosti, ki veže iz njega, bi se kaj težko odločili za ostrejšo kritiko prispevkov. Le-teh je v prvih dveh številkah »Steziče« več. Medtem ko je prva izdana očitno ob pomanjkanju gradiva in je vsebinsko precej pod ravni drugo, je druga že našla svoje sodelavce in bralce; posvečena je dnevu reputičke, o čemer govori uvodni prispevek, ima znatno povečano športno stran in več poročil o izvenliterarni dejavnosti.

Se nekaj iz vsebine! Vsekakor je precej boljši obči del glasila, na straneh katerega dijaki skušajo sukati pero ob najrazličnejših spodbudah, bodisi da spregovore o delu mladine na gimnaziji, bodisi da kramljajo o programih in uspehih svojih krožkov, ki jih imajo precej. V to vrsto sodijo krajši zapisi o mladinski dejavnosti, športna in druga poročila. Slabša je priloga »Mladi literati«. Kot kaže, avtorji teh strani ne nadaljujejo tradicije svojih predhodnikov, ki so v prejšnjih številkah napisali še nekaj lepih verzov in proznih sestavkov. Začetništvo je očitno, čeprav ne bi mogli tajiti iskrenosti, ki veže iz mladih ljudi npr. ob srečanju s prvo ljubeznijo. Skoda, da se pisci ne podpisujejo s pravim imenom. V prihodnje bi želeli, da bi izdajatelji bolj pazili na čitljivost strani, ker je včasih kar težko brati. »Stezičane«, njenim izdajateljem, uredništvu in sodelavcem želimo še veliko uspehov ob izdajanju lista, ki si je do svojega dvanajstega letnika nabral že dovolj pohval, izkušenj in popularnosti. Upamo tudi, da bomo lahko v nadaljnjih številkah brali lepe prispevke tudi z ostalih področij, ki so bila v tokratnih številkah bolj skopo obdelana.

Načrt urbanistične ureditve vplivnih področij

Projektivno podjetje v Novem mestu je 20. oktobra predalo občinskemu organom projekt urbanistične ureditve vplivnih področij, ki je potreben v zvezi z urbanističnim načrtom Novega mesta. Ta projekt rešuje ureditev okoliških naselij, kot so Dol, Toplice, Straža z Vavto vasjo, Senjernej, Zužemberk ter Šmarjeta in Otočec, ki se bodo v persepektivi razvijala skladno z Novim mestom in nanj navezovala v raznih pogledih. Teh 5 naselij, ki so vplivna področja, je izbral Svet za urbanizem pri Občinski skupščini v Novem mestu. Šmarjeta in Otočec sta mišljenja kot poseben, zgolj turistični okoliš.

»Pogledi, kako govoriš slovensko ali srbsko...« — bili smo presenečeni, kako lepo obvladajo drugopolti mladeniči naš jezik (z nedeljskega slavlja v Novem mestu)

Nemogoči delovni pogoji zavirajo rast kulturno prosvetne dejavnosti

Predsednik občinskega odbora SZDL Novo mesto Slavko Dokl je 4. decembra sklical posvetovanje o problematiki kulturno-prosvetnega dela v občini. Udeležili so se ga mnogi kulturni delavci, žal pa nekaterih tovarišev, ki bi lahko k razjasnitvi obravnavanih vprašanj največ pripomogli, ni bilo!

V zadnjem času je na področju kulturno-prosvetnega dela prišlo do večitnosti, to pa zaradi neusklajenih programov dela, pomanjkanja prostorov in kadrov ter finančnih težav. Vsa društva in njihove sekcije za svoje kulturno poslanstvo in dejavnost nimajo primernih prostorov, zaradi tega tudi mladine ni mogoče pritegniti. Neurajene razmere v društvih mlade ljudi prav gotovo ne privlačijo!

Svoboda »Dušan Jereba« ne more zadihati

V Novem mestu imamo dobro dramsko skupino, ki bi prav gotovo lahko vzgajala mladi rod igralcev, če vrsto let pa opažamo na odru iste obraze. Zakaj? Ker ni denarja, ni prostora in vedno manjka časa, skuša vsak režiser z rutiniranimi igralci postaviti na oder tako delo, ki zahteva čim manj scenenarije in čim manj igralcev. To je najceneje in zahteva najmanj truda! Od ljudi, ki vrsto let večer za večerom žrtvujejo novomeškemu gledališču (seveda brezplačno!), res ne moremo več pričakovati.

Glasbena sekcija nima nič manjših težav. Orkester ima vaje v tako majhni sobi, da vsi člani hkrati sploh ne morejo vaditi. Če se zbere vsi, morajo nekateri domov. Godba na pihala deluje v istem prostoru in si z orkestrom deli proste večere. Kadar se godbeniki pojavijo na cesti, je slišati vrsto pripomb na račun njihovega igranja. Vsi, ki zabavljajo, naj bi prišli gledat na vaje, pa bi kmalu drugače govorili. V malem prostoru bučijo instrumenti, tako da se godbenikom tresje bobniči v ušesih, ko pa pridejo na oder ali na cesto, se ne znajojejo.

Tudi pevci bi lahko uspešneje delali, če bi imeli kje vaditi. Spomladi bodo šli gostovat v Francijo, zato bodo morali čez zimo prenehati večer prepeti. Pred gostovanjem pa se bodo z nastudiranim programom predstavili novomeškemu občinstvu.

Več sodelovanja med Novomeščani in Domom JLA

Prisotni so med drugim ugotovili, da Dom JLA organizira gostovanja raznih ansamblov in skupin iz vseh krajev naše države, nekatere teh programov pa bi lahko bolje izvedli člani »Dušana Jereba« in drugi amaterji iz Novega mesta. Gostovanja mnogo stanejo, domače društvo pa je brez denarja. Zato so se domenili za prihodnje tesnejše sodelovanje. Tako bo del sredstev, ki jih daje

DOM JLA za te namene, ostal doma.

Vsaj za 600-letnico Novega mesta: novo dvorano

Razprava je pokazala, da bi novomeški amaterji nujno potrebovali dvorano zase. V lastni dvorani bi bili zagotovljeni normalni delovni pogoji, ki bi omogočili nadaljnjo rast vseh petih sekcij Svobode »Dušana Jereba«, hkrati pa bi bila dana možnost ustanovitve mladinsko gledališče in lutkovni oder.

Močan amaterski center v Novem mestu bi lahko pomagal tudi podeželskim društvom pri njihovem delu. V sedanji dvorani v DLP, ki jo uporabljamo za gledališče, kino, vsa zborovanja, gostovanja in proslave, se ne morejo izvršiti vse prireditve, zato bi bilo potrebno kino izsesti. Gradnja kulturnega doma je sicer v perspektivnem načrtu, zaradi 500 milijonov, ki so potrebni, pa se odmika v nedogled. Čakati ne moremo, sicer bo zamrlo še to, kar že imamo. Vsi prisotni so bili mišljenja, da bi bilo pametneje dozidati prosvetnemu domu novo kino dvorano. Zgradili bi jo lahko v enem letu z mnogo manjšimi stroški, odprta pa naj bi bila za 600-letnico Novega mesta.

Predlogi, vredni premisleka

Na tem posvetovanju so razpravljali še o dvoranah na

NOVE KNJIGE

V zbirki žepnih romanov »Ljudske knjige« je Prešernova družba pred kratkim izdala dvoje knjig. To sta roman »Juungo« izpod peresa ekvadorskega pisatelja Adalberta Ortiza (prevod Ludvik Burger) in »Kleopatra« Emilia Ludwiga, ki ga je v slovenščino preliči Dora Vodnik. Obe knjigi uspešno dopolnjujeta dosedanje zbirke žepnih romanov in ju bomo brali že zaradi zanimive tematike, ki ju obravnavata vsaka po svoje.

Zavod »Borec« pa je razveselil otroke z mladinsko povestico Kristine Brenkove »Dolga pot«. V njej opisuje Andrejeve dogodivščine in njegovo poslušanje partizanskih zgodbic od starejših ljudi. Delo je odlično ilustriral in opremil akademski slikar Ive Subić.

Bo »Goya« sneman pri nas?

Filmsko podjetje BOSNA-FILM iz Sarajeva se pogaja s predstavnikoma vzhodnonemškega DEFA-FILMA zaradi koprodukcije filma »Goya«. Priprave za film o velikem španskem slikarju Goyi po romanu Liona Feuchtwangerja bodo trajale približno leto dni. Film nameravajo snemati na področju Hercegovine in Dalmacije, ki po mnenju interesentov za snemanje filma o Goyi zelo ustrežata

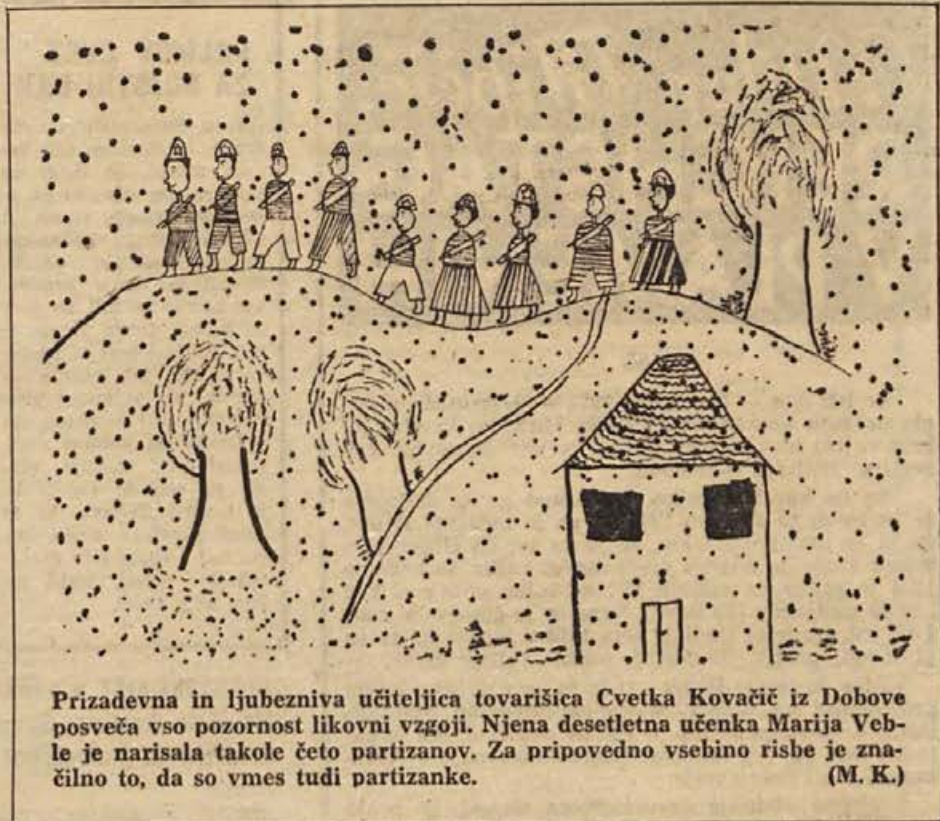
podeželju, ki so last gasilskih društev, zadrug ali drugih lastnikov, uporabljajo pa jih skoro povsod šolarji za telovadbo. Dvorane so potrebne popraviti, in ker društva nimajo denarja, bi bilo prav, da bi vsi, ki dvorane uporabljajo, plačevali primerno najemnino, s katero bi omogočili boljše vzdrževanje.

K rešitvi iz finančnih težav, s katerimi se bore vsa kulturno-prosvetna društva, bi lahko pripomogli tudi gospodarske organizacije, ki imajo sklade, določene za to dejavnost. Zgoditi pa se, da podjetje za 1. maj ali 29. november priredi »kulturno« proslavo v gostilni izven mesta, ki stane več sto tisoč dinarjev. Vprašamo se, kako vpliva veseljačenje ob alkoholu na dvig kulturne ravni članov kolektiva? Ta sredstva in še nekatera druga naj bi se zbirala v skladu, za kulturno-prosvetno dejavnost. S tem bi se finančni položaj društev bistveno spremenil.

Govorili so tudi o tem, da se člani petih sekcij noveške Svobode sploh ne poznajo med seboj. Vsaka sekcija dela zase, brez prave povezave. To bi bilo treba v bodoče spremeniti; ob tem pa nastaja vprašanje, kje naj se člani shajajo in izmenjujejo mnenja? V DLP sta dve stanovanji — če bi jih izpraznili in jih dodelili kulturnim delavcem, bi lahko v njih uredili prijetne klubske prostore.

Razen prostorov pa bi potrebovali še človeka, ki bi se poklicno ukvarjal s kulturno-prosvetno problematiko. Najugodnejše bi bilo poiskati osebo, ki bi delala pri občinskem svetu Svobod, hkrati pa kot režiser v Novem mestu in tudi pri dramskih skupinah na podeželju.

Predlogi s posvetovanja so vredni premisleka. Ni pa to samo stvar kulturnih delavcev, temveč vseh občanov in vseh organizacij. Za delo amaterskih kulturnih društev bi morali pokazati več razumevanja in to delo pravilno vrednotiti, saj člani sekcij ne delajo v svojo zabavo, temveč so mestu in kraju potrebni.

Prizadevna in ljubezniva učiteljica tovarišica Cvetka Kovačič iz Dobove posveča vsó pozornost likovni vzgoji. Njena desetletna učenka Marija Veb- le je narisala takole četo partizanov. Za pripovedno vsebino risbe je značilno to, da so vmes tudi partizanke. (M. K.)

„OTOK IN STRUGA“

Ob redni letni zbirki SLOVENSKE MATICE

Slovenska matica v Ljubljani je te dni poslala na trg troje svojih najnovejših knjig. To so: roman Mire Mihelič »Otok in struga«, Antona Slodnjaka »Zgodovina slovenskega slovstva (IV. del)« in Emilijana Cevca »Srednjeveška plastika na Slovenskem«.

Roman M. Mihelič z istoimenskim romanom Ivana Tavčarja nima nič skupnega, razen naslova. »Otok« predstavlja v delu Miheličeve trdnosti in stalnosti, reka pa simbolizira minljivi, odteka-joči se element življenja. Ob »strugi« reke, ki predstavlja nasprotje nepremakljivemu otoku, ostanejo le odtisi bežnega vodnega toka, ki se ne povrne. To misel nosi v sebi živo, dovolj nazorno opisano dogajanje v romanu. Dogodki se v nekem smiselnem zaporedju sedanjega časa odvijajo ob Krki z bližnjo okolico Otočca. Vendar spregovorijo pisateljica tu in tam tudi o osebah v obdobju po prvi svetovni vojni. Navzočnost teh pa nedvomno še bolj o-

bogati in popestri že tako pisani svet človeško zanimivih likov v omenjeni prozni umetni. Nad 260 strani obsegajoči roman je okusno opremil France Mihelič.

Izdajo druge knjige Slovenske matice »Zgodovina slovenskega slovstva«, ki jo je napisal Anton Slodnjak, uredil pa Lino Legiša, je omogočil svet za prosveto in kulturo SRS. Četrti del te pomembne zgodovine obsega slovensko slovstvo med leti 1895 in 1900, torej čas, ki ga pisec imenuje tudi »nova struga«, ter »nadaljnje oblike realizma in naturalizma«.

Srednjeveška plastika na Slovenskem« izpod peresa umetnostnega zgodovinarja Emilijana Cevca (učenca dr. Franceta Steleta) je prvi pokus oziroma sistematska študija, ki ima namen stalno, časovno in geografsko opredeliti dokaj bogato, a nič manj problematično in raznorodno gradivo. Zajema čas od naselitve Slovencev do tistih let pred koncem 15. sto-

letja, ko so se v slovenski plastiki že pričele kazati stilske značilnosti renesanse. Tu di drugi srednjeevropski pregledi plastike se povečini končajo s tem časom, ki pomeni resnično zarez v razvoju starejše kiparske umetnosti. Cevčeva knjiga je polna novih izsledkov, zlasti v poglavju o Ptujski gori in bo zaradi bogatega gradiva nepogrešljiva za slehernega, ki bo še raziskoval to kulturno-zgodovinsko področje pri nas. Spričo tega je precej več kot odličen priložnik.

Sevniška »Izbirčna nevesta« v Loku

Igralci dramske skupine pri PGD v Sevnici so pod vodstvom tov. Senice nastudirali veselo igro »Izbirčna nevesta«. Pred kratkim so s to igro prišli tudi v Loko, kjer so jih domačini navdušeno sprejeli. Ob tej priložnosti so loški igralci obljubili, da bodo obisk Sevnice v prihodnosti. S. Sk.

Razgovor o petelinčkih, ki piskajo

Da, petelinčki, ki piskajo, če jim pihamo v »škofijok«, pletenine iz šibja, ličja ali belinja in slame so pomembne reči... Prav tako so pomembne, kot so važne res urejene gostilne in hoteli.

Strokovnjaki pravijo, da je zaradi večjega pridelka potrebna strojna obdelava zemlje, da bo na njihah kmalu preveč rok... Tovarne ne rastejo kot gobe po dežju in tudi ne potrebujejo, če so sodobne, mnogo delavcev... Boj za zaslužek je iz dneva v dan bolj vroč. Ni lahko v vrvežu svetovnega trga tekmovali z Italijanom, Nemcem in drugimi.

Menda sem drugega novembra v hrvatskem časopisu čital sledeče:

Florijan Grabar iz Bednje pri Varaždinu pravi, da dá vrbovo šibje, ličje in slama težke dolarje, marke in lire 9.000 družinam okoli Varaždina. Plete 14 tisoč ljudi. Starejša hčerka ima škorenjčke in usnjen plašč, vsi otroci pa nove šolske knjige. Delamo sedemsto različnih pletarskih proizvodov. Vložen dinar da devet dinarjev čistega dobička. Izdelke kupujejo »šik frajler« v New Yorku, Londonu, Rimu, Parizu, Frankfurtu in seveda tudi štimava dekleta v naših mestih. Iz članka naj povem še sledeče: prsti Florijana Grabarja,

ki ima le dva razreda osnovne šole, so začeli hitreje pletti košaro enostavne, čipkaste rahle oblike; košaro iz rumenkastih, sivkastih, rdečkastih in temnih listov belinja... Florijan se je časnikiarju opravičil: »Oprostite preprostemu kmetu«... Te besede so bile iskrene in polne ponosa, pravi časnikiar.

V okolici Varaždina bodo v prihodnjih sedmih letih zaposlili 30.000 ljudi s pletarstvom, ker poljedelstvo in industrija ne moreta vsem nuditi dela...

Prav o takih težavah te in one naše občine smo brali v našem listu...

Knjige obiska v muzejih povedo, da naše kraje prepotuje veliko število tujcev. Se vam ne zdi, da bi se dala še marsikje urediti okno in prodaja spominčkov na naše kraje? Spominčki seveda ne smejo biti iz bleščečega »trobenta-zlata«; (vse prevedč rade ga imate, dekleta). — Stavim, da bi ta in oni tujec kupil vezan majhen posnetek ali pravi bilikum, trilkum, peharček ali vezeno iz tenkega muslina. Florijan je povedal, da se marsikaj dobro proda v tujini.

Draga stara mamica iz Otovca v Beli krajini in očka iz Tuševca dola, dragi stric iz Hinj in vi stric iz Gržeče vasi, vi teta iz Vrh in vi iz Zdol ter vi z Mal-

kovca in Okroglic pod Lisco, mi vsi se bomo zazrli v teh zimskih dneh v vodnjak svojega spomina na mladost, da se v naših rokah zbude oblike, ki jih je oblikovalo srce našega belokranjskega, gorjanskega, suhokranjskega, posavskega, zasotelskega in moškiškega ljudstva. Izoblikujte, spletite po en primer petelinčkov, lončkov, skledic, kozic, majolik, drugih vrčev, vazic, peharčkov, cekarjev, cajn in podobnega tako, kot so to oblikovali vaši stari. Naučite svoje vnuke, svoje otroke, da oni nauče tovarišice in tovariše v Šoli, da se vsi naučimo zopet to, kar smo pozabili. Le oblika, ki jo je oblikovalo pojoče srce, ima življenje v sebi, je privlačna čarovnica. Skrati, hudički in svetnice, svetniki in povodne vile, vse bo oživel pri tem delu.

Poudarjam, ne jemljite za vzor kakega avstrijskega, nemškega itd. skrupuala; niti ne gorenjskih, hrvaških ali v Ljubljani pogospodenih oblik... Zaupajte svojim rokam!

Če se boste potrudili, bomo spomladi pripravili razstavo vaših izdelkov in napravili načrt za bodočnost. O svojih izdelkih poročajte Dolenjskemu listu.

V eni prihodnjih številkih bomo nadaljevali razgovor o svetlobi in sencih.

Prof. MIRO KUGLER

Miro Kugler: PEČICE (1961)

Milan Filipčič: REICHSTAG V PLAMENIH

48

Se isti dan — 2. avgusta 1934 — je armada prise- ga novemu komandantu Adolfu Hitlerju. Vendar to- krat vojaki niso prisegli niti ustavi niti domovini. Pri- begli so Hitlerju — osebno!

Se en korak manjka. Naredimo ga in dodajmo še plebiscit 19. avgusta 1934, ki ga je zahteval Hitler, da bi se ljudstvo izreklo, ali je za to, da Hitler pre- vzame funkcijo novega predsednika rajha. 19. avgusta 1934 je prišlo na volišče 95,7 odstotka volivcev. Več kot 30 milijonov (89 odst.) Nemcev je glasovalo »za«, 4 in pol milijona ljudi je bilo toliko junških, da so glasovali »proti«. 870 tisoč je uničilo volilne listke.

Tako je postal Hitler, ki se je pred dobrim letom prithotopil na oblast, nemeški diktator Nemčije. Požig Reichstaga se mu je obilno pobrčal. Ko je ok- tobra 1934 govoril na strankinem zborovanju v Nürn- bergu, je bil dobro voljen:

»Živno obdobje devetnajstega stoletja je našlo v nas svoj konec. V naslednjih tisoč letih Nemčija ne bo več doživela revolucije!«

ZGODOVINA — PRAVIČEN SODNIK

V naslednjih dobrih desetih letih je zgodovina po- kazala, da se je Hitler krepko uštel. Nemškemu fašiz- mu sicer ni sodilo ljudsko sodišče proletarske dik- tature, kot je to dejal na Leipzickem procesu Georgij Dimitrov, toda sodilo mu je mednarodno sodišče kot predstavnik vseh tistih, ki so se v zadnji vojni borili proti nemškemu fašizmu.

Robert Merle SMRT JE MOJ POKLIC

Pred dnevi smo brali v dnevnem tisku: »Zla senca V-1 nad Nemčijo. — Nemška oboroževalna korporacija sposobna proizvajati vse orožje — Direktor Stengler je izjavil: »Naš namen je proiz- vajati orožje, da bi ga prodali tujim državam...« — Stengler je bil eden izmed Hitlerjevih znan- stvenikov v tretjem rajhu, ki je izpopolnjeval zloglasne rakete »V-1« in »V-2. Nemci grede še dle: rakete ponujajo »po dostopni ceni 800 marko, dobavljati jih lahko začne že čez mesec dni, pri trgovanju s tem »blagom« pa upoštevajo samo »smrtonosna načela — trgovali ne bomo z državami vzhodnega bloka, sicer pa z vsemi...«

V novi proizvodnji sodeluje kakih 40 nemških družb, ki so sposobne zaradi specialnosti v elek- troniki za proizvodnjo modernih vrst orožja. Prav zato direktor Stengler ponuja tujini (!) usluge: »Zgradimo vam lahko tovarno orožja vsake vrste, dobavljamo vsakovrstno opremo, vašim delavcem pa nudimo tudi praktični pouk in izpopolnjeva- nje...« Torej vse drugače, kot so pričakovali mi- ljoni ljudi po svetu: da bodo namreč zmagovalci II. svetovne vojne za mnogo let preprečili nem- škemu militarizmu, da bi spet koval orožje in delal načrte, čeprav v novih oblekah. Od leta 1950 dalje Američani ponovno oborožujejo Zahodno Nemčijo, čeprav meni George F. Kennan (nek- danji ameriški veleposlanik v Beogradu), da »Nem- cem ne bi nič škodilo, ko bi bili najmanj 20 let demilitarizirani...« Stevilne sence padajo na svet; mnoge izmed njih meče novi nemški škorenj.

Kam to vodi, dobro vemo. Zato je v pravem času pravkar izšlo v zbirki »LJUDSKA KNJIGA« pri Prešernovi družbi delo »SMRT JE MOJ POKLIC«, ki ga je napisal francoski pisec Robert Merle (La mort est mon métier). Knjiga je posvečena štirinajstih tistih, ki jim je smrt — po- klica, opisuje pa življenje Rudolfa Langa, koman- danta zloglasnega koncentracijskega taborišča Osviencim (Auschwitz) na Poljskem. Autor pre- stavlja Langa od njegovih otroških let dalje, gre z njim skozi prvo svetovno vojno in ga spremlja vse do procesa v Varšavi, kjer je bil Lang 2. aprila 1947 obsojen na smrt na vesalih.

Iz knjige »SMRT JE MOJ POKLIC« bomo ob- javili nekaj odlomkov. Strahot, ki jih je naš svo- bodoljubni človeštvom počenjal najčistšem, ne smemo nikoli pozabiti Mrtvi ključje: Ne poza- bite nas! Zle sence, ki padajo na svet iz Za- hodne Nemčije, svarijo: NE POZABIMO!

Čez dva dni — bilo je v četrtek — je z avtom prispel obersturmbannführer Wulfslang, in izročil sem mu poročilo. Precej robato je odklonil moje po- vabilo na kosilo in je takoj spet odpotoval.

Takoj popoldan je Setzler zaprosil za pogovor. Ordonanca sem vzel, naj ga prijelje. Vstopil je, udaril s petami in pozdravil. Brezhibno sem mu vrnil pozdrav in rekel, naj sede. Snel je kapo z glave, jo položil na stol zraven sebe ter se s svojjo dolgo in suho roko pogladil po pleši. Bil je videti utrujen in zaskrbljen.

PALMOV CVET ZA ROJSTNI DAN

Ivan Zupanc, 88-letni do- mačin iz Kandije pri No- vem mestu, je dobil za svoj rojstni dan, ki ga je nedavno praznoval čil in zdrav, dokaj nenavadno in nevsakdanje darilo. Opazil je, da je nenada- ma začela cveteti že druga palma (prva je zave- tala julija letos) iz njego- ve zbirke teh eksotičnih rastlin. To je svojevrsten dogodek, saj je znano, da je treba na palmov cvet čakati četrta stoletja, vsi- h pa celo še več. Zato je tovariš Zupanc, ki je imel posebno srečo, da sta mu v enem letu zavet- lili dve palmi, lahko to- liko bolj vesel.

DOLENSKI LIST V vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

Ujela sta nekaj zadnjih toplih sončnih žarkov in se kar na šolskem dvorišču v Pišecah lotila svojega priljubljenega dvorja: pred nekaj urami so jim v šoli razdelili Pionirski list. Kdo ne bi hitro pokukal vanj!?

OPOLNOČI NA GROBU

Jacqueline Kennedy je predzadnjo nedeljo opol- noči obiskala grob svojega umorjenega soproga na vojaškem pokopališču Arlington in položila nanj velik šopek cvetja. Skupno z bratom svojega moža Edwardom Kennedyjem je ostala četrta ure ob grobu. Jacqueline je strahotni udarec usode prenesta izredno junaško. Ko se je morala ob različnih pri- ložnostih pojaviti v javnosti, se je znala neverjetno obvladati. V javnosti se je samo dvakrat razjokala: prvič v katedrali, drugič pa na koncu pogrebne ceremonije na arlingtonskem pokopališču.

Včeraj popoldne pa je Jacqueline odvedla prvi svojo šestletno hčerko Caroline na grob njenega očeta. Bazen njiu ni bilo nikogar na pokopališču, ki je bilo dve uri prej zaprto. Caroline je imela 3. decembra svoj rojstni dan.

Zakaj je bil Maigret videti, kot da se brzdá? Ko je odložil slušalko, je odprl vrata v kuhinjo, namesto da bi se obrnil h Colombaniju.

»Tvoja teta prihaja z možem,« je naznanil.

»Kako? Kaj praviš? Ampak...«

Zaman ji je mežikal.

»Vem. Tudi meni se zdi čudno. Najbrž se je zgodilo kaj resnega, nepričakovanega. Pri priči hoče- ta z nama govoriti.«

Porinil je glavo za vrata in se ženil še bolj zmr- doval, ona pa ni več vedela, kaj naj si misli.

Ko se je vrnil h Colombaniju, se je ta rahlo smehljaj.

»Oprostite mi, prijatelj. Ženina teta pride sem čez nekaj minut. Ravno toliko imam časa, da se oblečem. Ne mečem te skozi vrata, ampak moraš me razume- ti.«

Komisar Narodne varnosti je z enim požirkom izpraznil kozarec, vstal, si obrisal usta.

»Daj no. Vem, kako je to. Mi boš telefoniral, če bo kaj novega?«

»Velja.«

Maigret ga je skoraj zrinil v vežo. Ko so bila vr- ata zaprta, je živahno prekoračil sobo, stopil k oknu in pogledal skozenj. Na levi malo dalje je bil neki tr- govec s premogom, in Maigret je prežal na njegova vrata, ob katerih je stala neka zelena rastlina.

»Si si to izmisliš?« je povprašala gospa Maigret.

»Kajpa! Nisem maral, da bi Colombani srečal člo- veka, ki bosta vsak hip prišla.«

Medtem ko je to govoril, se mu je roka nehote ustavila na podoknicel, na mestu, kjer se je malo prej

zadrževal Colombani. Zadelo mu je ob papir, ob ča- sopis. Mimogrede se je ozrl tja in opazil, da je bil prepogben na strani z »Malimi oglasi«. Eden med oglašil je bil obkrožen z modro črto.

»Capin!« je zagodrnjal med zobmi.

Narodna varnost in sodna policija namreč že od nekdaj med seboj tekmujeta in za človeka iz Ulice des Saussaies je užitek, če jo zagode kolegu z Zlatar- skega nabrežja.

Sicer pa se Colombani Maigretu ni hudobno ma- šečeval za laž in za zgodbo o teti. Pustil je za seboj samo dokaz, da je razumel.

Oglas, ki je jutraj izšel v vseh časopisih in opoldne v športnih listih, se je v značilnem slogu oglašil:

»Albertovi prijatelji naj se zaradi lastne varnosti neogibno oglašijo pri Maigretu na domu, Bulvar Ri- chard-Lenoir 132. Popoln molk — častna beseda.«

Ti so mu pravkar telefoniral od premogarja tam nasproti in se prepričali, da oglas ni bil niti sala niti past. Hoteli so z lastnimi ušesi slišati Maigretovo ob- ljubo in se sedanjic prepričati, da je pot prosta.

»Ti pa pojdi na kratek sprehod po četrti, gospa Maigret. Nikar ne hiti preveč.«

Medtem ko sta šla čez cesto z izrazom ljudi, ki sta se odločila storiti važen korak, ju je Maigret opa- zoval skozi okno, vendar se mu je od daleč po- srečilo prepoznati samo enega od obeh.

Se malo prej ni vedel popolnoma nič o teh, ki se bosta zdajle oglašila pri njem, niti tega ne, kakšne- mu okolju pripadata. Stavil bi samo to, da tu delu- nezni Albertovi prijatelji redno obiskujejo dirkališča.

»Colombani jih prav gotovo od nekega opazuje,« je zagodrnjal.

In če je Colombani našel sled, ga je zmožen raz- kriti. Takole si jih policisti med seboj mimogrede radi zagodejo.

Srečanje na gorjanski cesti

Med vojno partizanski godbenik, zdaj belokranjski cestar

Dva belokranjska cestarja, stara partizana: Franc Plavec in France Svajger; zraven njiju stoji šofer Božo iz novomeškega Cestnega podjetja

Svetišče pričenjajo prestavljati

Faraonsko svetišče Abu Simbel bo v najbližji bodočo- snosti premeščeno na obale Nila nad velikim umetnim jezerom.

Kakor je izjavil generalni direktor UNESCO Rene Maheu, se bodo te dni pričela

delati, da bi ohranili ta spom- ennik starega Egipta, ki mu grozi vodovje Nila, ki bi ga poplavlilo, ko bo dograjen as- tuanski jez. Doslej je nu- dilno denarno pomoč 47 držav v skupni vrednosti več kot dvanajst milijonov dolarjev. Vlada ZAR je že sklenila po- godbo za izvedbo del pri re- ševanju svetišča s šestimi tvrdkami iz Zahodne Nemčije, Italije, Francije, Švedske in ZAR.

Pripravljala dela se bodo pričela takoj, v maju prihod- njeja leta pa nameravajo pričeti razstavljati svetišče na majhne bloke, ki jih bodo prestavili na kamnito ploščad in tam ponovno sestavili.

Generalni direktor UNESCO je izjavil, da so najnovejša raziskovanja privedla do ugo- tovitve, da je ta načrt teh- nično izvedljiv in estetsko sprejemljiv. Potem ko ga bo- do demontirali in ponovno sestavili, bo imel starodavni faraonski spomenik enak vi- dez, kot ga ima zdaj.

Šola brez oken

Te dni so v New Yorku odprli novo osnovno šolo. Šo- la je prva svoje vrste: nima šip, okna pa so od zunaj zamenjali s preuknjanimi opekami. To je bil zadnji iz- hod, katerega se je oprijela šolska uprava. V preteklem letu so namreč newyorški šol- larji pobili za osem milio- nov dolarjev šip v šolskih postojlji. Poskusno so zato v kakih dvajsetih šolah za- menjali steklene šipe z ne- zomljivim steklom iz plasti- čnega materiala. Toda učenci so se nanje spravili z nožem. Če jih tudi preluknjane ope- ke ne bodo močje zaustaviti, ne bo šolskim oblastem pre- ostalo nič drugega, kot da bodo opustili še same zidove, razrede pa namestili kar na prostem...

Letošnje leto so doživeli Gorjanec, pa tudi prebivalci na dolenski strani ob Krki in Belokranjci ob Kolpi po- membem zgodovinski dogo- dek. Dobili so lepo novo as- faltirano cesto iz Novega me- sta čez Gorjanec do Metlike. Nova prometna žila je dolga 28 km in je 2 km krajša od stare ceste čez Gorjanec. Ce- sto je gradilo z modernimi stroji novomeško Cestno pod- jetje, ki je zaposlovalo pri gradnji tudi po tisoč delav- cev. Pri gradnji so prisločili na pomoč strokovnjaki z vse- ga območja, zlasti pri zaključ- nih delih. Promet je že odprt, vendar cesto še dokončujejo, grade in dovršujejo robnike in druga stranska dela. Obenem pa nadaljujejo gradnjo ceste iz Metlike do Črnomlja, ki bo dolga 15 km. Ta cestni odsek bo končan do prihodnjega leta, ko bodo v Črnomlju svečanost ob 20-let- nici zbora odposlancev Slo- venskega narodnosvobodilne- ga sveta (SNOS).

Na nedavni vojni po novi cesti v Belo krajino sem sre- čal več zanimivih članov de- lovnega kolektiva, med drugimi cestarja tov. Friderika Plavca in Franceta Svajgerja. Oba sta bila partizana. Zda- sta v črnomljskem delovnem

delu, da bi ohranili ta spom- ennik starega Egipta, ki mu grozi vodovje Nila, ki bi ga poplavlilo, ko bo dograjen as- tuanski jez. Doslej je nu- dilno denarno pomoč 47 držav v skupni vrednosti več kot dvanajst milijonov dolarjev. Vlada ZAR je že sklenila po- godbo za izvedbo del pri re- ševanju svetišča s šestimi tvrdkami iz Zahodne Nemčije, Italije, Francije, Švedske in ZAR.

Pripravljala dela se bodo pričela takoj, v maju prihod- njeja leta pa nameravajo pričeti razstavljati svetišče na majhne bloke, ki jih bodo prestavili na kamnito ploščad in tam ponovno sestavili.

Generalni direktor UNESCO je izjavil, da so najnovejša raziskovanja privedla do ugo- tovitve, da je ta načrt teh- nično izvedljiv in estetsko sprejemljiv. Potem ko ga bo- do demontirali in ponovno sestavili, bo imel starodavni faraonski spomenik enak vi- dez, kot ga ima zdaj.

Te dni smo spet srečali skupino delavcev, ki polagajo vzdolž avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb koaksialni kabel, ki bo omogočal že v prihodnjem letu najsodobnejše telefonske pogovore med Beogradom, Zagrebom, Ljubljano in drugimi našimi središči. Močan kamion vleče po cesti specialno vozilo, s kate- raga sproti odvijajo specialni kabel in ga polagajo v še izkapano jarko ob cesti. V prejšnjem tednu so polagali kabel na odseku med Belo cervkijo in Krškim.

osebno, ker Colombani brez dvoma pozna bo- ksaarja Jojo, še bolje kot on.

Tu je bil majhen, čokot, z zlomljenim nosom, s potlačanimi vekami nad svetlo modrimi očmi, zm- rom v razirastih oblekah in s kričnimi kravatami.

Maigret ga je vsaj že desetkrat imel v svoji pisarni, zmerom zaradi različnih zadev, in zmerom se je mož že kako izmotal.

»Ti si bil zares nevaren? Sam bi ga rad o tem prepričati in se je hote obnašal »strašansko«. Spako- val se je, da bi ga imeli za človeka iz podzemlja, ampak so gledali nanj z nezaupanjem.

Maigret jima je odprl vrata in razpostavil po mi- zici dva kozarec. Boječe sta prišla k mizi, kljub vse- mu nezaupljiva, ozirala sta se po kotih, v zaprta vr- ata.

»Ti se ne bojta, draga moja. Nikjer ni skritega stenoporta, nobenega diktafona. Kar poglejta! Tu je moja soba. Tu se ena soba. Tu je kopalnica. Tamle je vstopna omara za obleke. In tole je kuhinja.«

»Pomnil jima je svoj kozarec, da bi trčili. Obe- lje je z vprausočim izrazom pogledal Jojevoga to- varša.

»To je Ferdinand.« je pojasnil nekdanji boksar. Komisar si je zaman stikal po spominu. Ta dol- ga in suha silhueta, ta obraz z velikanskim nosom, »Vaju je opazil?«

»Počkala sva, da je stopil v avtobus.«

»To pomeni, da je na lovu tudi Ulica des Saus- saies. Pri teh ljudeh pa vama ne uide sodnik Co- lombiau.«

To je bilo čarovno ime; oba moža sta vsaj od drugih že slišala o nepomirljivosti tega pravnika.

»Medtem ko na prijetnem obisku pri meni lah- ko pokramljamo sami zase.«

»Saj me veva skoraj nič.«

»To, kar vešta, bo zadostovalo. Sta bila Alber- tova prijatelja?«

»Spoznala sva ga na tekmah.«

»Sem si mislil.«

Bralcem v brežiški komuni smo poslali 200 izvodov 47. številke našega lista posebej tiska- nih, in sicer so imeli besedilo SHRANITE DA- NAŠNJO ŠTEVILKO natiskano v okviru, vsi ostali pa spodnje črte okvira niso imeli. V tem grmu je tical zajec, toda le 25 je bilo takih, ki so ga ujeli. Dobili smo sicer več rešitev, ven- dar niso bile pravilne. Za vseh nagrad, ki smo jih predvideli, niti nismo mogli razdeliti. Vsi, ki so pravilno rešili to nagradno uganko, pa prejmejo nagrado.

Zrebanje, ki je bilo v terek opoldne v upravi Dolenjskega lista, je odločilo takole:

5 NAGRAD PO 3.000 DIN PREJMEJO:

1. Alojzij Gramc, Vrhovska vas 14, Cerklje ob Krki
2. Terezija Kopore, Podgorje 2, p. Pišce
3. Ljudmila Komočar, Krška vas 48
4. Cirila Levčič, Kettejeva 2, Brežice
5. Franc Rosina, Dobova 48.

20 KNJIZNIH NAGRAD PREJMEJO: 1. Ivan Kramarič, Sentlenart 28, p. Brežice; 2. Franc Breč, Vel. Dolina 32, p. Jesenice na Dol.; 3. Janez Breč, Ribnica 10, p. Jesenice na Dol.

BREŽICE: le 25 pravihni rešitev

- Dol.; 4. Martin Ajster, Nova vas 13, p. Jese- nice na Dol.; 5. Jože Požar, Slogonsko 37, p. Kapele 6. Slak, Zakot 40, p. Brežice; 7. Janez Leskovec, Obrežje 12, p. Jesenice na Dol.; 8. Ivanka Rudman, Dol. Skopice 22, p. Krška vas; 9. Janez Ciglar, Jesenice na Dol.; 10. Jože Žibert, Cerklje ob Krki 46; 11. Milan Sepe- tave, Tomšičeva 3, Brežice; 12. Franci Med- ved, Glogov brod 22, p. Arčiče; 13. Jože Veb- le, Kapele pri Brežicah; 14. Antonija Voglesh, Črnc 38, p. Brežice; 15. Jože Agnič, Bregnav- sko selo 143, p. Jesenice na Dol.; 16. Marjan Dernač, Gor. Lenart 7, p. Brežice; 17. Jože Volčanec, Gor. Lenart 6, p. Brežice; 18. Mar- tin Zupančič, Arčiče; 19. Marija Vretič, Srom- lje 54, in 20. Anton Planinc, Brezina 20, p. Brežice.

Izžrebanci prejmejo denarne nagrade s poštno nakaznico, knjižna darila pa bodo na- ši bralci prejeli po pošti v nekaj dneh.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENSKEGA LISTA

Sedemčlanska družina zgorela

V St. Johnu v ameriški državi Brunswick je zgorela pred dnevi med požarom, ki je zajel hišo, vasa družina. Zgore- la je 40-letna vdova s svojimi petimi sinovi in 15-letno hčerko. Ko je nastal požar, so bili v tretjem nadstropju zgradbe; množica, ki se je zbrala okoli hiše, je dolgo ča- sa slišala njihove obupne kli- ce na pomoč. Policijski čast- nik, ki jim je skušal poma- gati tako, da bi po lestvi vdrli v goreče stanovanje, se je mo- ral vrniti, ker so bili plameni, ki so švigali skozi okno, pre- veliki. Osemčlanska družina, ki je stanovala v drugem nadstropju, pa se je še prvi čas rešila.

Henri Kaiser: POPRAVILO

Pri Jelinekovih se je pojavil likalnik. Pravzaprav ne li- kalnik, ampak samo njegova vrvica. Nekje se je nekaj pretrgalo ali izvleklo. Malenkost, treba je le vedeti, kako se ta reč popravi.

Gospod Jelinek je to vedel. Takšna drobna popravila so bila pravažaprav njegov konjček.

— Ali bi mi popravil to vrvico pri likalniku, dragi? — ga je vprašala v ponedeljek žena.

— Mar mora biti to ravno danes? — je nejevoljno na- grbnčil čelo gospod Jelinek. — Pravkar sem si hotel ogle- dati kriminalni film na televiziji.

— Ali bi mi popravil vrvico pri likalniku? — je vpra- šala gospa Jelinek v torek.

— Nocoj imam sestanek kegijaškega krožka, saj ven- dar več, — se je odrezal mož.

— Ali mi boš popravil? — je vprašala gospa Jelinek v sredo.

— Nimam časa, — je dejal gospod Jelinek. — Prinesel sem si delo iz urada ... delal bom doma.

Gospa Jelinek je zastavila isto vprašanje v četrtek, petek in soboto. Toda prvič je bil njen mož preveč utru- jen, drugič je imel nujno konferenco upravnega odbora svojega športnega kluba, tretjič pa je imel sestanek fili- telističnega društva.

V nedeljo, ko je imel gospod Jelinek prost dan, mu je žena že kar jutraj omenila vrvico.

— Pozneje, — je vzrožil Jelinek, — pusti me, da vsaj v miru zajtrkujem. Vsaj danes se ne želim utruditi.

Gospod Jelinek je mirno zajtrkoval kuhana jajca in žemlje, prebral od prve do zadnje strani jutranji časnik, lenaril do pol dneva, nato pa se je okopal. Po kosilu je za eno uro legel. Nato je odigral s sinom partijo šaha, malo pozneje pa ga je zalotila gospa Jelinek pri reševanju kri- žanke.

Kdaj se boš slednjič lotil moje vrvice? — je vpra- šala z obupanim glasom.

Gospod Jelinek je komaj dvignil glavo.

— Pozneje, — je zagodrnjal, — pozneje...

Čez deset minut je pozvonilo pri vohodu. Bila je gospa Močnik, ljubka, mlada soseda. V roki je držala vrvico od likalnika. Pokvarila se ji je. Ali bi morda bil gospod Jelinek tako prijazen... Ker je že tako spreten v takšnih rečeh in ni tak kot njen mož, ki nima pojma o najnava- dnejših domačih popravilih.

Seveda, gospod Jelinek je bil zelo prijazen. Samo nekaj gibov z odvijanjem in kleščami, in zadeva je bila v redu. Bila je res malenkost...

Jelinek si je obrisal roke ob hlače. Nato je poklical svojo ženo:

— Kje je tvoja vrvica? Zda, ko imam pri roki orodje, bi lahko...

Gospa Jelinek se je nasmehnila:

— Ni več potrebno. Prav lepa hvala!

— Ni več potrebno? Zakaj pa se mi zahvaljuješ?

— Za popravilo, — je rekla žena.

— Tista vrvica je bila moja!

SMEH STOLETIJ

Ko je Henrik IV. obiskal pariško jetnišnico, se je z jet- niki pogovarjal o vzrokih in okoliščinah, ki so jih privedle v ječo. Vsi jetniki so sveto zatrdjali, da ne doledijo, le en sam je priznal svoje prestopke in izjavil, da se mu zdi kazen pravična. Tedaj je kralj vzkliknil:

»Smemite mu okove in našenite ga ven! Saj nam bo okužil vse nedolžne ovčice, ki so jih zaprlj z njim!«

Maršal Bassompierre, francoski poslanec na španskem dvoru, je poročal kralju Henriku IV. o svojem prihodu v Madrid in mu med drugim dejal:

»Jahal sem na najmanjši muli na svetu.«

»No, to je moral biti izreden prizor: velik ose! na naj- manjši muli,« pravi kralj zlobno.

»Bil sem samo predstavnik vašega veličanstva,« odgo- vori diplomat skromno.

Louis XIII. je bil le izvršilec zamislil takratnega mi- nistrskega predsednika, kardinala Richelieuja, ki je bil ra- zumen in odločen politik in se je v glavnem dosegel svoj življenjski cilj: spravil je francoske pleničnice na kolena. V vojaških spopadih kralj ni imel vedno sreče. Kljub temu pa so v Parizu po vsaki bitki prirejali velike bakladi in ognjemete. Kraljica Ana takih komedij ni marala in je nekega dne rekla svojemu možu:

»Francoski se mi zdijo ko kreslini kamen. Bolj kot tol- češ po njem, bolj leti iskre od njega.«

— In kdaj bo moja žena toliko okrevala, da bo lahko okna očistila do kraja?

Skupna odgovornost za vzgojo otrok

V duhu zgornjega gesla je 3. novembra 1963 potekal plenurni občinski zbor prijateljev mladine v Brežicah.

Sklicujoč se na resolucijo republiške skupščine o otroškem varstvu, je poudaril predsednik v uvodnem referatu, da skrb za otroke v brežiški komunici zaostaja za našimi možnostmi in splošnim družbenim razvojem ter da bodo predvsem krajevne skupnosti morale storiti več za pomoč družini.

Delovni človek, ki je v naši socialistični ureditvi hkrati proizvajalec in upravljaev, ima mnogotere družbene obveznosti, zato posameznim družinskim članom ne preostaja več toliko časa kakor nekoč. Čedalje več je družin, kjer sta zaposlena oba roditelja in tudi število mladine v šolah iz leta v leto narašča. Zaradi tega je sodobna družina vedno manj sposobna sama skrbeti za varstvo in vzgojo otrok. Dolžnost družbe je,

da ji pri tem prisloži na pomoč, da tudi ona prevzame del bremena nase.

BREŽIŠKE VESTI

da ji pri tem prisloži na pomoč, da tudi ona prevzame del bremena nase.

V razpravi so nadalje precej govorili o tem, kako važna je vsebina določil o otroškem varstvu v bodočem občinskem statutu. Seveda ta določila sama še ne bodo rešila varstveno-vzgojnih problemov v komunici. Treba jih bo obuditi v življenje. Družina prijateljev mladine se bo do prva morala zavzeti za ureditev teh načel. Spodbujati bodo morala krajevne skupnosti, SZDL, sindikate, občinsko skupščino in druge, da bodo omogočili potrebna finančna sredstva.

Pomembna naloga čaka pri razvijanju otroškega varstva tudi gospodarske organizacije. Ze prej omenjena resolucija poudarja, naj delavski sveti skladno s prizadevanji za povečanje proizvodnje in urejanje življenjskih razmer proizvajalcev prispevajo sredstva za izboljšanje varstva in vzgoje otrok. Zveza prijateljev mladine bo s tem priporočilom seznanila gospodarske organizacije občine Brežice.

že. Tokrat pričakuje, da se bodo podjetja na prošnjo za pomoč ob letošnji novoletni jelki rajje odzvala kot doslej. Zelja članov DPM je, da bi o teh vprašanih spregovorila tudi občinska skupščina.

Pester načrt za 1964

V delovnem programu za leto 1964 predvideva Zveza prijateljev mladine izredno razgiban in vsestransko dejaven otrok svojih članov. Ustanoviti namerava nova društva na vseh področjih krajevnih odborov SZDL, kjer so pogoji za uspešno delo. Probleme v zvezi z vzgojo in varstvom otrok bodo DPM reševala s krajevnimi skupnostmi in SZDL. Proučila bodo možnosti za varstvo šolskih otrok, ker ugotavljajo vedno nove primere prestopništva v šolski dobi. Starši in družbene organizacije usmerjajo take otroke v vzgojne ustanove, za kar odštevajo skupnost precejšnje denarje. Te težave bi lahko odstranili ali vsaj ublažili mnogo ceneje, če bi pravčasno zagotovili varstvo vsaj najbolj ogroženim otrokom.

Od zdravstvene službe pričakuje Zveza prijateljev mladine, da bo redno opravljala sistematične in kontrolne preglede šolskih in predšolskih otrok. Z njihovim zdravstvenim stanjem naj bi sproti seznanjala svet za varstvo otrok in družine pri občinski skupščini, da bi le-ta po potrebi lahko ukrepala.

Pri komuninim zavodu za socialno zavarovanje bo zve-

za še naprej skušala zagotoviti sredstva za pošiljanje mladine na letovanja ob morju in v planinah. Upravnemu odboru stanovanjskega sklada priporoča ZPM gradnjo varstvenih ustanov in igrišč v novih naseljih. V programu za leto 1964 je ZPM tokrat predvidela tudi vzgojo staršev. Skupno z delavsko univerto bo v zimskem času organizirala šolo za starše, šolo za življenje pa ima že v načrtu občinski komitei ZMS.

Naštete naloge so le del celotnega programa, ki ga je plenurni sprejel za bližajoče se 1964. leto.

Vse kaže, da se bo zdaj vprašanje dvorane za prireditve le premaknilo tudi v Pišecah: v gasilskem domu nameravajo urediti tak prostor, s čimer bo znova zaživel kulturno in prosvetno življenje v tem lepem kraju

Imeli bomo nekaj več kot milijardo in 300 milijonov prometa...

Tako zatrjujejo v Trgovskem podjetju v Sevnici. V letu 1963 bi morali v svojih poslovalnicah iztržiti 1 milijardo 300 milijonov dinarjev. Do konca nov. 1963 so dosegli 1 milijardo 200 milijonov prometa. Uspeh je precejšen, zlasti če upoštevamo, da je bila največja prodajalna kar tri mesece zaradi preurejanja zaprta. Plansko obveznost bodo dosegli in jo za nekaj milijonov tudi presegl. V kolektivno pridno pripravljajo osnutke statuta in imajo posamezne dele že pripravljene.

Nov svetel dom na Velikem Trnu

V nedeljo, 1. decembra, so na Velikem Trnu v občini Videm-Krško slovesno izročili namenu nov prosvetni dom. V njem so prosvetna dvorana, klubski prostor, orodjarna gasilskega društva, 2 družinski stanovanji za prosvetne delavce ter pisarna krajevnega urada. Otvoritev nove stavbe je bila združena s svečanostjo v počastitev dneva republike, za katero so lep program pripravili šolski otroci. Okoliški prebivalci so dvorano popolnoma napolnili, popoldne pa je bila že prva kulturna prireditev: 350 ljudi se je zgnelo v dvorano, ki ima 150 sedežev, in poslušalo Beneške fante, ki so jim zapeli in zaigrali. Nato je bila družabna prireditev, katere dobitek so namenili opremi za novi dom.

Vsa sredstva je prispevala občinska skupščina iz proračuna. V novem domu so dobili okoliški prebivalci prosvetno dvorano, kakršno so že dolgo pogrešali. Z dvema družinskima stanovanjema je v celoti rešen stanovanjski problem prosvetnih delavcev, krajevni urad je dobil lepe pisarniške prostore in tudi gasilci imajo v domu orodjarno. Morda največ je z novo stavbo pridobila šola, saj bodo šolski odsej uporabljali kar štiri šolske prostore, ki so jih morali prej odstopiti za razne potrebe. V šoli so imeli do zdaj samo 3 učilnice, zdaj pa bodo imeli učiteljsko knjižnico, v kateri bo tudi foto temnica, sobo za zbirko učil, šolsko pisarno in tudi mlečna kuhinja je dobila svoj prostor.

Z gradnjo prosvetnega doma na Velikem Trnu so začeli pred tremi leti in pol. Po prvotnih načrtih bi gradnja stala 18 milijonov 200 tisoč dinarjev, do zaključka pa se je podražila na 30 milijono-

V ilustraciji bodo začeli izdelovati Dieslove ladijske motorje z močjo do 3000 KM. Te motorje je možno uporabljati tudi za pogon električnih central v naseljenih deželah, kjer ni vodne energije.

Z dograditvijo stavbe prosvetnega doma je opravljen šele prvi del nalog. Drugi del čaka na prebivalce: zbrati bodo morali sredstva za opremo prosvetne dvorane, za klubski prostor, v katerega bodo lahko preselili televizor, pa tudi okoličo stavbo bo treba urediti, naravnati odtok vode in zasadičiti lepotečno grmičevje ter drevje. Prebivalci so že pred leti zbrali les za prosvetni dom, pa so ga nato, ko se gradnja le ni začela, spet razvozili. Na nekdanje obveznosti niso pozabili in prav gotovo bo novi dom na Velikem Trnu kmalu dobil prepotrebno opremo, h kateri bo pripomogla prizadevnost okoliških prebivalcev, ki so pač dolžni vrniti družbi vsaj del tege, kar jim je darovala z novo stavbo. Tudi prosvetno društvo, ki je doslej imelo vse odrske uprizoritve v šolski učilnici, je že oživelo. Ze v tej sezoni se bo gledalcem predstavilo na novem odru.

Tudi v trgovini, gostinstvu, turizmu in obrti lepe perspektive

V četrtek, 14. novembra, so se v Brežicah sestali predstavniki okrajne gospodarske zbornice iz Celja, občinske skupščine Brežice in gostinskih, trgovskih ter obrtnih podjetij. V zvezi s pripravljanim letnega programa občine za 1964 in planov v podjetjih, so razpravljali o tem, kako uskladi napore za povečani razvoj med posameznimi panogami in kako razpoložljiva investicijska sredstva kar najpreudarnje uporabiti. Pri razvijanju omenjenih treh panog v občini se bo treba nasloniti predvsem na povečanje produktivnosti in boljše izkoriščanje zmogljivosti, le deloma pa na investicijske naložbe. Investicije bodo financirane iz že odobrenih kreditov pri Splošni gospodarski banki, za vse ostalo pa bo treba mobilizirati lastna sredstva kolektivov in v mejah občine združena sredstva.

V trgovini je v občini Brežice pričakovati v prihodnjem letu porast prometa na drobno za 12,5 odst., porast prometa na debelo pa za 9 odst. V prvi panogi bi v letu 1964 ustvarili 3 milijarde 459 milijonov, v drugi pa 1 milijardo 897 milijonov dinarjev, računajoč na povečano kupno moč prebivalstva zaradi povečanja osebnih dohodkov. 82 milijonov dinarjev investicijskih sredstev za ureditev 180 kvadratnih metrov novega prodajnega prostora je zagotovljenih, trgovski kolektivni pa bodo morali še vedno stremeti za čim večjo specializacijo trgovine.

V turizmu bo promet v letu 1964 za okroglo 3 odst. večji od letošnjega, ker se bo povečal obisk tujih turistov in hkrati z njim tudi obisk domačih gostov. Promet v gostinstvu se bo istočasno povečal za 15 odst. (v družbenem sektorju gostinstva za 19 odst.). To bo močje doseči, če se bodo gostinske organizacije združevale in s tem zagotovile več sredstev za svoj razvoj ter hkrati s tem lahko smotneje uredile gostišča na širšem območju. Da ne bi primanjkovalo gostinskih delavcev, se bodo poleg rednega šolanja posluževali tudi raznih oblik dopolnilnega izobraževanja. Več tujcev bodo lahko gostinski privabili le z večjo propagando in z izboljšanjem uslug.

Za gostinstvo in turizem bo v letu 1964 porabljenih skupno 558 milijonov dinarjev investicijskih sredstev, od tega je 264 milijonov namenjenih gradnjam v Cateških Toplicah, 236 milijonov pa preureditvam v gradu Mokrice. S 15 milijoni dinarjev bodo brežiška podjetja uredila ob Krki pri Brežicah več gostinskih objektov, prav s pomočjo te naložbe pa upajo

močno povečati turistični promet. Del sredstev občinskega sklada za turizem bo namenjen za šolanje gostinskih strokovnjakov.

Obrtništvu bo povečalo vrednost storitev in proizvodnje za 13,7 odst. (v družbenem sektorju za 19 odst.). Najbolj se bo razvijala

O čem so razpravljali komunisti na letnih konferencah

Osnovne organizacije ZK v občini Brežice bodo te dni zaključile svoje redne letne konference. — V podjetjih razpravljajo člani pretežno o problemih proizvodnje, o izvršitvi planskih nalog, o povečevanju produktivnosti, statutih in možnostih za prehod na skrajšani delovni teden, kot ga predvideva nova ustava. Temu se povsod pridružuje kritična ocena dela celotne organizacije in njenih članov, predvsem njihova družbena vloga, njihovo prizadevanje za pravilno uveljavljanje delavskega samoupravljanja. Izhodišče razprav je torej delo članov ZK, kar je prav gotovo znaten

kovinska obrt, kateri je namenjenih največ sredstev. V letu 1964 bo, kot je videti, preurejena brežiška pekarna (preureditev bo veljala 25 milijonov dinarjev), vsega pa bo v obrt vloženih 56 milijonov 637 tisoč dinarjev. Ta investicijska sredstva bodo zbrana v podjetjih in v občini. Se vedno bo treba skrbeti za razvoj uslužnostne obrti, ki se bo razvijala bodisi v stanovanjskih, bodisi v krajevnih skupnostih. M. A.

vsebinski napredek od prejšnjih konferenc.

V krajevnih organizacijah so potekale konference precej drugače. Udeleženci so načelnjali več problemov in razprave so bile manj konkretne. Ocenjevali so zlasti delo komunistov v krajevnih odborih SZDL, v mladinskih organizacijah in raznih društvih. Skoraj povsod so se zadržali dalj časa pri ideološkem usposabljanju članov in poudarili, da bo treba sprejeti v vrste Zveze komunistov več mladine. Na dnevnem redu se je nadalje zvrstila problematika preskrbe z drvini in premogom, vprašanja šolstva, trgovske mreže in raznovrstne krajevne težave.

Kaj je novega v Kapelah

Ljudska univerza v Brežicah prireja na območju občine serijo predavanj o obrambi moči Jugoslavije, o zaščiti pred zračnimi napadi itd. Drugo predavanje te vrste je bilo 4. decembra v kapelski šoli. Predaval je kapetan Ludvik Bajt o zaščiti pred zračnimi napadi in o atomskem zaščitju. Predavanje je dopolnil s filmi, posebno zanimiv je bil film o atomskem napadu na Hirošimo leta 1945.

8. decembra je bil v Kapelah tabor občanov, na katerem so razpravljali o problematiki šolstva za naselja Kapela, Podvinje, Rakovec, Jeraslavce, Slavonsko, Vrhje in Zupelevec. Šolska upraviteljica je poročala o delu pionirske organizacije na šoli in pohvalila predvsem dramsko-recitacijski krožek, ki

je najbolj aktiven. Od leta 1960-61 ima šola v Kapelah samo 4 razrede, učenci višjih razredov pa so se preselili v Dobovo, kjer je bilo s tega območja premalo otrok, da bi se zanje izplačalo odpreti višje razrede.

Nekateri starši so se pritožili, da je včasih avtobus, ki pelje otroke v Dobovo, tako poln, da ne more vzeti otrok. Povedali so, da so morali včasih otroci v Dobovo peš, v šepu pa so imeli plačano vozno karto. Zbor občanov je zaradi tega sklenil predlagati občinski skupščini, naj skuša čimprej zagotoviti poseben avtobus za 60 otrok s tega območja z odhodom iz Zupelevec ob 6.45 in s povratkom iz Dobove ob 12.45. Izvolili so tudi novi šolski odbor in pionirski starešinski svet. D. V.

„Najvažnejše: neposredni in stalni stiki“

menijo v krajevni organizaciji SZDL v Brestanici

Krajevna organizacija Socialistične zveze v Brestanici je imela tudi v minulemu letu polne roke dela: s pripravo volitev, z razpravo pri sprejemanju nove ustave in še z nekaterimi pomembnejšimi proslavami in akcijami, ki jih je bilo v letu 1963 na pretek. Ko zdaj ob koncu leta pretehtavajo opravljeno delo, ugotavljajo, da je bilo nemalokrat močno kampanjsko. V sunkovitih akcijah, kakršne so zaradi izrednih potreb morali načelniti, so sicer mnogo opravili, pri tem pa je krajevna organizacija nehotje zamenjala svoje notranje organizacijsko delo. Njihova dejavnost je bila vse preveč usmerjena navzven in premalo navznoter, pri tem pa so izgubili stalni in neposredni stiki s člani SZDL in okoliškimi prebivalci.

Takšna ugotovitev velja bržčas tudi za mnoge druge krajevne organizacije Socialistične zveze. V Brestanici so po resnih razgovorih o tem ugotovili, da se bo treba dela lotiti drugače. Prizadevali si bodo, da bi s člani SZDL in prebivalci bili v stalnem in neposrednem stiku in so v ta namen že pripravili obsežen načrt dela za bodoče zimsko obdobje in prehodnje leto.

ODBORNIK KRAJEVNE ORGANIZACIJE BO NAVEZOVAL STIKE S PREBIVALCI

V načrtu za bodoče delo, o katerem so dlje časa resno razpravljali, bo prevzel najodgovornejše mesto odbornik krajevne organizacije SZDL. »Stiki morajo biti neposredni, živi in stalni,« so ugotovili. Odbornikom bodo naložili skrb za posamezna naselja in vasi.

Za stike s takšno »neto«, če smemo tako reči, bo odbornik odgovarjal vse leto. V naselje ali vas, za katero je poverjen, ne bo prihajal samo takrat, kadar so pred vrati volitve ali razprava o kakšni pomembnejši zadevi, ampak vse leto. Hodil bo na sestanke s tamkajšnjimi prebivalci, jih večkrat obiskoval tudi mimo sestankov, navedoval razgovore in skušal izvedeti, kako »njegovi« ljudje sodijo, kaj jim bode in kaj želi. O tem bo poročal na sejah krajevne organizacije. Ta bo nato seznanjena s problematiko svojega območja, laže si bo ustvarila pregled nad potrebami in željami prebivalcev in bo lahko obojemu prilagajala svoje delo. Največ pa bo vredno seveda to, da bodo načrti krajevne organizacije rasli od spodaj, kot pravimo, saj bo pobude zanje črpala iz vrst članstva.

RAZGOVORI NA VASI V PRIHODNJEM ZIMSKEM OBDOBJU

V zimskih mesecih bo krajevna organizacija usmerila svoje delo pred-

Takole se poslovijo leskovski šolarji sredi vasi, ko je konec popoldanskega pouka

SPODNJE

Tržišče - Šentjanž - Krmelj

160 milijonov odkupa in lep pridelek hmelja

Na področju kmetijske zadruge Tržišče-Šentjanž, ki ima sedež v Krmelju, je bil odkup letos kar precejšen. Odkupili so kakšnih 12 vagonov krompirja in ga prodali raznim odjemalcem, približno 10 vagonov pa ga še čaka pri kretovalcih. Zadruga bi ga odkupila, pa ne more najti zainteresentov zanj. Krompirja je bilo letos povsod dovolj, časi, ko so se kupci topli zanj, pa so že minili.

Sadna letina je bila letos srednja. Na področju zadruge uspevajo predvsem jabolka. Odkup jabolk gre proti koncu. Doslej so jih odkupili in prodali približno 6 vagonov, razen tega pa so odkupili še 2 vagona suhega sadja. Zivnoredja je tako v okolici Tržišča kot v okolici Šentjanža ena izmed glavnih panog. Zato je odkup živine v prometu kmetijske zadruge pomembna postavka. Vsak mesec so odkupili 80 do 100 ton živine. Živino iz prostejše odkupa so večji del zakladili in predelali v lastnem mesarskem obratu, boljše kose in živino iz pogodbenega pitanja pa so prodali za izvoz. Zlasti v zadnjih mesecih so precejšen del odkupljene živine izvažali, saj so je prodali v inozemstvo okrog dve tretjini. V

letu 1963 so izvzeli več kot 1000 glav živine ali približno 550 ton. Pridelek hmelja je bil v zadruginih nasadih pri Šentjanžu letos izreden: medtem ko so ga na hmeljiščih v Sloveniji pridelali povprečno 12 stotov na hektar, so v nasadih kmetijske zadruge Tržišče-Šentjanž pridelali povprečno 17,8 stotov. Na 10-hektarskem nasadu so pridelali 17 tisoč 835 kilogramov hmelja. Prvorazrednega je bilo 44,9 odst., drugorazrednega 54 odst., tretjerazrednega pa 1,9 odst. Pridelek je bil torej izreden tudi po kvaliteti.

SEVNIŠKI VESTNIK

Zadruga ima tudi svoj proizvodni obrat, ki zajema 105 hektarov podružbljenih površin na področju Tržišča in Šentjanža. Po načrtih za podružbljanje v letu 1963 so po dogovorih s področnimi kmetovalci že odkupili novih 6 hektarov zemljišč, postopek za arondacijo 40 hektarov pa je v teku. V prihodnjem letu se bodo z odkupom, zakupom in arondacijo podružbljena zemljišča povečala za novih

120 hektarov. Na zadrugnem posestvu so letos pridelali za približno 80 milijonov dinarjev vrednosti. Redijo 36 krav molznic, 20 mladih plemenških telet in 60 goved-pitančev. V letu 1964 nameravajo zgraditi nove hleve s 720 stojišči, v katerih bo zbrana vsa živina, ki jo bo zadruga pitala ali redila. Za zdaj imajo živino v reji še po posameznih večjih hlevih, ki jih je zadruga kupila od nekdanjih lastnikov. Te hleve bodo, ko bodo zgrajeni novi, preuredili v stajne lope, področje delavnice in gospodarska poslopja.

Ribežovi nasadi, s katerimi so začeli pred 5 leti, so se dobro obnesli. 11 hektarov zemljišč imajo že posajenih z njim, v prihodnje pa kanljivo zasaditi še 16 hektarov. Letos so na nasadih, ki so že rodili, pridelali po 5 ton ribeza na hektar. Ker bodo potrebovali precej ribezovih sa-

dek, nameravajo v prihodnjem letu vzgojiti 200 do 300 tisoč takšnih sadik. Precej jih bodo prodali podjetju Slovenija-sadje v Ljubljani ter v Bosno in Vojvodino. Te pogodbe za dobavo so že sklenili.

Ker se družbena kmetijska proizvodnja, pa tudi pogodbeno proizvodnja lepo razvijata, obe pa temeljita na načelih sodobnega kmetijstva, se je zadruga oskrbela tudi s sodobnimi kmetijskimi stroji. V letu 1963 so kupili za približno 50 milijonov dinarjev kmetijskih strojev. Med njimi je največ traktorjev Ferguson-65 in traktorjev goseničarjev znamke Fiat, ki se na hribovitih predelih zadruge najbolj obnesejo. Kupili so zadostno število priključkov za traktorje, več avtomobilov za prevoz živine in avtomobil-hladilnik za prevoz mesa. V sredo, 4. decembra, pa je na železniško postajo v Krmelju prispel dolgo pričakovani žitni kombajn, ki bo že ob prihodnji žetvi veliko opravil.

Komunalno obrtno podjetje v Sevnici je letos plan presejlo za 100 odst. Kolektiv je ustvaril približno za 90 milijonov vrednosti, v prihodnjem letu pa namerava ta znesek povečati za 10 milijonov. V začetku letošnjega leta je bilo planirano, naj bi Komunalno obrtno podjetje opravilo za 45 milijonov dinarjev raznih uslug in storitev. Podjetje je bilo na novo ustanovljeno in bi zato po prvotnih načrtih začelo svojo dejavnost povečevati že v letu 1961. Razvoj je zahteval drugače. Z v

nolomu bodo lahko nakopali namesto prejšnjih 6 tisoč kar 12 kubičnih metrov gramoza vseh vrst. Njihov gramoz je uporaben zlasti za betone, za runanje ometi in za malto. Letos ga bodo nakopali in nadrobili približno 9 tisoč kubičnih metrov.

V maju letos so ustanovili gradbeno-remontno skupino, ki bi opravljala manjša gradbena dela in adaptacije. Zaradi velikih potreb po gradbenih storitvah, ki jih večja gradbena podjetja niso marala prevzeti, se je gradbeno-

Komunalno obrtno podjetje namesto 45 kar 90 milijonov

letu 1963 so posamezne dejavnosti močno povečali ter plan za 100 odst. presegl.

Kolektiv razpolaga z žago venčanjko v Boštanju, ki je bila v letu 1962 zaradi omejenega uslužnostnega razreza lesa zaprta. Ker je letos sezonska Koptarna ustavila obratovanje v svoji žagi, je področje ostalo brez žage. Boštanjka žaga je zato pričela v oktobru obratovati in je v pičlih dveh mesecih z uslugami zasebnikom, z žaganjem železniških pragov ter z žaganjem za potrebe komunalnega obrtnega podjetja naredila za približno 9 milijonov dinarjev prometa.

V kamnolomu, kjer kopljejo zelo dober kamen, so predvidevali letos izdajo okoli 6 tisoč kubičnih metrov gramoza raznih vrst. Zaradi velikega povpraševanja so kupili droblje, ki je prispel v juliju 1963. Proizvodnja se je odletje povečala za 100 odst. V kam-

remontna skupina pri komunalnem obratu podjetja hitro povečala. Prevzeli so nekaj večjih gradenj, na primer gradnjo 100 metrov dolgega hleva v Boštanju za kmetijsko zadrugo Sevnica in gradnjo sečne postaje z mrhoviščem v Sevnici, na licitaciji, ki je bila pred nedavnim, pa so se dogovorili tudi za gradnjo garaž in skladišč za poslovno enoto Elektro iz Vidma-Krškega. Z gradbeno dejavnostjo bo komunalno obrtno podjetje v Sevnici ustvarilo letos približno 25 milijonov dinarjev vrednosti.

V podjetju se lepo razvijajo tudi ostale enote, kot so cementnarski obrat, ki izdeluje strelneke in cementne cevi, mizarski obrat, tapetniški obrat in avto prevozniki. Zlasti avto prevozniki so se močno okrepilo z nakupom novega kamiona in s traktorjem, ki ga uporabljajo v kooperaciji, saj so imeli doslej le dve prevozniki sredstvi.

Stanovanjska skupnost je močno presešla plan

Stanovanjska skupnost v Sevnici bi morala v letu 1963 opraviti za 35 milijonov dinarjev raznih storitev. Ker so obseg dejavnosti povečali, so do konca novembra iztržili 59 milijonov dinarjev. Največ so ustvarili s storitvami v komunalnih službah, letos pa so ustanovili tudi dva nova servisa, namenjena gospodinjstvom: krojaškega, ki ima kar dve delavnici, in ključavniceškega. Prizadevni kolektiv, ki je v neustreznih delovnih prostorih svojo dejavnost iz dneva v dan bolj razvijal, zasluži vse priznanje.

Kovačičeva »JAMA« v Artičah

V počastitev dneva republike so v Artičah učenci v sodelovanju z mladinskim odrom PD »Oton Župancič« pod vodstvom učiteljev Vlada Podgorška in Mihe Halerja uprizorili dramatisirano pesnitev »Jama« I. Gorana Kovačiča. Dvorana je bila čisto zasedena, prireditelj pa so obiskali predvsem udeleženci NOB, ki so ob Kovačičevi pesnitvi ponovno podoživljali strahote, ki jih je našemu ljudstvu prizadejal fašistični osvajalec. Po kulturnem programu je imela ZB v Artičah zabavo. Ob dnevu republike so bili artiški ciecibanji sprejeti v pionirsko organizacijo. Sprejem je bil po prizadevnosti Darinke Zorko lepo pripravljen. Zeljko

Načrti brestaniške zadruge

S prevzemom premoženja KPD je KZ v Brestanici povečala kmetijske površine od 133 na 284 ha, živino pa od 58 na 380 glav. Na ta način postavljeni trdni temelji družbene kmetijske proizvodnje se krepijo s pogodbenimi odnosi do zasebnih pridelovalcev in rejcev, čemur posveča kmetijska zadruga precejšnjo pozornost.

Plan jesenske setve je bil presežen za 3 odstotke. Uspeh kazi nezadostna dobava umetnih nlijvskih gnojil, ki jih je zadruga naročila 235 ton, nabavila pa le 105 ton, medtem ko je travniških gnojil prispelo od 115 ton naročenih le en vagon. Nezadostna dobava je posledica splošnih razmer na jugoslovanskem trgu z umetnimi gnojili. Očitno pa je, da pomanjkanje reprodukcijskega materiala znatno zmanjšuje kooperacijsko sodelovanje.

Oblikovitost tal in ostali razlogi silijo zadrugo, da krepiti predvsem živinorejo. Pri tem ima lepe načrte: do konca leta 1963 povečati število glav (pitančev, krav in ostalega goveda) na 500. Do 1. oktobra je bilo spitanih 315 glav ali 127 ton pitancev, do konca leta pa bodo spitali še okrog 250 pitancev. Pitanci so med drugim tudi glavni izvozni artikel zadruge. Letos so jih izvzili že 48 ton, po planu za 1964 pa se bo izvoz povečal na 65 ton.

To so nedvomno uspehi, ki kažejo pravilno usmerjenost kmetijske zadruge. Nekateri pereči problemi, ki dandanes prevladujejo v kmetijstvu na splošno, pa njeno perspektivo zamegljujejo. Oglejmo si jih nekaj! — Znano je, da so v kmetijstvu osebni dohodki znatno manjši kot v drugih panogah. Pomanjkanje stanovanj in splošne težave ob reševanju tega vprašanja pa so glavne karte, s pomočjo katerih nezadovoljnejši utemeljujejo svojo premestitev v drugo kmetijsko organizacijo ali celo v drugo stroko. Dejstvo je, da delavec v KZ Brestanici spričo

tega zapuščajo svoje delovno mesto, skoraj neverjetno pa je, da bi ob teh pogojih vzdržal tudi strokovni kader.

Zadruzi, ki se je znašla tako rekoč med posledicami objektivnih težav in možnostjo, da še bolj utrdi svoje mesto med kmetijskimi organizacijami, ob zastavljenih načrtih za nadaljnji razvoj ne bi smela poiti sapa. Prepričani pa smo, da vsi ti problemi, ki se zde trenutno velika ovira, ne bodo odigrali bistvene vloge v dokaj optimističnem programiranju kmetijskega razvoja brestaniškega področja.

TRANSPORT VIDEM-KRŠKO: 18 vozil s 104 tonami nosilnosti

Minulo leto je bilo za kolektiv Transporta iz Vidma-Krškega zelo bogato in uspešno. Že v novembru so iztržili 110 milijonov dinarjev in s tem prekoračili letni plan za 10 milijonov. Letos so kupili 4 nove kamione, 1 vlačilec in zgradili garaže. Za vse to so odšteli 44 milijonov dinarjev. Pred petimi leti je kolektiv začel z dvema kamionoma; takrat niso imeli ne garaž in ne delavnice. Danes imajo 18 težkih vozil, 3 priklolece s skupno nosilnostjo 104 tone ter dobro opremljene delavnice in nove garaže. Kolektiv šteje 40 delavcev in vajencov. Na slovesni proslavi dneva republike so se

pogovorili o doseganju razvoju. Solarji iz Velikega Trna, katerih pokrovitelj je kolektiv Transporta, so jim pripravili lep program. Marsi kateremu vozniku, ki preživlja mnoge dni in noči za kr-

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

milom vozila daleč proč od doma, so na proslavi ob programu Solarčkov iz Velikega Trna zablestele solze v očeh.

Do sedaj 24 predavanj o obrambni vzgoji

V izobraževalni načrt delavske univerze v Brežicah je letos vključena tudi obrambna vzgoja prebivalstva. Pobudnik za široko akcijo je bil odbor za obrambno vzgojo pri občinskem odboru SDZL. Občani naj bi se v ciklusu štirih predavanj seznanili z obrambnimi sposobnostmi Jugoslavije, z različni načini zaščite pred zračnimi napadi, z nevarnostmi in zaščito pred atomsko bombo in drugimi sodobnimi bojnimi sredstvi, predvsem pa z vlogo in organizacijo civilne zaščite ter dolžnostmi, ki jih ima prebivalstvo za opravljanje teh nalog.

Po dve predavanji sta že bili na Bizeljskem, v Kape lah, Stari vasi, Globokem, Pišcah, Artičah, Sromljah, Krški vasi, Cerkljah, Veliki dolini in na Jesenicah. Vsebinsko naštetih predavanj tolmačijo prebivalcem aktivni oficirji JLA. Skoraj vsa predavanja so ponazorjena s filmi ali diafilmi. Za obisk skrbijo šole, krajevni odbori SZDL, sindikalne podružnice in mladinska organizacija. Udeležba je najboljša tam, kjer so dovolj prizadevni vsi krajevni činitelji.

V drugi polovici decembra prideta na vrsto tretja in četrta tema iz obrambnovzgojnega cikla. Aktivnim oficirjem se bodo pridružili tudi predavatelji iz vrst rezervnih oficirjev. Dva tovariša sta se pretekli mesec udeležila seminarja za predavatelje v Celju. Takšna priprava bo prav gotovo omogočila boljše podajanje in neposrednejši stik s poslušalci.

Obiskovalci predavanj se ponekod živo zanimajo za mednarodne politične probleme in pogosto želijo, da jim predavatelji razjasnijo vzroke, ki so sprožili ta ali oni pomembnejši svetovni dogodek. Razgovori s področja obrambne vzgoje bodo tudi v vseh večjih gospodarskih organizacijah, za kar bo poskrbel občinski sindikalni svet v sodelovanju s tukašnjo delavsko univerzo.

vsem na vas in ga posvetila vašemu prebivalcu. Kmetijska zadruga povečuje podružbljene površine in ima hkrati s tem obširne načrte za pogodbeno proizvodnjo. V obojem se bo treba ne z učeni predavanji, ampak kar najpreprosteje in neposredneje pogovoriti s kmečkimi prebivalci. V razgovorih z vaščani bodo razgnili načrte zadruge in povedali, da je ta svojo politiko podredila hribovitemu območju, na katerem deluje. Podružbiti bo treba le toliko zemljišč, da bo dovolj krme za obstoječe živinorejske objekte, novih pa ne bodo gradili. Hribovita območja so zelo primerna za pogodbeno proizvodnjo. O tem bo stekel pogovor z vaščani, okoli naštetega se nameravajo najdlje pomuditi.

PREBIVALCI SI ZELIJO VEČ PRISTOJNOSTI PRI KRAJEVNIH PROBLEMIH

V okviru javne razprave o osnutku občinskega statuta bo krajevna organizacija pripravila v začetku 1964. leta mnoge razgovore s prebivalci. V pomenkih o osnutku občinskega statuta bodo razpravljali največ o krajevnih skupnostih. Prebivalci v brestaniškega področja želijo, da bi jim občinska skupščina prepustila več pristojnosti in več sredstev za reševanje krajevnih

komunalne problematike. Sodiijo, da bi to reševali najlaže v okviru krajevnih skupnosti. V statutu bi moralo biti določeno, koliko sredstev in kakšne pristojnosti bo občinska skupščina prepustila prebivalcem zaključnega področja, ki bo sestavljalo krajevno skupnost. Preostala sredstva bi zbrali prebivalci s prostovoljnimi delom, samo s prispevki in tudi področni kolektivni bi primaknili kak dinar.

Prav gotovo ni dolžnost krajevnih organizacij SZDL reševati težave glede mostov, vaških vodnjakov, krajevnih vodovodov itd., čeprav je vse to doslej počela. SZDL bi v bodoče dajala le pobude za takšne akcije in sodelovala pri mobiliziranju zainteresiranih prebivalcev. Delo, s katerim bi takšne probleme odpravili, pa bi prevzela krajevna skupnost. Več pristojnosti in del sredstev za gospodarjenje v krajevnih skupnosti pa si prebivalci želijo zato, ker so o raznih manjših krajevnih komunalnih problemih nemalokrat razpravljali vrsto let, pa jih niso mogli rešiti. Morda so vzroki tudi v tem, ker so potrebe velike in ker na občini ne morejo vedeti za vse hkrati.

POMAGALI BODO PRI GRADNJI SOLE

V letu 1964 bodo v Brestanici začeli graditi novo šolsko poslopje, o kate-

rem so prebivalci razpravljali mnogo let. V vodstvu krajevnih organizacij SZDL vedo, da se prebivalci za gradnjo živo zanimajo in da so pripravljeni neposredno pomagati in sodelovati. Ze zdaj je treba misliti na prostovoljne vožnje, na pomoč prebivalcev pri težaških delih, darovanje lesa in podobno. Vse našteto bo v okoliškem področju skupaj s šolskim odborom, ki je hkrati tudi gradbeni odbor za gradnjo nove šole, organizirala krajevna organizacija in tudi o tem se bodo pogovorili na sestankih in razgovorih, ki jih bo treba sklicati.

Takšni so načrti krajevnih organizacij Socialistične zveze v Brestanici. Brez dvoma bo na ta način našla tisti stalni in neposredni stik s prebivalci, ki ga želi ustvariti. Razen tega pa bo med letom večkrat sklicevala razširjene seje s predstavniki ostalih družbenih organizacij. Na njih se bodo pogovorili o skupnem delu, seznanili se bodo z dejavnostjo posameznih organizacij in dobili mnoge pobude. Socialistična zveza nato ne bo več vase zaprta organizacija. Postala bo gonilna sila napredka, pobudnik vseh akcij in javna tribuna, v kateri bodo prebivalci razpravljali o vsem, kar jih zanima.

MILOŠ JAKOPEC

Tudi tile pomagajo, da bodo prebivalci Vidma-Krškega kmalu imeli dobro pitno vodo iz Drnovega: skupina delavcev med malico, sicer pa polagajo vodovodne cevi in zasipajo jarke

POSAVJE

Za hitrejši razvoj, za večji izvoz in razmah turizma

Samostojna seja zboru delovnih skupnosti, ki je bila v Črnomlju 8. novembra letos, bo najbrž še dolgo ostala v spominu mnogim članom skupščine in predstavnikom podjetij. Takrat so se odločno, ostro pa tudi nepristransko lotili napač v posameznih kolektivih, kjer je proizvodnja med letom šepala. Razprava je bila dokaj burna, mnenje se je kresalo z mnenjem, vsi pa so sejo zapuščali s prepričanjem, da lahko poštena in odločna kritika, izrečena v pravem trenutku, le koristi. Vsekakor je od omenjene seje pa do te, ki je bila sklicana v sobo-

tih in o vsem, s čimer bo treba pričakati v bližnji prihodnosti prve goste. Turizem bo postal v občinskem gospodarstvu pomembna panoga. Ze v letnem programu za 1964 mora dobiti temu pri-

tej smeri je treba čutili najbolj v komuni. Podjetja, ki imajo kakršnekoli možnosti za izvoz, naj navezujejo stike z izvoznimi podjetji, se pripravljajo za nastop na tujih tržiščih in povečujejo kva-

delitev dela je najboljša jamstvo, da bodo podjetja, ki izvažajo, sposobna obstajati v našem družbeno-gospodarskem sistemu. Na seji so med drugim sprejeli stališče, da je izvoz najpomembnejša naloga vsega gospodarstva v občini v letu 1964.

S takšnimi napotki izpolnjen osnutek letnega programa bo še ta mesec dan v javno razpravo, v začetku prihodnjega leta pa ga bo občinska skupščina z dopolnitvami dokončno sprejela. Na seji so razen o opisanem razpravljali še o več odlokih in odločbah ter premoženjskih in upravnopravnih zadevah, ki so sestavljali dnevni red.

F. K.

Pred dnevom JLA v črnomaljski občini

Od 10. do 22. decembra bodo v črnomaljski občini svečano proslavljali letošnji dan naše ljudske armade. Ze v torek so stekla prva tekmovanja: pripadniki garnizije JLA in športniki se merijo v šahu (turnir na 15 deskah), namiznem tenisu, streljanju z zračno puško in v drugih panogah. V krajevnih središčih bodo vrteli filme o razvoju in delu JLA, v Črnomlju pa bodo odprli razstavo o vzgoji in uspehih v vrstah naše armade. Po šolah bo več predavanj o nastanku, razvoju in jubileju naše ljudske vojske; mladini bodo govorili oficirji JLA. Pripadniki predvojaške vzgoje si bodo v Črnomlju ogledali garnizijo JLA, predstavniki občinske skupščine pa bodo prav tako obiskali vojake in jim pripovedovali o načrtih in razvoju komune. Predstavniki borcev in oficirjev bodo obiskali več podjetij v občini, kjer se bodo seznanili z načrti kolektivov, kar bo spet lep prispevek za medsebojno spoznavanje.

21. decembra ob 19.30 bo v domu ljudske prosvete v Črnomlju svečana akademija, 22. decembra, na sam praznik JLA, pa bodo vojake in njihove staršine pozdravili pionirji v prostorih mestne garnizije. Pozdrava se bodo udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in občanov, ki bodo ostali nato na skupni proslavi, prirejeni v čast 22. decembra — rojstnega dneva naše slavne ljudske vojske.

merno mesto, so poudarili v razpravi.

Izvoz je v ostalem gospodarskem razvoju najpomembnejša, splošno jugoslovanska naloga. Konkretno napore v

liteto svojih izdelkov. Vse to mora dobiti jasne in obipljive oblike v letnih planih podjetij za 1964, pa tudi v letnem programu občine. Vključevanje v izvoz in v mednarodno

Metlika dobi še več asfalta

V Metliki, kjer se konča asfaltni trak nove gorjanske ceste, so letos pohiteli z ureditvijo ulic in trgov in jih asfaltirali. Med drugim je dobila asfaltno prevleko Ulica na trg, del trga in ulica v kateri so prostori skupščine metliške občine. Dela je v zadnjih jesenskih dneh opravilo Cestno podjetje iz Novega mesta, ki je po otvoritvi gorjanske ceste zadržalo še del svoje mehanizacije in delovne sile v Metliki.

V komunalno ureditve Metlike so letos vložili okrog 12 milijonov dinarjev. Od tega so blizu 3,5 milijona dinarjev prispevali prebivalci v obliki samoprispevka, ostala sredstva pa okrajni cestni sklad in gospodarske organizacije.

Na pomoč občanov računajo v Metliki tudi prihodnje leto, ko bodo ureditveno dejavnost središča občine nadaljevali. V ta namen so že

izdelani ustrezni načrti. Tako bo Metlika kot večje središče ob bodoči belokranjski magistrali pripravila dobro osnovo za sodobni cestni promet.

Del, ki bi jih bilo treba še opraviti, je v Metliki več, med drugim čakajo na to predvsem najbolj prometne ceste in ulice. Program ureditve predvideva, da bi ta dejavnost popolnoma zaživele prihodnje leto, ker nameravajo v kasnejših letih posvetiti večjo pozornost komunalni ureditvi drugih krajev v občini. Seveda bi bilo prehitro trditi, da v letu 1964 tako tudi bo. Spet so pri tem najvažnejša sredstva, brez katerih se ne da nič storiti, najsij bodo načrti še tako dobri. Skupščina občine, ki se zaveda, da sama ne bo zmogla vse vsote za ureditveno dejavnost, ponovno računa na pomoč občanov in gospodarskih orga-

nizacij. Upajo, da bo sodelovanje obrodilo sadove, zlasti še ker se bo začel, odkar so odprli nov hotel, razvijati turizem.

Letos vodovod do Bojanje vasi

Glavni rezervoar novega vodovoda, ki ga že več let urejajo v severnem predelu metliške občine, bo na hribu pri Bojanji vasi. Nanj bo pripojeno tudi sedanje vodovodno omrežje v Metliki.

Metliška občina že nekaj let vlaga precejšnje napore v vodovodno dejavnost,

ke in vanje sproti polagali vodovodne cevi. Vodovod je že speljan do hriba pri Bojanji vasi, kjer je glavni rezervoar za novo vodovodno omrežje. Zaradi zime bodo letošnja dela vsak čas prekinili, nadaljevali pa jih bodo v prvih mesecih prihodnjega leta oziroma takoj, ko bodo to dovoljevale vremenske razmere. K novemu vodovodnemu omrežju bodo pripojili tudi že obstoječi metliški vodovod. Voda v Me-

tliki, ki so jo že večkrat analizirali, ni najbolj zdrava, zaradi okvar na zastarelih črpalnih napravah pa je bilo mesto včasih celo po več ur brez vode. Zanjeta sedanjega metliškega vodovoda bodo potem samo nujna rezerva, če bi prišlo do morebitnih okvar na novem vodovodnem omrežju. To morajo zagotoviti predvsem zaradi tega, ker porabijo precej vode tudi gospodarske orga-

METLIŠKI TEDNIK

ki ima za cilj oskrbeti občino s pitno vodo. Letos so v ta namen porabili okrog 25 milijonov dinarjev. Osrednja dela so potekala vse leto v krajih pod Gorjanci, torej severno od Metlike, kjer so med drugim urejali zajetja, rezervoarje, kopalni vodovodne jar-

■ V Varaždinu so ob dnevu republike odprli novo skladišče za 500 vagonov semen, v Novem Marofu pa so izročili prometno modernizirano cesto od tega mesta do Varaždinskih Toplic.

■ Nedavno je začela v Novem Sadu obratovati prva specializirana tovarna ženske modne konfekcije. Vrednost bruto proizvodnje bo v letu 1964 nad 3 milijarde dinarjev. Za izvoz bo tovarna izdelala blago v vrednosti nad 700 milijonov dinarjev.

■ V Vranju je pred kratkim začela obratovati sodobno opremljena tovarna pobištna.

■ Te dni je delovni kolektiv tovarne emajlirane posode v Celju izpolnil letni proizvodni plan v vrednosti 10 milijard dinarjev. Tak uspeh je tovarna dosegla prvokrat, odkar obstaja. Do konca leta bo doseženih okrog 11 milijard dinarjev bruto produkta.

9-stanovanjski blok v Semiču, katerega je financiral Stanovanjski sklad črnomaljske občinske skupščine s soudeležbo tovarne kondenzatorjev v Semiču. Stavbo je zgradil novomeški Pionir, za dan republike pa so jo izročili svojemu namenu

(Foto: Franc Derganc)

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

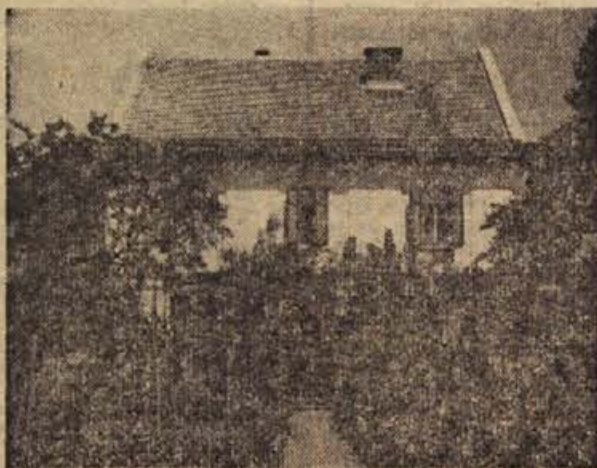
to, 7. decembra, poteklo premalo časa, da bi bili uspehi kritične razprave že lahko vidni v proizvodnji. Navzlic dokaj žalostnim številkam o proizvodnji v nekaterih podjetjih, ki so bile predmet razprave takrat, pa so na seji ugotovili, da bo letni program občine za 1963 presežen za skoraj 30 odst. Člani skupščine so se razen tega s posebno prizadevnostjo lotili razmišljanja o letnem programu za 1964. leto.

Dve ugotovitvi: prva ta, da so v marsikaterem kolektivu proizvodnjo preveč zanemarjali, in druga, da bo letni program za 1963 kljub temu presežen za okroglo 30 odst., sta se strnili v spoznanje, da je lahko napredek v gospodarstvu mnogo hitrejši od dosedanjega. Čeprav je za zdaj znanih premalo instrumentov in vodil za izdelavo dokončnega osnutka letnega programa za prihodnje leto, so pristojni občinski organi že izdelali okvirni osnutek, ki ga bo treba pozneje le izpopolniti. V njem je predlagano, naj bi se celotno gospodarstvo v prihodnjem letu povečalo za 20 odst. Člani skupščine se v živahni razpravi s tem niso strinjali. Ugotovili so, da je v podjetjih mnogo notranjih rezerv, ki jih velja poiskati in izkoristiti. Še posebej je bil razveseljiv duh kolektivnosti, ki je preveval to razpravo. Spoznanje, da je posamezni delovni kolektiv samo majhen del celotnega občinskega gospodarstva, je prišlo močno do izraza. Obveljala je želja strniti skupne napore za hitrejši razvoj komune. V razpravi je bilo naštetih mnogo lepših predlogov z namenom razvijati kar najhitreje gospodarsko moč.

Precej časa so se pomudili ob turizmu, ki že v bližnji prihodnosti črnomaljski občini veliko obeta. Nadaljevanje modernizacije gorjanske ceste proti Črnomlju in naprej proti Vinici bo to prelepo in mikavno področje približalo. Ze zdaj je treba razmišljati o gostinskih zmogljivostih, o turističnih objek-

Metlika ob dnevu republike

V počastitev dneva republike je krajevna organizacija SZDL v Metliki priredila akademijo, na kateri so sodelovali recitatorji (pod vodstvom Anice Kure), pevski zbor metliške osnovne šole (vodi ga Viktor Svigelj), telovadci TVD Partizana (vodi ga Slavko Rajmer), tamburaši (pod vodstvom Silva Miholčiča) in oktet belokranjskih študentov (vodi jih Srvo Mihečič ml.).

Prijazna točka za odih je tudi gostišče na Vinomeru, ki leži sredi stelnikov in belih brez. Tu najde gost dobro domačo postrežbo, prenočišče, udobje in počitek. Nova turistična sezona bo z urejeno cesto čez Gorjance prav gotovo tudi sem privabila precej gostov. Gostinstvo in turizem v občini sta zdaj dobila zares okno v sveta — asfaltirana cesta čez Gorjance vabi tudi vas, da obiščete Belo krajino.

Osební dohodki v koraku z delovno storilnostjo

Po bančnih obračunih in deloma po ocenitvah je gospodarstvo trebanjske občine ob začetku zadnjega četrtletja doseglo 69 odstotkov letnega plana, kar je za 43,8% več kot leto dni prej. S precejšnjo zamudo bodo izpolnjevanje planskih nalog obravnavali tudi odborniki na seji občinske skupščine, ki se bo sestala po 20. decembru.

Uvodoma naj podčrtamo, da so se v tretjem četrtletju v trebanjski občini zlasti prizadevali odpraviti napake in pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili pri obravnavi šestmesečne realizacije. Napake so bile namreč tako občutne, da se je bilo treba naposled resno vprašati, ali bo spricho njih možno zadovoljivo uresničiti letni gospodarski načrt; dovolj vidno pa so jih vnesli tudi v poročilo za obravnavo tričetrtletnih rezultatov. V gradivu za bližnjo sejo skupščine so pomanjkljivosti največkrat izkazane s primerjavo med dosežki tretjega četrtletja in realizacijo istega obdobja 1962 ter s stanjem ob

dasiravno se KZ Trébnje v zadnjem času vedno bolj obetajo krediti za izgradnjo lastnih novih obratov. V družbeni obrti, ki pola-

ki je napravilo 83,1 odst. planiranega prometa. Zelo razveseljiva je ugotovitev, da so v vrsti podjetij zavrli preneglo naraščanje osebnih dohodkov, kar ni bilo v skladu z delovno storilnostjo, ki se je povečevala znatno počasneje. To pomanjkljivost so odpravili povsod razen v trgovini, kjer so še precej-

produkcijskega blaga. Povečini je prišlo do tega zaradi povečane proizvodnje, ki ima v nekaterih področjih tudi sezonski značaj. Neupravičljiv je porast materialnih stroškov, kar je občutno vplivalo na narodni dohodek, ki je bil manjši, kot bi bil sicer. Kaže, da bo treba začeti ta vprašanja reševati s smotrnejšim gospodarjenjem v podjetjih, ker se ne sme več zgoditi, da bi pomanjkljivost oziroma napako obravnavali le tedaj, kadar jo prikaže tak ali drugačen obračun.

Elastičnost gospodarjenja je z neposrednim vplivom zmanjševalo tudi takozvano »medpodjetniško« kreditiranje, ki se je v primerjavi z lanskim letom povečalo za 12,3 odstotka. Očitno previsoke in vse dovoljene meje presegaajoče se terjatve od kupcev, kateri dolgujejo občini (brez dolgov TSS »Mirnica«) nad 237 milijonov dinarjev, to pa je več kot njena enomesečna realizacija.

Seveda velja navzlic vsemu pozdraviti napore, da bi odpravili vsaj tiste probleme, ki so najlaže in najhitreje rešljivi. Čeprav se do konca leta ne da kaj prida storiti v letošnjo korist, bo odpravljanje napak dobra šola za prihodnje leto, ker prav gotovo ne bo prijetno v letu 1964 reševati iste pomanjkljivosti kot letos.

Vsak polnoletni občan: član socialistične zveze

Pod tem geslom bodo začeli v trebanjski občini v tem mesecu povečevati število članstva v krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Občinski odbor SZDL v Trebnjem, ki med drugim ugotavlja, da je med volivci premalo članov SZDL, si je zastavil nalogo, na to napako odpravi. K akciji še zlasti spodbujajo nepričakovano uspešne tribune občanov, ki se se v organizaciji SZDL končale pred kratkim. Socialistična zveza je torej tista organizacija, ki spodbuja k napredku in mobilizira občane za reševanje vprašanj, kar ni samo v skupno korist, pač pa tudi v korist posameznikov. Zato ne bi smel nihče odkloniti vpisa v to najbolj množično politično organizacijo pri nas, zlasti, ker se naloge, ki jih opravlja kot občan, ne razlikujejo bistveno od nalog, ki jih bo izvrševal kot član Socialistične zveze.

TREBANJSKE NOVICE

koncu prvega polletja 1963. Na ta način je dana možnost, da razprava načne vprašanje, kako najhitreje in najbolj učinkovito reševati probleme.

Navadno začnemo z razpravo o dejavnosti, od katere dobi občina največ sredstev za življenje. V trebanjskem primeru je to industrija s tovarno šivalnih strojev »Mirnica« in tovarno »Danov«. Prva je dosegla po nepopolnih podatkih ob začetku zadnjega četrtletja 50,6 odstotkov, druga pa 90 odstotkov letnega plana. Obe podjetji, zlasti še TSS, je prizadela precej nerazumljiva kreditna politika, kar je posebno v tem letu znatno zavrlo sprostitev vseh še neizkoriščenih zmogljivosti. V težave je zabredlo tudi družbeno kmetijstvo,

goma dobiva že industrijski značaj, sta daleč pred vsemi Kovinsko podjetje in Kemo-oprema. Prvo je v primerjavi z lanskim letom povečalo dejavnost za nad 126 odstotkov in pred startom v zadnje četrtletje doseglo 70,7 odst. plana, medtem ko je bila Kemo-oprema v tem času z 72,7 odst. še boljša. Ta se že dalj časa bori za nove proizvodne prostore, v katerih bi mogla svoje zmogljivosti še bolj sprostiti. Obe trgovski podjetji — Tržan in Gradišče — sta dobro opravili plansko nalogo s skupno realizacijo 78,4 odstotka. Prav dobro je bilo tudi družbeno gostinstvo (Grmada, Dana),

šnja nesoglasja pri odmerjanju osebnih dohodkov. Nasprotno bi mogli ugotoviti za zaloge izdelkov, polizdelkov, surovin in re-

Kdo so „pogumni“ napadalci?

Ze nekaj časa šušljajo po Novem mestu, da neznan moški napada ženske, ki se o mraku ali kasneje vračajo iz mesta domov. Priljubljena točka za napad je lesen mostič preko Krke na Loki in pot, ki pelje po stopnicah proti železniškemu prelazu.

Nedolgo tega je neznan moški v bližini mrtvašnice pri kandijski bolnišnici napadel tovarišico Burgerjevo iz Smihela. Ker pa je precej energična, se ji je posrečilo napadalca odriniti in zbežati. Moški jo je ubral za njo, vendar je zasledovanje opustil, ko je zagledal skupino šolskih otrok, ki je od strahu kričala. Zdaj se otroci ne upajo več sami iz šole, ki se konča popoldne že v temi.

Pred dnevi pa sta dva neznan moški napadla sestri Zamidovi iz Smihela, ko sta se proti večeru vračali iz mesta. Izza pokopališkega zidu sta naenkrat planila dva moška in začela loviti obe sestri. Pričeli sta klicati na pomoč in skušali zbežati.

Brata utonila v Kolpi

28. novembra sta se brata Ivan in Franjo Stimac iz Stimcev pri Josip-Dolu vračala domov k staršem. Ko sta se okrog 14. ure peljala s čolnom čez Kolpo proti hrvaški strani, se je nenadoma utrgala jeklena vrvi, na katero je bil privezan čoln. Valovi naglo naraščajoče Kolpe med Dolom in Prelesjem so ju potegnili za seboj. Kmalu sta utonila. Takoj po nesreči so ju pričeli iskati, vendar se jim še ni posrečilo najti trupla. Brata Franjo in Ivo sta bila zaposlena v Sloveniji. Ko sta se z darili napotila proti domu, jima Kolpa ni dovolila, da bi preživela praznike ob dnevu republike pri svojih starših.

proti Smihelu. Na begu sta se obe spotaknili in padli, pri čemer je ena dobila poškodbe na obrazu in rokah, obe pa sta si precej uničili obleko. Neznanka sta ju zasledovala, in šele ko je po cesti prišla neka druga ženska, sta izginila v temi.

Nevarna neprevidnost

Gasilsko društvo Novoteks je 9. junija organiziralo veselico in svečanost ob razvijanju prepore. Prizadevni gasilec Franc Sitar je hotel za to priložnost pripraviti še posebno presenečenje — izstrelitev rakete. Vedel je, da ima tako raketo železniški uslužbenec Stane Zupančič, in ga je prosil toliko časa, da mu jo je dal. Hkrati je leta Sitarju naročil, da jo lahko izstrelje, če se prej posvetuje s strokovnjakom, kako se to delo opravi. Sitar je res iskal informacije pri Stanetu Arku. Ta je naročil, da morajo raketo v jekleni cevi zadržati v zemljo, vžigalno vrvičko pa prižgati s palico, ki ima na koncu cunj, prepojeno z nafto.

Na veselici so bili organizatorji vznemirjeni. Tudi Sitar bi rad čimprej pokazal, ka. je imel skritega. Ni si vzel toliko časa, da bi raketo prižgal tako, kot mu je bilo

SOCIALISTIČNA ZVEZA V TREBANJSKI OBČINI JE ZAČELA Z NOVIMI DELOVNIMI PRIJEMI V SODELOVANJU Z OBČANI. TO SE JI JE POSREČILO NA NEDAVNIH TRIBUNAH OBČANOV, KI JIH JE PRIREDILA Z NAMENOM, DA BI OBČANI SAMI PREDLAGALI, KAKO OBSEŽEN NAJ BO 7-LETNI NAČRT PERSPEKTIVNEGA RAZVOJA GOSPODARSKIH IN NEGOSPODARSKIH DEJAVNOSTI V OBČINI. UDELEŽBA, TOČNOST IN ŠTEVILNI PREDLOGI — PA SO POGLAVITNI USPEHI. ZNAČILNI ZA NOVO OBLIKO SODELOVANJA Z OBČANI.

Sestankarsko delo z občani je davno preživela in okostenela oblika. Na to so pomislili tudi tisti, ki so se pred kratkim udeležili tribune občanov NA MIRNI, V MOKRONOGU IN TREBNJEM. Te tribune z udeležbo republiških in zveznih poslancev so bile nekaj novega v

Ustrezna oblika

trebanjski praksi. Zato so doživele uspeh, ki ga je malo kdo pričakoval: 30 do 40 diskutantov v vsakem kraju, kar tu ni bilo v navadi, medtem ko je obravnava posegla v probleme večjega interesnega območja. Predvsem zategadelj se velja ustaviti ob uspehu in porabiti nekaj več besed tudi o novem prijemu oziroma načinu dela z občani.

Te tribune so lahko v marsičem zgled, kako bi morali zainteresirati volivce in ga pritegniti k reševanju perečih problemov v krajevnem in občinskem merilu, kako ljudi pripraviti do tega, da povedo svoje mnenje. Občinski odbor Socialistične zveze v Trebnjem je kot prireditelj tribune znal pritisniti na pravi gumb. Od tod tudi sproščenost v razpravi, kjer se nihče ni postavil na višjo stopnico, češ: »Ti, občan, poslušaj, kaj ti bom jaz kot predstavnik občine povedal!« Prav zategadelj so uspeha veselili tako občani kot prireditelji, ti še posebno, ker so naposled našli pravo obliko sodelovanja z občani. Seveda bi bilo napačno, če bi stik, ki se je pred kratkim posrečil, proglasili za edino pravičen pristop do občanovega mišljenja. Vedno je treba ubrati novo pot, nov prijem, potem bo program razprav privlačen in vsebinsko pester. Ne bo se treba boriti proti kritikarstvu, medsebojnemu prekanju in zaostrevanju v mišljenjih, v kar se tako pogosto sprevrže slabo organizirano zborovanje.

Na tribunah občanov je dana možnost tudi odbornikom občinske in okrajne skupščine ter republiškim in zveznim poslancem, da spoznajo probleme ljudi, katerih interese so dolžni zastopati v družbeni skupnosti. I. Z.

NESREČE

Pulek podlegel poškodbam

5. decembra se je v Družinski vasi pri Novem mestu pripetila težja prometna nesreča; v kateri je izgubil življenje 48-letni železniški uslužbenec Viljem Pulek iz Zagreba. Nesrečo je zakrivil mopedist Rafael Vavpič, ko je prehitel skupino pešcev.

Med prehitovanjem je Vavpiča nekdo udaril, zaradi česar je mopedist izgubil ravnotežje, se zaletel v pešca Puleka, in tudi sam padel. Težko poškodovanega Puleka so takoj odpeljali v novomeško bolnišnico, vendar je med prevozom umrl.

Med pešce je zavozil

Ko so letos 12. avgusta delavci končali s popoldnaso izmenno v lesnem obratu na Suhorju, se je večja skupina moških in žensk po 22. uri vračala domov. Za njimi se je peljal z mopedom delovodja Franc Pirkovič.

Ko je pripeljal v nepregledni ovinek pri odepju v Dragomiljo vas, je naenkrat zagledal pred seboj skupino ljudi. Vozila ni mogel ustaviti in je zapeljal kar med delavce. Peter Plavan in Niko Selakovič sta dobila udarec od zadaj, ki ju je podrl; pri tem je bil eden laže, eden pa teže poškodovan. Mopedistu se ni nič zgodilo, le reflektorsko steklo na mopedu se je razbilo.

Okrožno sodišče v Novem mestu je krivca nesreče Francu Pirkoviču, ki je vedel, da ima moped slabo luč, pa je z njo vseeno vozil, prisodilo 3 mesece zapora, pogojno za 1 leto.

DOBROTA JE SIROTA

Te dni je okrožno sodišče v Novem mestu obravnavalo zadevo Kukec iz Kostanjevica. Poslovodja v trgovini št. 1 je podjetje prijavitelj, da je dal lažne podatke ob inventuri in da v njegovi poslovilnici manjka blago ali denar.

Na sodišču se je vse to pojasnilo. Lado Kukec je kot poslovodja dal petim ljudem blago na kredit (na uho povedano delajo to povsod!), ker so obljubili plačati. Ko pa so morali v poslovilnici št. 1 ob koncu prvega tro-mesečja letosa napraviti inventuro, dolžniki še vedno niso prinesli denarja — manjkalo je okoli 80.000 din.

Zaradi tega se je poslovodja dogovoril s članico inventurne komisije in s svojo prodajalko, da bosta v popis vnesli večje zaloge, kot jih imata v resnici, in s tem prikrita manjkajoče blago, ki so ga odnesli dolžniki. Rečeno — storjeno! Inventurna komisija ni blaga tehtala in merila, podpisala je lažne popisne pole, zadeva pa je kljub temu prišla na dan.

Sodišče je Miro Kuhar oprostilo obtožbe. Lado Kukec pa je dobil mesec dni zapora, ker je bil zaradi podobnega kaznivnega dejanja že pred sodiščem. Prav gotovo v prihodnje pri njem nihče več ne bo dobil blaga na up!

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Luzar, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Jože Gorjanc, delavec iz Gornjega Suhadola; Miha Božič, posestnik iz Gornjega Suhadola; Janez Luzar, posestnik iz Gornjega Suhadola; Jože Gazvoda, upokojenec iz Gabrja; Franc Matko, član kolektiva Kremen, Novo mesto; Vera Božič, član kolektiva Standard, Novo mesto; Neža Gorjanc, gospodinja iz Suhadola; Cveka Tramte, delavka iz Gornjega Suhadola; Jože Jazbec, član kolektiva osnovna šola Gabrja; Tončka Brule, delavka iz Gornjega Suhadola; Jože Matko, tesar iz Gabrja; Franc Rukše, posestnik iz Gabrja; Alojzija Tramte, gospodinja iz Gornjega Suhadola.

KRONIKA + NESREČE

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Lado Muhar, sin posestnika iz Savinca, se je opekel z vročo kavo po prsih in trebuhu; Anton Erjavc, delavec iz Stranske vasi, se je z vročo vodo opekel po levem stopalu; Jaško Stanča, delavec iz Lokev, si je na rezalnem stroju poškodoval prste desne roke; Slavka Vovka, sina delavca iz Sentjošta, je povozil avto. Poškodovano ima glavo in roke; Darka Gašperiča, sina delavca iz Sela, je konj udaril v glavo; Alojz Šošterja, avtomobilistemu vajencu z Muhabera, je poleno priletelo v levo koleno.

ŠOLSTVO - osrednja točka dnevnega reda

Oba zborna novomeške občinske skupščine sta na skupni seji, ki je bila 5. decembra v Domu ljudske prosvete, razpravljala predvsem o šolstvu, ki je tudi v naši občini v tako hudi zagati, da predstavlja družbeni problem. Razen tega so obravnavali komunalno problematiko ter sprejeli več odlokov in rešili tudi nekatere gospodarske in upravne zadeve. O gospodarskih in ostalih točkah dnevnega reda poročamo še v posebnih sestavkih.

Pismo poročilo o problematiki šolstva so prejeli vsi odborniki že pred sejo, prof. Ema Muser pa je na seji še v posebnem poročilu članom obeh zborov posredoval nekatere podatke, ki terjajo takojšnje in sistematično odpravljanje težav v šolstvu.

Več tovarišev in tovarišev, predvsem prosvetnih delavcev, je zatem razpravljalo o premajhnih in pomanjkljivo opremljenih šolah, o tem, da šole nimajo delavnic, ne kabinetov, ne učil, ki jih zahteva pouk v reformirani šoli, ter o neurejenih življenjskih razmerah prosvetnih delavcev.

Ljudje, ki smo jih izvolili, govore o problemih

Republiški poslanec prof. Veljko Troha je poročal o slabostih administrativnega dodeljevanja sredstev šolam in se ogreval za direktne pogodbe med šolo in šolskim skladom, kar bi pomenilo resnično osamosvojitve šole. Ta problem pa bi bilo treba rešiti v širšem merilu, ne v okviru komune, ki zanj ni pristojna.

Med drugimi je odbornik in ravnatelj šole v Mirni peči skupščino opozoril na dejstvo, da je stavba mirnoperške šole povsem dotrajala in da pouk v njej ni več varen. Šolo so že v predvojni Jugoslaviji zaradi tega zaprli, vrsto let po vojni pa sprejema nove in nove učence. V imenu volivcev in staršev je predlagal gradnjo novega šolskega poslopja.

Pokazalo se je, da je stanje tudi na osnovni šoli v Šmarjeti zelo pereče; podobne razmere pa imajo tudi na

šolah v Novem mestu, v Dol. Toplicah in v Žužemberku.

Na seji so ponovno načeli težave Posebne šole v Šmihelu, o čemer je govorila odbornica tov. Prahova. Poudarila je, da je treba najti takoj vsaj zasilne dodatne prostore, ker so sedanji delovni pogoji na tej šoli nemogoči in v nasprotju z vsemi sanitarnimi predpisi.

Ker imajo otroci v šoli na Ajdovcu še vedno kombinirani pouk, starši pa dobro vedo, da je ta dosti manj učinkovit, se je odbornik s tega področja v imenu volivcev zavzemal za dokončno izgradnjo ceste Ajdovec - Brezova reber, ki bi omogočila prevoz in prešolanje učencev. Sporočil je, da so vaščani sami pripravili pomagati pri gradnji.

- V razpravi je bilo večkrat omenjeno, naj bi gospodarske organizacije do šolstva in naj bi ga izdatneje podpirale kot doslej.
- Takoj nato pa je član občinske skupščine Gustav Avbar zastavil vprašanje, kako naj bi potekalo takšno prelivanje sredstev, saj doslej ni bilo nobenih vodil in ne predpisov.

Predsednik skupščine Sergej Thorževskij je na posamezna vprašanja odgovarjal, še posebej pa je naglasil, da so mu težave s področja šolstva dobro znane in da jih moramo vsi skupaj reševati z največjo resnostjo, vendar so izhodišče za reševanje vseh teh problemov - sredstva. Dokler pa ni znana osnovna delitev proračunskih sredstev za leto 1964, ne moremo določiti, katere šole bomo gra-

dili in kdaj bomo pričeli z gradnjo, ker ne vemo, koliko denarja bo imela komuna za te namene. Skupščini je predlagal več sklepov in priporočil, da bi lahko opisane težave kar najhitreje reševali.

Napake bomo odpravili

Svet za šolstvo in telesno vzgojo naj bi skupno z medobčinskimi Zavodom za prosvetno-pedagoško službo proučil, na katerih šolah, ki imajo kombinirani pouk, bi lahko v bodoče delovali samostojni oddelki. Pregledal naj bi vse možnosti za prešolanje otrok s Polona v Prevoli in se dogovoril z občino Kočevje za sofinanciranje. Ugotovil naj bi, če ima šola v Bruniščah skupno s podružnično šolo Gabrje možnost, da se razvije v popolno osnovno šolo. Poleg tega mora zbrati podatke, ki so potrebni za razpravo o družinskih domovih in skupno s prosvetnimi podjetji pregledati vse možnosti za prevoz otrok, ki hodijo v šolo nad 4 km daleč. Ker bo mednarodna pomoč, ki so jo dobivale šolske mlečne kuhinje ukinjena, bo moral svet proučiti tudi pogoje za delovanje šolskih mlečnih kuhinj brez te pomoči.

Razen tega, je bil sprejet sklep, naj svet za šolstvo in medobčinska pedagoška služba uredita nekatere nepravilnosti s področja dela prosvetnih delavcev. Uskladitva naj sedanjemu neenotno učno obveznost, uredita predmetnike in učne načrte, ki jih nekateri spreminjajo po svoje, proučita delovne programe šol in ostalih vzgojno-izobraževalnih ustanov, določita število oddelkov, ki upravičujejo na šolah pomočnika upravitelja in tajnika ter število nadur, ki jih smejo poučevati upravitelj, učitelj, predmetni učitelj in profesor.

Nadurno delo bodo postopoma opravili z namestitvijo novih učnih moči, ki lahko delajo na več šolah. V bodoče pa je treba pri študentski politiki upoštevati predvsem študij tistih otrok, ki jih najbolj potrebujemo.

Prednost ima Posebna šola

Ker so razmere na Posebni šoli v Šmihelu najbolj pereče, je bilo sklenjeno, da bodo svet za prosveto in telesno vzgojo, medobčinski Zavod za prosvetno-pedagoško službo in oddelki za družbene službe takoj pomagali šoli do najmanj potrebnih prostorov deloma z doživajo provizorja na vrtu prosvetnega doma, deloma pa z dvema učilnicama iz Internata Majde Šilc.

Skupščina je bila mnenja, naj šolski odbor osnovne šole v Šmarjeti skusa čim ugodneje prodati stavbo, v kateri je delovala osnovna šola Šmarješke Toplice. Ta sredstva naj bi bila osnova za gradnjo novega šolskega poslopja. Dvorane družbenih organizacij in društev, ki jih uporabljajo šole za telesno vzgojo, so močno potrebne popravit in boljše vzdrževanja, zato bodo v prihodnje šole sklepale z lastniki pogodbe o višji najemini, družbeni sklad za šolstvo pa bo ta sredstva nadoknadil.

Kako bo s stanovanji in dohodki?

Posebnih sprememb si ne kaže obetati, skupščina pa je dala priporočilo upravnemu odboru stanovanjskega sklada, naj v družbenem planu za prihodnje leto rezervira del sredstev za šole in ostale vzgojno-izobraževalne ustanove, in naj jim nudi kredite pod čim ugodnejšimi pogoji. Potemtakem naj bi 80 odst. sredstev za gradnjo stanovanj dobili iz sklada, 20 odst. pa naj bi dala šola iz občinskega proračuna. Šolski kolektiv naj odloči, kdo je najbolj potreben stanovanja in komu ga bodo kupili.

Šolam, ki uspešno izvajajo svoj delovni program in se uveljavljajo kot kulturna žarišča v svojem okolju, bo družbeni sklad za šolstvo zagotovil posebne nagrade ob koncu šolskega leta.

Predsednik skupščine je priporočil šolam, naj pri sestavi pravilnikov o delovni osebnih dohodkov upoštevajo obseg in kvaliteto dela posameznika in predlog sindikata, naj bo dohodek kot celota gibljiv. Skupščina je bila mnenja, naj bi v nagrajevanju prosvetnih delavcev čimprej dosegli skladnost z ostalimi javnimi službami v občini in okraju.

Šolskim odborom podaljšana mandatna doba

Sole prav zdaj pripravljajo statute, ki bodo sprejeti do aprila 1964, zato ne bi bilo umestno, da bi medtem menjale organe upravljanja. Člani obeh zborov skupščine so sprejeli sklep, naj se mandatna doba šolskim odborom podaljša do sprejetja novih statotov. Sele potem naj bi šole dobile nove šolske svete, kakor se bodo poslej imenovali. V razpravi so poudarili tudi, da je za šolo zelo važno, kdo so člani upravne organe, in da bi bilo prav, če bi imele šole pri izbiri vsaj posvetovalno pravico.

To in ono iz Suhe krajine

Pred kratkim so v kmetijskih združenjih v Žužemberku začeli razpravljati o osnutku kmetijskega načrta za leto 1964. Osnutek akcijskega na-

Še tri iz Šmarjete

Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev v Šmarjeti je imelo 24. novembra redni letni občni zbor. Udeležilo se ga je 60 odst. vseh članov. Ugotovili so, da je bila organizacija sicer delavna, večjega uspeha pa ni bilo, ker se člani niso dovolj redno udeleževali sej, predavanj in sestankov, ki jih je prirejala. Na občnem zboru so izvolili novo vodstvo.

Za proslavo dneva republike so v Šmarjeti priredili mladinci pester program ter predvajali tudi enodejansko »Laški fantjes«. Po programu so sprejeli v pionirsko organizacijo 34 oseb, nov s šmarješke in 20 z belocerkovske šole. Pionirje je po sprejemu pogostila organizacija SZDL iz Šmarjete.

Cesta Mirna peč—postaja—Poljane ne bo več kotanjasta!

Na zadnji seji občinske skupščine Novo mesto je bil sprejet odlok, da se cesta Mirna peč—postaja—Dolenja vas—Hrastje—Poljane uvrsti med ceste IV. reda in bo odslej redno vzdrževana. Omenjeni odcep ceste je lani izpadel od ceste III. reda, ni bil uvrščen niti med ceste IV. reda, zato zanj nihče ni skrbel in je bil zaradi velikih kotanj predmet kritike tamkajšnjega prebivalstva.

Odborniki so predlagali, naj to cesto, ki je močno obremenjena, čimprej dokončno uredi.

V Šentjerneju vsak teden predavanje

9. decembra zvečer je bila v Šentjerneju svečana otvoritev šole za življenje. Poleg predstavnikov občinskega komiteja ZMS in domačih predstavnikov političnih in drugih organizacij se je na otvoritvi zbralo tudi okrog 40 mladincev iz delovnih kolektivov ter kmečkih fantov in deklet, ki bodo obiskovali predavanja v okviru te šole. Na 24 predavanjih, ki bodo vsak teden po eno vse zim-

ske mesece, bodo predavatelji obdelali predvsem tri važnejše teme: oblikovanje osebnosti, odnose med spoloma in oblikovanje svetovnega in življenjskega nazora. Na šoli za življenje, ki jo je v sodelovanju z občinskim komitejem ZMS priredila delavska univerza iz Novega mesta, bodo predavali prosvetni, zdravstveni in drugi delavci v občini.

Občinski odbor Socialistične zveze v Novem mestu je nedavno sklical sektorska posvetovanja in z vodstvi krajevnih organizacij razpravljati o pereči problematiki, kadrovski zasedbi in možnosti za dejavnost v tej ali oni obliki. Sadeve teh posvetovanj je na seji 9. decembra obravnaval izvršni odbor obč. odbora SZDL ter ugotovil dejansko stanje na območju krajevnih organizacij. Sodeč po po-

POŽIVITEV DELA SOCIALISTIČNE ZVEZE Z OSEBNIMI STIKI

manjkljivi udeležbi članov vodstev krajevnih organizacij na teh posvetovanjih je ponekod v organizacijah SZDL zelo šibka kadrovska zasedba, spričo česar je bila tudi dejavnost v okviru teh organizacij skrajno nezadovoljiva. Tega pa ne bi mogli trditi za problematiko, ki je na vseh območjih zelo pereča in pestra ter se kar sama od sebe ponuja v obravnavo. Seveda ni bilo ljudi, ki bi jo načeli, oziroma še manj spodbud za reševanje. Izvršni odbor vidi delno rešitev za izboljšanje stanja v pozitivni osebnih stikov z vodstvi krajevnih organizacij. Administrativno obveščanje in reševanje perečih problemov prek raznih okrožnic in drugih podobnih aktov je po sodbi tega organa zelo pristranska in nezadostna pomoč krajevnim organizacijam, čedalje pogosteje iščejo osebne stike. Temu vprašanju bo treba v prihodnje posvetiti večjo pozornost in na ta način po možnosti vsaj

To in ono iz Suhe krajine

Kmetijski program je važen predvsem zato, ker bo obravnaval oskrbovanje družbenih kmetijskih obratov s teleti in senom.

Nedavno so dobili na hinskem območju prvi televizijski sprejemnik. Namestili so ga v prostorih osnovne šole v Prevolah. Za televizijski program je veliko zanimanja med starejšimi in mladino. Televizor so kupili s prostovoljnimi prispevki prebivalcev, ustrezno akcijo pa je vodila tamkajšnja organizacija Socialistične zveze. Pomagal je tudi občinski odbor SZDL iz Novega mesta. Televizor je za suhokranjske predele velika pridobitev.

ŠMIHEL: sprejeli smo pionirje

Društvo prijateljev mladine je skupno s šolo in starešinskim svetom šmihelske šole priredilo svečano proslavo dneva republike, združeno s sprejemom otrobanov v pionirsko organizacijo. Na prireditvi so novim pionirskom načelniki razredov zavezali rutke in jim izročili kape z značko. Vsak na novo sprejeti pionirček je dobil tudi knjižico »Pravila Zveze pionirjev Slovenije« s posvetilom. Pionirčke je na slavnosti pozdravil predsednik pionirskega starešinskega sveta tov. Karel Adam in jim čestital za praznik, oni pa so mu izročili šopek nagejnov. Po prireditvi so bili pionirčki pogoščeni. Kolektiv otroškega vrta v Kandiji pa je povabil osebne na svojo prireditev in jih pogostil. Pristrčna prireditev je uspela zato, ker so v njej sodelovali pionirska organizacija, šola, pionirski starešinski svet in DPM.

Novomeška kronika

Zvedeli smo, da bo tudi letos dedek Mraz obiskal naše mesto in nekatere okoliske kraje, osrednja prireditve pa bo 27. in 28. decembra na novomeškem Glavnem trgu. Tisti, ki bodo od njegovega stitaba prejeli prošnjo za denarno pomoč, naj skušajo ustreči, da bo prireditve, ki je namenjena vsem malikom, kar najlepše uspela.

Trgovine so se v zadnjem času bogato založile z blagom za ženske večerne obleke, ki je razstavljeno po vseh izložbah. Izbrja je precejšnja, cene dostopne, zato bodo morale šivilje pred novim letom najbrž zavlati rokave.

Zlina je tu! Zadnje dni, ko je toplomer pokazal v jutranjih urah nekaj stopinj pod ničlo, smo prestopili resnični prag zime. Pretekli teden je nekaj časa celo netahtal sneg, vendar je sproti kopenel. V mestu ga na strehah in po tleh še nismo videli. Toliko bolj!

Na tržnici so številne gospodinje pretekli ponedeljek kupovale največ jajca, ki so bila tokrat cenejša kot običajno. Kmetice so sicer cene postavljale različno od 40 do 50 din, vendar je bilo jajc dovolj in so kosare izpraznile le tiste, ki so jih prodajale ceneje.

KADAR NI LUNE...

Del ceste, ki se vije po središču mesta od industrije obutve do Kosičlove ceste, je dobro razsvetljen, od tod dalje pa vlada popolna tema, razsvetljujejo jo le vozila, ki svigajo v obe smeri. Kadar ni lune, je tema kot v rogu, in vendar je ob cesti mnogo novih hiš, tu je pekarna, skladišče velikega podjetja, novi gasilski dom, pokopališče, veterinarska bolnica, sečnjice in tovarna zdravil.

Prebivalci tega predela si upravičeno žele cestne razsvetljave, rasti tisti, ki so zaposleni v mestu in se zvečer vračajo domov. Razen tega je iz Ločne in Mačkoveca precej šoloobveznih otrok, ki se prav tako zvečer vračajo od popoldanskega pouka.

AVTOPROMET »GURJANCI« — NOVO MESTO

VOZNI RED

za avtobusno linijo

ŽUŽEMBERK—DOBRNIC—TREBNJE—MIRNA PEČ—NOVO MESTO

Avtobus obratuje samo ob delavnikih			
1	km	Postaje	2
6.15		ŽUŽEMBERK	15.00
6.30	7	DOBRNIC	14.45
6.55			14.25
	11	TREBNJE	
7.00			14.15
7.30	30	MIRNA PEČ	13.45
7.45	40	NOVO MESTO	13.30

OPOMBA: Avtobus bo pričel obratovati 16. decembra 1963. V Trebnjem ima avtobus zvezo z avtobusom iz Ljubljane in proti Ljubljani.

Sedem let med Bizeljanci

Minilo je sedem let, odkar je prišel na Bizeljsko zdravnik dr. Franc Kocjan. Prišel je na »prazno«, kot pravimo. Saj takrat nismo imeli niti prostora, ki bi bil primeren za ambulanto. Dr. Kocjan je bil novinec, kljub temu pa ni izgubil vere v bodočnost. Vživel se je v poklic in v vse težave, ki so ga pri tem spremljale. Opravljal je delo vestno, znal je sočustvovati z ljudmi, ki so se zatekli k njemu po pomoč, nikdar ni težkal spodbudnih in bodrilnih besed, marsikomu pa je pomagal, čeprav je vedel, da ne bo zmožl denarja.

Poleg napornega dela v ambulanti, kjer je predsedel mnoge dni in ure, je našel čas za razmišljanja o zdravstveni

crte, je dr. Kocjan odšel na novo delovno mesto. Vsem nam je bilo težko, ko nas je zapustil. Bil je domač in vedno voljan pomagati. Da bi se mu vsaj malo oddolžili za vse, kar nam je storil dobrega, smo dr. Kocjana in njegovo ženo Majdo za dan republike povabili na proslavo in mu kot skromen spomin na naše gorce in na nas, ki na njih prebivamo, izročili

SEVNICA: center za prvo pomoč

Pred kratkim so v Sevnici ustanovili občinski center za prvo pomoč. V njem so zdravniki, zdravstveni delavci, zastopnik narodne obrambe, predstavniki socialnega skrbstva in gospodarskih organizacij. Center so na sestanku aktivistov RK ustanovili z namenom, da bi usposobili ljudi za prvo pomoč, hitro in pravilno pomoč pri vrsti nezgod v gospodarskih organizacijah in drugod.

umetniško sliko bizeljskega hribčka, delo akad. slikarja profesorja Kuglerja. Na poslovilnem večeru po proslavi so dr. Kocjanu izrekli priznanje za njegov trud predstavniki vseh množičnih organizacij. Bizeljanci ga bodo ohranili v svetlem spominu in kadarkoli ga bo pot še zanesla med nas, nam bo srečanje z njim prijetno!

BIZELJANCI

V treh letih bodo za to pripravili najmanj desetino zaposlenih pri vsakem kolektivu.

10. decembra so se v ta namen pričeli prvi tečajji za prvo pomoč. Trajali bodo 80 ur, predavanja pa bodo v dvorani občinske skupščine. Taki tečajji bodo tudi v obratu krmeljske »Metalne«, v pekarni in krmeljski podružnici »Lisec«. Tudi na podeželju se bodo pričeli podobni tečajji, ki bodo trajali do 20 ur.

S. Sk.

postaji na Bizeljskem. V mislih je snoval stavbo, v katero se bodo okoliški prebivalci zatekali po zdravniško pomoč, stavbo, kakršna bo lahko nudila mnogo več kot rena ambulanta, v kateri je začel. Prepričeval je oblastvene organe, jih seznanjal z načrti in potrebami, govoril o velikem pomenu zdravstvene službe in končno uspel. Prebivalci smo ga, takoj ko je prišel, vzljubili in sprejeli za svojega.

Na Bizeljskem imamo danes lepo zdravstveno postajo, ki je v novi stavbi, v neposredni bližini pa je stanovanjski blok za zdravstvene delavce. Ko je uresničil svoje na-

8. decembra so se zbrali v sindikalni dvorani novomeški taborniki, da bi pregledali delo preteklega leta in pripravili načrt za prihodnje leto.

Ugotovili smo, da je prisotnih je okrog štirideset tabornikov, od tega le šest deklet. Kje so taborniki, ki so nekod pridno hodili na sestanke in izlete, akcije, taborjenja in postavljali številne ekipe na mnogobojnih? Spomnimo se tudi občinskih zborov: dvorana JLA je bila nabita, po stenah so bile razobešene table s slikami vodov, klubov in čet. Med taborniki smo takrat lahko opazili predstavnike drugih organizacij, slišali smo pohvale, z veseljem ugotavljali, da smo najboljša enota in da je bilo naše delo v preteklem letu plodno. Danes pa moramo na žalost ugotoviti, da taborništvu v Novem mestu naglo pada. Ko smo poslušali poročila, smo lahko slišali le: ne hodijo na sestanke, nimamo vodnikov, ni interesa za taborništvu itd. Ne moremo sicer reči, da je bilo delo v celoti slabo, toda največja napaka je bila ta, da so bile akcije neorganizirane. Organizacija pa je tu najvažnejša. Zgodilo se je, da so za nekatere akcije zvedeli člani žele po njej. Čla-

ni odreda so se razdelili v klube. Ti so sicer delali, toda njihovo delo je bilo omejeno le na njihove člane, medtem ko skupne povezave ni bilo. Ugotovili smo, da je še največ delal klub »Porečanov«. To je do sedaj edini klub te vrste v Sloveniji in delo v preteklem letu je bilo plodno, zanimivo in prijetno, saj je priredil nekaj prav zanimivih izletov po Krki.

Najmlajši taborniki — medvedki in čebelice so ponovno zaživeli. Naredili so še nekaj četnih izletov, sestanke pa imajo vsak teden. Ugotovili smo tudi, da ni prisoten niti en član čete Prijateljev Krke s učiteljskega. Tudi tam je delo zamrlo, kljub temu da so bili na lanskem vodniškem in tudi sodniškem tečaju člani te čete.

Ze dolgo premišljujemo, kako bi oživili četo na gimnaziji. Razen dveh ali treh članov kluba Orion ni nobenega voda, kljub temu da

je med gimnazijci precej starih tabornikov. Ti pa se prištevajo k tabornikom le še na novoletni častniki.

Izvoljena je bila nova odredova uprava. Sestavlja jo trinajst članov, ki se bodo razen po osnovnih funkcijah razdelili v posamezne komisije. Odredova uprava se bo še ta teden sestala na prvi seji, kjer bo obravnavala sklepe z občnega zbora, in sicer glede ureditve članstva, članarine, uniformiranja članstva, ustanavljanja novih čet in klubov ter organiziranja akcij. Vsi želimo, da bi sklepi postali resnica, da bomo z veseljem gledali na skupine tabornikov, kako odhajajo na taborjenja in izlete in da bomo zopet slišali pok petarde, ki oznanja taborniško akcijo Hegalec. Takrat bomo vsi vedeli, da so v Novem mestu še mladi ljudje, ki cenijo naravo, in ne le filme in zabavo

Maja Klemenčič

„JUTRANJKA“: novi prostori

in oddelek na Senovem?

Okrog 160 žena in deklet z območja, ki se razprostira od Trebnjega do Dobove in vključuje sevniško občino, se na toliko in toliko časa oglašajo v Sevnici. Ne iščejo zaposlitve, ampak pridejo s povsem drugim namenom. Kdor jih natančneje opazuje, ugotovi, da so takih obiskov vane. Po ena ali po dve hkrati potrka na vrata konfekcije »Jutranjke«. Tam v obiskovalkah takoj spoznajo svoje sodelavke. »Novinke oddajo večje zavoje in prejmejo nove zavoje z blagom za športne hlačke, ki jih bodo naredile doma. »Jutranjka« tako poveča promet za 8 milijonov dinarjev, marljive kooperantke — izdelovalke na domu — pa zaslužijo tudi okrog 25.000 dinarjev na mesec.

V zasebno izdelavo odda

»Jutranjka« predvsem preproste kroje, medtem ko po težjih krojih izdelujejo v podjetju. V prihodnjem letu se bo »Jutranjka« specializirala zlasti za izdelovanje otroške konfekcije in vseh vrst kopalk. Te izdelke bodo začeli tudi izvažati. Predvideli so, da bi »Jutranjka« lahko izvozila za okrog 100 tisoč dolarjev tega blaga.

Seveda bo to izvedljivo, če se bo »Jutranjka« posrečilo izvesti program za povečanje proizvodnih in drugih zmogljivosti. V letu 1964 nameravajo graditi proizvodne prostore za 260 ljudi. Tu je všteto tudi 120 delavcev, ki jih nameravajo zaposliti po uspehi rekonstrukciji. Rekonstrukcijske načrte so že iz-

delali, da jih bodo lahko uresničili, pa bodo potrebovali okrog 60 milijonov dinarjev.

Leto 1964 utegne biti za »Jutranjko« uspešno še v drugem pogledu. Menijo, da se bo to morda le uresničili načrti, da bi odprli svoj obrat tudi na Senovem in zaposlili okrog 100 tamošnjih delavk. Tako bi, uspešno sodelovali pri zaposlovanju ženske delovne sile na Senovem, kjer je to vprašanje zelo pereče.

Ne tarnajte, da iz vaše občine ni dovolj člankov v komunskem glasilu! Raje se odločite in napišite primeren prispevek, ki bo koristil vsem

Obračun gorjanskih tabornikov

8. decembra so se zbrali v sindikalni dvorani novomeški taborniki, da bi pregledali delo preteklega leta in pripravili načrt za prihodnje leto.

Ugotovili smo, da je prisotnih je okrog štirideset tabornikov, od tega le šest deklet. Kje so taborniki, ki so nekod pridno hodili na sestanke in izlete, akcije, taborjenja in postavljali številne ekipe na mnogobojnih? Spomnimo se tudi občinskih zborov: dvorana JLA je bila nabita, po stenah so bile razobešene table s slikami vodov, klubov in čet. Med taborniki smo takrat lahko opazili predstavnike drugih organizacij, slišali smo pohvale, z veseljem ugotavljali, da smo najboljša enota in da je bilo naše delo v preteklem letu plodno. Danes pa moramo na žalost ugotoviti, da taborništvu v Novem mestu naglo pada. Ko smo poslušali poročila, smo lahko slišali le: ne hodijo na sestanke, nimamo vodnikov, ni interesa za taborništvu itd. Ne moremo sicer reči, da je bilo delo v celoti slabo, toda največja napaka je bila ta, da so bile akcije neorganizirane. Organizacija pa je tu najvažnejša. Zgodilo se je, da so za nekatere akcije zvedeli člani žele po njej. Čla-

ni odreda so se razdelili v klube. Ti so sicer delali, toda njihovo delo je bilo omejeno le na njihove člane, medtem ko skupne povezave ni bilo. Ugotovili smo, da je še največ delal klub »Porečanov«. To je do sedaj edini klub te vrste v Sloveniji in delo v preteklem letu je bilo plodno, zanimivo in prijetno, saj je priredil nekaj prav zanimivih izletov po Krki.

Najmlajši taborniki — medvedki in čebelice so ponovno zaživeli. Naredili so še nekaj četnih izletov, sestanke pa imajo vsak teden. Ugotovili smo tudi, da ni prisoten niti en član čete Prijateljev Krke s učiteljskega. Tudi tam je delo zamrlo, kljub temu da so bili na lanskem vodniškem in tudi sodniškem tečaju člani te čete.

Ze dolgo premišljujemo, kako bi oživili četo na gimnaziji. Razen dveh ali treh članov kluba Orion ni nobenega voda, kljub temu da

je med gimnazijci precej starih tabornikov. Ti pa se prištevajo k tabornikom le še na novoletni častniki.

Izvoljena je bila nova odredova uprava. Sestavlja jo trinajst članov, ki se bodo razen po osnovnih funkcijah razdelili v posamezne komisije. Odredova uprava se bo še ta teden sestala na prvi seji, kjer bo obravnavala sklepe z občnega zbora, in sicer glede ureditve članstva, članarine, uniformiranja članstva, ustanavljanja novih čet in klubov ter organiziranja akcij. Vsi želimo, da bi sklepi postali resnica, da bomo z veseljem gledali na skupine tabornikov, kako odhajajo na taborjenja in izlete in da bomo zopet slišali pok petarde, ki oznanja taborniško akcijo Hegalec. Takrat bomo vsi vedeli, da so v Novem mestu še mladi ljudje, ki cenijo naravo, in ne le filme in zabavo

Maja Klemenčič

Motiv iz meglene Brestanice

Otvoritev rokometnega igrišča

8. decembra je bil v Metliki odigran rokometni turnir v počastitev novega asfalnega igrišča. Partizan Metlika bo lahko v spomladanskem delu medobčinske lige že tekmoval na domačem igrišču in se boril za vstop v ljubljansko podvežo.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

Gimnazija, Črnomelj	4	43	32	7
Osmošolec, Črnomelj	4	37	39	6
Učiteljske, N. m.	4	41	31	5
Belt, Črnomelj	4	21	27	2
Partizan, Metlika	4	27	40	0

Rezultati posameznih tekem: Metlika : Belt 0:6, Osmošolec : Me-

tlika 13:10, Osmošolec : Belt 7:6, Gimnazija : Učiteljske 10:10, Učiteljske : Metlika 9:6, Učiteljske : Belt 14:4, Gimnazija : Osmošolec 15:6, Gimnazija : Belt 6:5, Učiteljske : Osmošolec 8:11, Metlika : Gimnazija 11:12.

Organizacija turnirja pa ni bila v redu. Goli so bili še brez mrež, kar je povzročilo nemalo preprirov na igrišču, sodnikov ni bilo, tako da so morali soditi igralci sami. Obljube s fizičnim obračunavanjem in izpadi igralcev so se vrstili v vseh igrah. Igralec in sodnik Nace Černec iz Črnomlja ter vratar Metlike sta se na tekmi dokaj nešportno obnašala.

Z DOPISNICO - po 50 000 dinarjev!

Če že dobivate naš tednik na svoj domači naslov, za vas sploh ni prepozno! Prekasno pa tudi ni za tiste, ki si bodo DOLENJSKI LIST naročili vsaj do 31. decembra 1963 — zakaj vsi

stari in novi naročniki našega časnika bodo sodelovali v VELIKEM NAGRADNEM ŽREBANJU ob petnajstletnici izhajanja Dolenjskega lista, ki bo 17. februarja 1964!

Takrat bomo razdelili

71 nagrad

Naročnik, ki bo izžreban prvi, bo dobil 50.000 dinarjev; sledilo bo 15 nagrad po 5.000 din, nato še 25 nagrad po 2.000 din, 30 naročnikom pa bomo podaljšali celoletno naročnino.

Skupno bomo torej razdelili ob našem jubileju med naročnike DOLENJSKEGA LISTA v denarju in naročninah 202.000 dinarjev.

ZATO: Če še nimate Dolenjskega lista, ima naročilnico za vas vaš pismonoša — treba jo je samo podpisati in že prihodnji teden boste dobivali naš tednik domov. Lahko pa nam pišete tudi sami na naslov:

DOLENJSKI LIST · Novo mesto, p. p. 33

ZA ZDRAVE ZOBE

Dr. Franc Humar je v zobni ambulanti v Krmelju pravkar zdravil zob neki starejši tovarišici. Takoj je bil pri volji za kratek razgovor.

— V naši zobni ambulanti že dve leti opravljamo sistematične preglede zob za šolske otroke. Šolarje v Krmelju, Tržišču, na Kalu, Velikem Cirkniku in Telčah smo že pregledali. Po vnaprej pripravljenem načrtu pripelje učitelj vsakokrat po en razred. Šolarjem pregledamo zobje in ga tudi ozdravimo. Ko je v enem razredu to opravljeno, pride na vrsto naslednji. Zadnja je prišla na

Skupino otrok iz šentjanske šole smo srečali v čakalnici ambulante v Krmelju. Prišli so na obvezni pregled zobovja: to pomembno akcijo izvaja zobna ambulanta sevniškega zdravstvenega doma po vseh šolah v občini! Pohvalili smo mlade junake, ki se prav nič ne boje zobozdravnika, saj vedo, da jim bo samo pomagal

vrsto šentjanska šola in prav danes čakajo šolarčki iz enega razreda v čakalnici. Zobna ambulanta dela enkrat na teden. Prednost imajo šolski otroci, nato pa pridejo na vrsto tudi ostali pacienti. Teh je manj, ker so okoličani največ kmetje in nimajo pravice do brezplačnega zdravljenja zob. Njim nudimo svoje usluge največ pozimi. Če bi uvedli razširjeno kmečko zavarovanje, pa bi v Krmelju potrebovali stalnega stomatologa.

Tako je končal dr. Humar. — Okoliškim prebivalcem v premislek naj dodamo samo to: all se sploh zavedajo, koliko je storjenega s sistematičnimi pregledi in zdravljenjem zob pri otrocih? Vsak, kdor je zanemaril zobovje v mladosti, to bridko občutil

Dolenjski jadralni center dobi novo jadralno letalo

Dolenjski jadralni center bi nujno potreboval za še uspešnejše delovanje jadralno letalo. Ker sam nima denarja za nakup in ne pogojev za najetje posojila, je prosil občinsko skupščino Novo mesto, naj najame zanj pri Komunalni banki posojilo v višini 885.000 din. Pogoji za nakup enosedelnega jadralnega letala tipa »Vaja« so zelo

ugodni, saj je na polno ceno letala 1.554.000 din priznan regres v višini 964.000 din.

Odborniki novomeške občinske skupščine so o tem na svoji zadnji seji 5. decembra razpravljali in sklenili, da bo občinska skupščina najela omenjeno posojilo za dobo treh let s pogojem, da bo Dolenjski letalski center posojilo sam plačeval.

Deset let Pionirjevih kegljačev

Letos slavi kegljaški klub Pionirja desetletnico ustanovitve. Proslavil jo je s turnirjem v borbenih igrah. Najlepše priznanje pa so si ob desetletnici zaslužili sami kegljači z letošnjim drugim mestom v Sloveniji in tretjim v Jugoslaviji v borbenih igrah, in to kljub temu, da imajo samo enozestno kegljišče.

Ze v soboto so nastopili tisti, ki so pričeli igrati pred desetimi leti, skupaj je prišlo na kegljišče devet članov in tri članice. Med njimi še vedno nastopajo v Pionirjevi ekipi Stepec, Zidanek, Drenovec, Joža Osolinik in Anica Ljublj. Na turnir je Pionir povabil odlično ekipo Triglava iz Kranja (letošnji republiški prvak), Zidarja iz Kočevja in Lokomotivo iz Ljubljane. V prvem srečanju je Lokomotiva dosegla 329, Zidar pa 294 kegljev. Vsi so pričakovali ogorčeno borbo med Triglavom in domačim Pionirjem. Tokrat so domačini zaigrali v pravi formi in pokazali igro s državnega in republiškega prvenstva. Triglav je kmalu zaostal in Pionir je dosegel odličan rezultat 425 kegljev ter tudi s tem dostojno proslavil svoj praznik.

Končni vrstni red: Pionir 425, Triglav 332, Lokomotiva 329 in Zidar 294. (en)

Brežiške športne novice

Brežiški športniki so v okviru praznika republike tekmovali 30. novembra v Bregani. V nogometu so se pomerile ekipe Brežic in Bregane. Rezultat: 5:3 (2:0). Brežiško moštvo je ojačil član »NK Kladičar« iz Celja Binžovskega, ki je Brežičan in je dosegel dva gola. Na tekmi se je izkazal tudi Marko Zupančič s tremi goli. Tekmo je gledalo 200 gledalcev.

Sodelovali so tudi rokometisti. Tekma med Brežičani in Bregano v malem rokometu se je končala z rezultatom 29:20 v korist brežiških rokometišev. Brežičani so nastopili brez igralca Knježeviča. Najboljši je bil trener ekipe Šetinc.

Odbojarska reprezentanca Brežic je bila edina, ki je klonila pred boljšimi igralci Bregane, in sicer z rezultatom 3:2. A. B.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 13. decembra — Lucija Sobota, 14. decembra — Vojmir Nedelja, 15. decembra — Ljubica Ponedeljek, 16. decembra — Albin Torek, 17. decembra — Lazar Sreda, 18. decembra — Rastojce Četrtek, 19. decembra — Darjo

ČESTITKI

Miki Knafelje, uslužbenki KB Novo mesto — čestitata za življenjski praznik — Martina in Lenca.

Jožetu Zupanciču, ki služi vojaški rok pri gardi v Beogradu, vse lepo za dvajseti rojstni dan želijo: brata in sestra.

ZAHVALE

ZAHVALA

Ob teži izgubi našega skrbnega moža in ata

ALOJZA (ALOJZIJA) PETRETA iz Dol. Siraže

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, mu darovali prekrasno cvetje, šopke in vence ter nam ustno ali pisмено izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Sajetu, dr. Vodniku, dr. Savlju ter strojnemu osebju kirurškega oddelka za pomoč in skrb v času njegove bolezni. Nadalje se iskreno zahvaljujemo prijateljem, govornikom političnih in družbenih organizacij, straški godbi, pevcem »Dušana Jerebca iz Novega mesta ter vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili njegov spomin!

Zena Jospina, sin Slavko z družino, Faleskijevi ter ostali sorodniki.

Za vedno je zaprl svoje trudne oči naš skrbni mož in oče
ALOJZIJE BOHTE
iz Malih Brunic.

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali številne vence in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo »Sadju-zelenjavu in »Obrotniku iz Novega mesta.

Vsem najlepša hvala!
Zalujoči: žena Marija in hčerke z družinami.

Ob smrti naše mame
CECILIJE MIŠIAK
iz Vrha 9

se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali in spremlili mamo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo svojim sosedom, dr. Vodniku za zdravniško nego, kolektivno Opekarno Zalog za venco in duhovščini za zadnje spremstvo.

Zalujoči: mož in otroci z družinami.

KLIČOGLASE

PRODAM avto DKW-F-8 generalno popravljeno. — Pečarič, Novo mesto, Prečna 9.

PRODAM otroško posteljico z vložkom. Ivan Kastelic, Novo mesto, Bršljin 19.

TAKOJ SPREJMEM betonerja, brusarja in delavca za izdelovanje cementnih cevi. Plača po dogovoru. Ivan Sedelj, cementni izdelki, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta VIII-12.

PRAZNO SOBO oddam dvema fantoma v okolici Novega mesta. Naslov v upravi lista. (3455-63)

NAJDI TELJA debelejšje zlate verižice, izgubljene 8. decembra od »Metropolis« prek Glavnega trga do Doma JLA, prosim, naj jo proti nagradi vrne v frizerski salon »Smile«.

KMETIJSKA SOLA GRM, Novo mesto, išče oskrbovalca vinograde v Smolenji vasi. Pogoji za sprejem: kvalificiran vinogradniški delavec. Nastop službe 1. marca 1964. Družinsko stanovanje na razpolago. Plača po pravilniku sole. Ponudbe pošljite na Kmetijsko solo Grm.

KMETIJSKA SOLA GRM, Novo mesto, ima na zalogi sadiko jablan. Cena za kos 200 do 250 dinarjev, franco Grm.

KINO

Brestanica: 14. in 15. XII. ameriški barvni film »Nekateri so prišli«. 11. XII. francoski film »Kamikaze — piloti samomorilci«.

Črnomelj: 13. in 15. XII. ameriški barvni film »Serenada velike ljubezni«. 17. in 18. XII. francoski film »Mrka«.

Dol. Toplice: 14. in 15. XII. »Kralj čardaš«.

Kostanjevica: 15. XII. nemški barvni film »Esnapski tiger«.

Metlika: 14. in 15. XII. španski film »Prodajalka vijolice«. 18. XII. ameriški film »Pogumni podvig«.

Mokronog: 14. in 15. XII. francoski film »Tili Ullenspiegel«. 18. XII. sovjetski film »Ivanova mladost«.

Novo mesto — Krka: Od 14. do 16. XII. francosko-italijanski film »Preganjani ljubimci«. 14. in 15. XII. sovjetski barvni film »Tija Muroveca — mladinski program«. 17. in 18. XII. italijanski film »Poje z namizje«.

Novo mesto — Dom JLA: od 12. do 15. XII. francoski film »Poverljivi ženski«. 17. in 18. XII. zahodnonemški film »Draga, ostani z menoj«.

Siraže: 14. in 15. XII. italijanski film »Nevarne žene«.

Sevnica: 14. in 15. XII. francosko-nemški film »Tili Ullenspiegel«. 18. XII. francosko-italijanski film »Margret postavlja zanke«.

Sentjernej: 14. in 15. XII. film »Tobi Taylor«.

Smarjeta: 14. in 15. XII. slovenski film »Na svoji zemlji«.

Trebnje: 14. in 15. XII. ameriški barvni film »Konjeniki«.

Zalumbek: 15. XII. ameriški film »Ko je kraljevala komedija«.

MLAJŠO USLUŽBENKO
— tudi začetnico —
z znanjem strojepisja sprejme
v stalno zaposlitev manjša ustanova v Novem mestu. Stanovanja nimamo. Osebnih dohodkov po dogovoru. Pisemne ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih služb oz. šolanja pošljite upravi Dolenjskega lista, Novo mesto, p. p. 33 — pod šifro: »VESTNO DELO«. Nastop službe: takoj.

iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Rozalija Osojnik iz Vidna-Krškega — Bojana, Stefica Jagarič iz Klanjca — dečka, Marija Arh iz Hraštja — Darjo,

Čilka Katič iz Drnovega — Darjo, Terezija Span iz Spodnjega Starega grada — Jasno, Alojzija Serbec iz Armeškega — Silvestra in Mileno, Desanka Stankovič iz Brezice — Saša, Stefan Sinko iz Ponikve — Franca.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD METLIKA
V novembru je bila izven bolnišnice rojena 1 deklica.

Poročili so se: Franc Štemberger, radiomehanik iz Dobravice pri Sentjerneju, in Marija Težak, bolničarka iz Novega mesta; Jožef Geršič, delavec iz Dolenjega Suhorja, in Martina Kapušin, delavka iz Metlike.

Umrli so: Ana Nemančič, gospodinja iz Metlike, 76 let; Marija Dragovan, užitkarica iz Trnovca, 87 let; Stanko Brodarič, posestnik iz Rosalnice, 51 let; Anton Ambrožič, delavec iz Breče vasi, 33 let; Barbara Videtič, poljedelka iz Breče vasi, 83 let; Janez Prosenik, posestnik iz Metlike, 67 let; Marija Zaveršnik, gospodinja iz Metlike, 83 let.

MATICNI URAD SEMIC
Izven bolnišnice je bila v novembru rojena 1 deklica.

Poročili so se: Ivan Grbac, upokojenec, in Ana Troje, gospodinja iz Zablance, 76 let; Franc Senica, tapetnik iz Črnomlja, 44 let; Mara Badovince, posestnica iz Badovince, 74 let; Alojz Zupancič, posestnik iz Kratine, 56 let.

nja, oba iz Semiča; Martin Adlešič, uslužbenec iz Velikega Nerajca, in Antonija Rozman, uslužbenka iz Sel pri Semiču; Anton Vukčič, poljedelec iz Zelebeja, in Ana Kofalt, poljedelka iz Kravčevega vrha; Jožef Rozman, delavec, in Terezija Bedek, delavka, oba iz Kota pri Semiču.

Umrli sta: Antonija Gregorič, kmečka delavka iz Sel pri Semiču, 41 let; Jakob Kamp, kolarški mojster iz Stranske vasi, 73 let.

MATICNI URAD NOVO MESTO

Od 2. do 9. decembra je bilo rojenih 10 dečkov in 13 deklic.

Poročila sta se: Jože Brudar, upokojenec iz Gotne vasi, in Franciška Božič, trgovska pomočnica iz Podgrada.

Umrli so: Jože Verce, župnik iz Zablance, 76 let; Franc Senica, tapetnik iz Črnomlja, 44 let; Mara Badovince, posestnica iz Badovince, 74 let; Alojz Zupancič, posestnik iz Kratine, 56 let.

**INDUSTRIJA
MOTORNH
VOZIL
NOVO
MESTO**

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. VK avtomehanike
2. KV avtomehanike
3. KV strugarje
4. KV rezkarje
5. KV strojne ključavničarje
6. VK ključavničarje
7. KV ključavničarje
8. VK kleparje
9. KV kleparje
10. KV brusilce — ostrilce
11. NKV delavce za delo v proizvodnji

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe. Pod 11. zaželeno moška delovna sila.

Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe gornjemu naslovu.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 4.05, 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.00 do 8.00.

PETEK, 13. DECEMBRA: 8.05 Z narodno pesmijo krizem po Franciji. 9.25 »Vtisi iz Italije« — simfonična suita Gustava Charpentiera. 10.35 Novost na knjižni polci. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — Inž. Mileva Kač: Zavarujmo trajne nasade proti voluharju. 12.25 Ansambel Borisa Franka s pevc. 13.30 Ljudske pismi in pesni v umetnih preobrazbah. 14.35 Domače s vokalnimi in instrumentalnimi ansambli. 15.45 Jesikovni pogovori. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Popoldne pri skladatelju Johannu Sebastianu Bachu. 18.45 Iz naših kolektivov. 19.05 Glasbene razglednice 20.00 Revijska glasba.

SOBOTA, 14. DECEMBRA: 8.05 Vedra melodije za konec tedna. 9.45 Solistična zabavna glasba. 10.15 Nekaj domačih s majhnimi narodno-zabavnimi ansambli. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 BKU — Inž. Marjan Jančar: Javni nasadi v naših mestih. 12.25 Kvintet Borisa Kovačiča in Kmečka godba. 13.30 Glasbeni sejem. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Naši amaterski polji: Zbor Telesno-vzgojnega društva Jarše pod vodstvom Cirila Vremšaka. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.45 Novo v znanosti. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Izberimo nove talente.

reporočila. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 14.10 Nekaj melodij — nekaj ritmov. 16.00 Humoreska tega tedna — A. Bonacci: Slaščičar. 17.15 Radijska igra — Miroslav Križanec: Na robu pameti. 18.15 Glasba iz znamenitih oper. 19.05 Glasbene razglednice 20.00 Izberite svojo popavko.

PONEDELJEK, 16. DECEMBRA: 8.55 Za mlade radovedneže. 9.25 Iz Pucinijeve »Madame Butterfly«. 10.15 Glasba izpod grškega in italijanskega neba. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Za prijetno razvedrilo. 13.30 Glasbeni sejem. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 S knjižnega trga. 16.00 Vsak dan za vas. 18.10 Novosti iz arhiva zabavne glasbe. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Skupni program JRT — studio Ljubljana.

TOREK, 17. DECEMBRA: 8.35 Domače višje za prijetno dopoldne. 9.25 Dvajset minut s orkestrom Franz Thon in David Carroll. 10.15 Majhni zabavni ansambli. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Nekaj domačih. 13.30 Odlomka iz popularnih klavirskih koncertov igra pianist Benno Moiselwitsch s orkestrom »Philharmonias« pod taktirko Eugena Goossensa. 14.35 Z zborom berlinskega radia pri štirih nemških skladateljih. 15.30 v torku na svidenje. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Koncert po solih poslušalcev. 18.10 Sovjetske papirke. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Radijska igra — Marjan Marzine: Lavina.

SREDA, 18. DECEMBRA: 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.25

1479 novih naročnikov

Od predzadnje srede do preteklega torka se je na Dolenjski list naročilo še 261 novih naročnikov, od teh spet največ iz občin Brežice, Sevnica in Videm-Krško, nekaj manj pa jih je bilo s področja pošt v drugih naših občinah. V dobrem mesecu smo pridobili torej že 1479 novih naročnikov, od tega s področja pošt v posameznih občinah:

BREZICE	300
ČRNO MELJ	81
METLIKA	10
NOVO MESTO	198
TREBNJE	58
SEVNICA	200
VIDEM-KRŠKO	565
RAZNE POSTE	64
TUJINA	3

KJE SO DOSEGLI NAJVEČ USPEHOV? Najboljše so doslej: pošta Senovo, ki je pridobila že 203 nove naročnike, pošta Brestanica s 135 novimi naročniki in pošta Dobova s 131 novimi naročniki. Za njimi so Novo mesto (99), Videm-Krško (77), Podbočje (53), Zabukovje (48) itd.

NE POZABITE: vsak, kdor se na DOLENJSKI LIST naroči zdaj, bo prejel naš tednik do konca decembra 1963 brezplačno! — Naš tednik pošiljamo tudi v inozemstvo in po vseh naših republikah; naročite ga svojcem in prijateljem, ki ne žive v domačem kraju! Veseli bodo vaše pozornosti in našega domačega pokrajinskega lista!

V VSAKO HIŠO — DOLENJSKI LIST!
UPRAVA LISTA

»ŽELEZNINA«, Novo mesto

obveščata cenjene stranke, da bo
GLAVNO SKLADIŠČE
zaradi redne letne inventure blaga
**zaprto od 23. decembra 1963
do 10. januarja 1964**

Stranke naprošamo, da si pravočasno nabavijo blago, ker ga v tem času ne bomo izdajali.

UPRAVA

Sevniški gostinci bodo presegli letni plan

Načrti za novi hotel v Sevnici so že izdelani in z vsjo dokumentacijo ter s prošnjo za posojilo vloženi pri gospodarski banki v Ljubljani. Kot vse kaže, imajo zdaj zagotovljeno sredstev za ta posojila. Kolektiv gostinskega podjetja v Sevnici pa se, ne oziraje se na novo investicijo, v kateri je precejšen del njegovih upov, krepek letova vsakočrtnih nalog. Plan za leto 1963 je bil zelo obsežen, saj je sevniškim gostincem, ki stredo v sorazmerno slabo opremljenih in urejenih gostinskih obratih, nalagal 95 milijonov prometa. Napeli so vse sile in do konca novembra imeli 89 milijonov dinarjev prometa, preostanek pa bodo brez posebnih težav zmogli v decembru. Upajo celo, da bodo plan za nekaj milijonov dinarjev presegli. Namesto planiranih 1100 nočitev so imeli v letu 1963 kar 1500 nočitev, letos pa je na njihovih ležiščih prespalo 53 tučev (v letu 1962 jih je bilo 33).

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponestrili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Nika Ajstra, delavka iz Koritnega, je nekdo napadel in mu prizadel poškodbe po glavi in levi roki; Marija Simon, hči delavca, se je opekla; Jože Fink, uslužbenec iz Brezice, je padel in si poškodoval hrbtenico; Stjepana Gašparja, posestnika s Police, je nekdo s grabljami udaril po glavi; Stanko Bromš, delavec iz Ana, si je zvil levo nogo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori: SZDL Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško — UREJAJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Miloš Jakopec, Jožica Tepepy in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 din — Letna naročnina 900 din, polletna 450 din; plačljiva je vnaprej za inozemstvo 1800 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 608-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 31-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Casopisna podjetje »DELO« v Ljubljani

Niste se zmotili —

VAŠA

lepo pozdravlja
pščin danes specialno
oddelkov občinskih sku-
dov ter šte finančnih
jetil, ustanov in zavo-
te računovodstev pod-
darskih organizacij, se-
Vse direktorje gospo-
STAVITE ME SPET
POMAGATE MI — PO-
va Dolenjskega lista!

ne pade iz močera
kupa nič danes mi dol-
žujejo občinske skup-
gancije, ustanove za
vodi in drugi dolžniki
reklame, trdnje razpi-
se, obveščila in pogod-
bone dotacije nekaj nad
4.322.000 dinarjev! V